

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1980-1981

14 JANUARI 1981

BEGROTING

van het Ministerie van Sociale Voorzorg
voor het begrotingsjaar 1981

WETSONTWERP

houdende aanpassing van de begroting
van het Ministerie van Sociale Voorzorg
voor het begrotingsjaar 1980

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE TEWERKSTELLING
EN HET SOCIAAL BELEID (1)

UITGEBRACHT DOOR Mevr. SMET

INHOUD

I. — Begroting voor het jaar 1981	3
A. Uiteenzetting van de Minister van Sociale Voorzorg ...	3
1. Financieel overzicht	3
A. Uitvoering van de begroting 1980	3
B. Budgettaire ramingen 1981	4
1. Kredieten aangewend voor de sociale zekerheid	4
2. Andere op de begroting van sociale voorzorg ingetrokken kredieten	5

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Brasseur.

A. — Leden : de heren De Mey, Deneir, Mej. De Weweire, de heren Hiance, Lenssens, Marchal, Marchand, Marc Olivier, Mevr. Ryckmans-Corin, Smet. — de heren Anselme, Leburton, Nyffels, Onkelinx, Perdieu, Van Acker, Vandenhove. — Mevr. Duclos, de heren Flamant, Maistriaux, Van Renterghem. — de heer Brasseur. — de heer Valkeniers

B. — Plaatsvervangers : de heren Breyne, Cardoen, Coppieters, Desutter, Robert Devos, Liénard, Schyns, Van den Brande, Vankeirsbilck, Verhaegen, N. — Mevr. Adriaensens echtg. Huybrechts, de heren Delhaye, Delizée, Hancké, Jandrain, Leclercq, Mangelschots, Vanderheyden. — de heren Colla, De Cordier, Pans, Pierard, Sproeckels. — de heren Fiévez, Moreau. — de heren Anciaux, Van Grembergen.

Zie :

4-XVIII (1980-1981) :

— Nr 1 : Begroting.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1980-1981

14 JANVIER 1981

BUDGET

du Ministère de la Prévoyance sociale
pour l'année budgétaire 1981

PROJET DE LOI

ajustant le budget du Ministère
de la Prévoyance sociale
de l'année budgétaire 1980

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'EMPLOI
ET DE LA POLITIQUE SOCIALE (1)

PAR Mme SMET

SOMMAIRE

	Pages
I. — Budget pour l'année 1981	3
A. Exposé du Ministre de la Prévoyance Sociale	3
1. Aperçu financier	3
A. Exécution du budget 1980	3
B. Prévisions budgétaires 1981	4
1. Crédits affectés à la sécurité sociale ...	4
2. Autres crédits du budget de la prévoyance sociale	5

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Brasseur.

A. — Membres : MM. De Mey, Deneir, Mlle De Weweire, MM. Hiance, Lenssens, Marchal, Marchand, Marc Olivier, Mmes Ryckmans-Corin, Smet. — MM. Anselme, Leburton, Nyffels, Onkelinx, Perdieu, Van Acker, Vandenhove. — Mme Duclos, MM. Flamant, Maistriaux, Van Renterghem. — M. Brasseur. — M. Valkeniers.

B. — Suppléants : MM. Breyne, Cardoen, Coppieters, Desutter, Robert Devos, Liénard, Schyns, Van den Brande, Vankeirsbilck, Verhaegen, N. — Mme Adriaensens épse Huybrechts, MM. Delhaye, Delizée, Hancké, Jandrain, Leclercq, Mangelschots, Vanderheyden. — MM. Colla, De Cordier, Pans, Pierard, Sproeckels. — MM. Fiévez, Moreau. — MM. Anciaux, Van Grembergen.

Voir :

4-XVIII (1980-1981) :

— N° 1 : Budget.

Blz.		Pages
2. Onderzoek van de verschillende sectoren	6	6
A. Ziekte- en invaliditeitsverzekering	6	6
B. Arbeidsongevallen	10	10
C. Beroepsziekten	11	11
D. Jaarlijkse vakantie	11	11
E. Kinderbijslag	12	12
F. Minder-validen	14	14
3. Prioritaire doelstellingen	16	16
A. Hervorming van de sociale zekerheid	16	16
1. Wetsontwerp betreffende de sociale zekerheid voor werknemers	16	16
2. Koninklijke commissie voor de hervorming van de sociale zekerheid	17	17
3. Hervorming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering	17	17
B. Hulp aan de minstbedeelden	18	18
C. Gelijkheid tussen mannen en vrouwen	19	19
B. Uiteenzetting van de Minister van Pensioenen	21	21
C. Bespreking	22	22
1. Ziekte- en invaliditeitsverzekering	22	22
2. Kinderbijslag	29	29
3. Minder-validen	30	30
4. Sociale zekerheid	32	32
5. Besparingsmaatregelen	39	39
6. Begroting	41	41
A. Bespreking	41	41
B. Rekenhof	43	43
II. — Aanpassing van de begroting van het jaar 1980	45	45
Errata bij de begroting voor het jaar 1981	46	46
III. — Stemmingen	47	47
Bijlagen	48	48
		48
2. Analyse des différents secteurs		6
A. Assurance maladie-invalidité		6
B. Accidents du travail		10
C. Maladies professionnelles		11
D. Vacances annuelles		11
E. Allocations familiales		12
F. Allocations aux handicapés		14
3. Objectifs prioritaires		16
A. Réforme de la sécurité sociale		16
1. Projet de loi sur la sécurité sociale des travailleurs salariés		16
2. Commission royale pour la réforme de la sécurité sociale		17
3. Réforme de l'assurance contre la maladie et l'invalidité		17
B. Aide aux plus défavorisés		18
C. Égalité entre hommes et femmes		19
B. Exposé du Ministre des Pensions		21
C. Discussion		22
1. Assurance maladie-invalidité		22
2. Allocations familiales		29
3. Handicapés		30
4. Sécurité sociale		32
5. Mesures d'économie		39
6. Budget		41
A. Discussion		41
B. Cour des Comptes		43
II. — Adaptation du budget de l'année 1980		45
III. — Votes		46
Errata au budget pour l'année 1981		47
Annexes		48

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft dit ontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 3 en 10 december 1980.

Het debat over deze begroting situeerde zich tegen de achtergrond van :

— het wetsontwerp houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid dat in de Senaat in bespreking is;

— de verwachte herstelwet waarin besparingsmaatregelen voorzien worden, ook in de sector sociale voorzorg;

— het feit dat een belangrijk gedeelte van de sociale zekerheid niet onder de bevoegdheid van het departement van Sociale Voorzorg valt maar onder die van Pensioenen, Arbeid en Tewerkstelling en Middenstand.

In deze begroting worden enkel de volgende sectoren uit de sociale zekerheid behandeld : kinderbijslag voor werknemers, ziekte- en invaliditeitsverzekering voor werknemers en zelfstandigen, arbeidsongevallen voor werknemers en de jaarlijkse vakantie van werknemers. De sector ziekte en invaliditeitsverzekering slokt 80 % van de begroting op.

Deze begroting stijgt met 12 % in vergelijking met de aangepaste begroting van het jaar 1980, waarvan 6,4 % verwachte indexaanpassing en 5,6 % reële groei.

Deze stijging is belangrijk in vergelijking met die van de begroting van 1980, waarvan de reële groei slechts 3,5 % bedroeg t.o.v. 1979. Zij is eveneens belangrijk t.o.v. de Rijksmiddelenbegroting die gestegen is met 7,6 %, waarvan 1,1 % reële groei. De grootste groeiposten in deze begroting zijn enerzijds de vermeerdering van de kredieten voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering als gevolg van de werkloosheid en de grotere Staatsbijdrage, en anderzijds, het optrekken van de minima voor gehandicapten en minder-validen.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné le présent projet de loi au cours de ses réunions des 3 et 10 décembre 1980.

La discussion de ce budget s'est déroulée dans un contexte dominé par :

— le projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, dont l'examen est en cours au Sénat;

— la future loi de redressement, qui prévoit également des économies dans le secteur de la prévoyance sociale;

— le fait qu'une partie importante de la sécurité sociale n'est pas de la compétence du département de la Prévoyance sociale, mais relève des départements des Pensions, de l'Emploi et du Travail et des Classes moyennes.

Le budget ne porte que sur les secteurs suivants de la sécurité sociale : allocations familiales pour travailleurs salariés, assurance maladie-invalidité pour travailleurs salariés et indépendants, accidents du travail pour travailleurs salariés et vacances annuelles pour travailleurs salariés. Le secteur maladie-invalidité absorbe 80 % du budget.

Le présent budget est en augmentation de 12 % par rapport au budget ajusté de 1980, dont 6,4 % d'indexation prévue et 5,6 % de croissance réelle.

Cette augmentation est importante si elle est comparée à celle de 1980 dont la croissance réelle n'était que de 3,5 % par rapport à 1979. Elle est également importante par rapport à celle du budget des Voies et Moyens qui est en augmentation de 7,6 %, dont 1,1 % de croissance réelle. Les augmentations budgétaires les plus importantes correspondent, d'une part, à la majoration des crédits en faveur de l'assurance maladie-invalidité, rendue nécessaire par l'accroissement du chômage, et à la majoration de l'intervention de l'Etat et, d'autre part, au relèvement des minima pour les handicapés.

Daartegenover staat dat een reeks van besparingen zullen gerealiseerd worden o.a. via een strengere controle van de W. I. G. W., via het uitwerken van de medische profielen enz. Meerdere leden namen tijdens het debat een afwachtende houding aan tegenover de realiseerbaarheid van de voorgestelde besparing.

I. BEGROTING VOOR HET JAAR 1981

A. — UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG

Onderhavige begroting is opgesteld in functie van de drie volgende doelstellingen :

- a) sanering van de overheidsfinanciën;
- b) hervorming van de sociale voorzorg en uitvoering van het financieel herstelplan voor de sociale zekerheid;
- c) verbetering van het lot van de minstbedeelden.

1. Financieel overzicht

De begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1981 bedraagt 105 975,7 miljoen F, tegen 97 551 miljoen F op de aanvankelijke begroting 1980 en 94 617,2 miljoen F op de aangepaste begroting 1980, hetzij een stijging met 8,6 % op de aanvankelijke en met 12 % op de aangepaste.

A. Uitvoering van de begroting 1980

In de loop van 1980 heeft de Regering een reeks maatregelen getroffen teneinde de begroting binnen de vastgestelde perken te houden en de maatregelen inzake belastingsvermindering te compenseren :

- vermindering met 2,2 % van de uitgave kredieten, de indexprovisie niet inbegrepen, voor de begroting van sociale zekerheid : 1 701,7 miljoen F;
- bijdrage van diezelfde begroting tot de saneringsinspanning : 1 205 miljoen F.

Het totale bedrag van de kredietverlagingen bedraagt dus 2 906,7 miljoen F, hetzij een vermindering met 3 % van het aanvankelijk krediet.

Rekening houdend met de noodzakelijke bijkredieten (206,1 miljoen F, waarvan 182 miljoen F voor de betaling van de uitkeringen) en de opheffing van de kredieten voor het Kabinet van Pensioenen, leidt de aanpassing tot een netto-vermindering met 2 933,8 miljoen F.

Na alle voor vermindering vatbare kredieten, maximaal te hebben verlaagd, is het noodzakelijk gebleken de toelage aan het R. I. Z. I. V. te verminderen ten einde de doelstellingen te verwezenlijken. Dit krediet vormt inderdaad 80 % van de begroting van Sociale Voorzorg.

Ten einde, zo nodig, te voorkomen dat de moeilijkheden van die belangrijke sector van de sociale zekerheid nog zouden toenemen, terwijl de aanvankelijke kredieten reeds werden beperkt tot de nulgroei, behoudens de index en met uitzondering van de toelage bestemd ter compensering van het gebrek aan bijdragen vanwege de werklozen, werd beslist die vermindering te compenseren door nieuwe ontvangsten, te weten :

In miljoenen

a) voor het werknemersstelsel :

- overdracht naar het R. I. Z. I. V. van de intrest van 920 miljoen F ten laste van het Fonds van collectieve uitrusting en diensten van de R. K. W. (artikel 138, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1980) ... ...

88,7

En revanche, un certain nombre d'économies seront réalisées, notamment par le biais d'un renforcement du contrôle des V. I. P. O., par la mise au point de profils médicaux, etc. Au cours du débat, plusieurs membres se sont tenus sur la réserve quant à la possibilité de réaliser dans les faits les économies proposées.

I. BUDGET POUR L'ANNEE 1981

A. — EXPOSE DU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE

Le présent budget est établi en fonction des trois objectifs suivants :

- a) assainissement des finances publiques;
- b) réforme de la sécurité sociale et exécution du plan de redressement financier pour la sécurité sociale;
- c) amélioration du sort des plus défavorisés.

1. Aperçu financier

Le budget du Ministère de la Prévoyance sociale pour l'année budgétaire 1981 s'élève à 105 975,7 millions de F contre 97 551 millions de F au budget initial de 1980 et 94 617,2 millions de F au budget ajusté de 1980, soit une progression de 8,6 % sur l'initial et de 12 % sur l'ajusté.

A. Exécution du budget de 1980

Au cours de 1980, le Gouvernement, en vue de maintenir le budget dans les limites fixées et de compenser les mesures de dégrèvement fiscal, a décidé un certain nombre de mesures :

- réduction de 2,2 % des crédits de dépenses hormis la provision index, pour le budget de la Prévoyance sociale : 1 701,7 millions de F;
- contribution de ce même budget dans l'effort d'assainissement : 1 205 millions de F.

Le montant total des réductions de crédit s'élève donc à 2 906,7 millions de F, soit une diminution de 3 % du budget initial.

Compte tenu des crédits supplémentaires indispensables (206,1 millions de F dont 182 millions de F pour le paiement des allocations) et de la suppression des crédits pour le cabinet des pensions, l'ajustement se solde par une réduction nette de 2 933,8 millions de F.

Après avoir réduit au maximum tous les crédits compressibles, il s'est avéré indispensable de diminuer le subside à l'I. N. A. M. I. pour réaliser les objectifs. Ce crédit constitue en effet 80 % du budget de la Prévoyance sociale.

Pour éviter d'aggraver, si besoin en était encore, les difficultés de cet important secteur de la sécurité sociale alors que les crédits initiaux avaient déjà été limités à la croissance zéro hormis l'index et à l'exception du subside destiné à compenser l'absence de cotisations des chômeurs, il a été décidé de compenser cette réduction par des ressources nouvelles, à savoir :

En millions

a) pour le régime des salariés :

- transfert à l'I. N. A. M. I. des intérêts de 920 millions de F à charge du Fonds d'équipements et de services collectifs de l'O. N. A. F. T. S. (article 138, alinéa 2, de la loi du 8 août 1980) 88,7

— overdracht naar het R. I. Z. I. V. van een deel van de reserves van de R. K. W. (artikel 139 van vooroemde wet)	1 220,0
— overdracht naar het R. I. Z. I. V. van 502 miljoen F van het Fonds van toeristische infrastructuur van de R. J. V. (artikel 140 van vooroemde wet)	502,0
— overdracht naar het R. I. Z. I. V. van de besparing van 2,2 % op de werkingskosten van de sociale zekerheidsinstellingen die genieten van een Staatstegemoetkoming (artikel 141 van vooroemde wet)	121,8
	<hr/>
b) voor het stelsel der zelfstandigen :	1 932,5
— subsidiëring van het R. I. Z. I. V. ten laste van het krediet kinderbijslag voor zelfstandigen (artikel 144, § 2, van vooroemde wet)	185,0
Totaal	2 117,5

Inzake die verrichtingen beweerden sommigen dat het om een « plundering van reserves » ging. Welnu in crisisperiode kan er geen sprake zijn van een afscheiding tussen de verschillende sectoren; integendeel moet er een onderlinge solidariteit worden georganiseerd. In ieder geval en mits een politieke consensus, had hetzelfde resultaat kunnen bekomen worden door te spelen op de verdeling van de opbrengst van de bijdragen zoals deze wordt overwogen voor de komende jaren. Het is dus geenszins een plundering van de reserves, maar een herstel van het financieel evenwicht tussen de sectoren met boni en sectoren die met moeilijkheden te kampen hebben.

Bij de hierbij vermelde kredietverlagingen dient echter rekening te worden gehouden met de inspanning van de Staat ten gunste van de minstbedeelden, aangezien de Staat bij het aanvankelijk krediet van 2 320 miljoen frank voor de verhoging van talrijke sociale uitkeringen, een bijzondere inspanning heeft geleverd voor de verhoging van de lage pensioenen (1 miljard) en voor de toeaking van een welvaartspremie (1,5 miljard) in 1980.

De verhoging van de minima van de sociale uitkeringen is van kracht geworden op 1 januari 1980, terwijl de welvaartspremie in oktober van dit jaar werd toegekend aan de meeste gerechtigden.

B. Budgettaire ramingen 1981

Het jaar 1980 werd gedomineerd door het indienen van het ontwerp van wet houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, door het sociaal overleg en onlangs tenslotte door de Nationale Arbeidsconferentie.

Die drie gebeurtenissen zouden samen moeten leiden tot de hervorming van het sociaal zekerheidsstelsel en tot het financieel herstel ervan, indien wij onze fundamentele verworvenheden inzake sociale zekerheid wensen te vrijwaren.

De begroting van Sociale Voorzorg is hoofdzakelijk een begroting van sociale zekerheid. Er dient derhalve een afzonderlijke analyse te worden gemaakt van de kredieten die worden aangewend voor de sociale zekerheid en de andere kredieten.

1. Kredieten aangewend voor de sociale zekerheid

In de loop van de laatste jaren wordt op de meeste kredieten ten voordele van de Sociale Zekerheid de nulgroei behoudens de index toegepast.

— transfert à l'I. N. A. M. I. d'une partie des réserves de l'O. N. A. F. T. S. (article 139 de la loi précitée)	1 220,0
— transfert à l'I. N. A. M. I. de 502 millions de F du Fonds d'infrastructure touristique de l'O. N. V. A. (article 140 de la loi précitée)	502,0
— transfert à l'I. N. A. M. I. de l'économie de 2,2 % sur les frais de fonctionnement des organismes de la sécurité sociale bénéficiant d'une intervention de l'Etat (article 141 de la loi précitée)	121,8
	<hr/>
b) pour le régime des travailleurs indépendants :	1 932,5
— subsidiation de l'I. N. A. M. I. à charge du crédit allocations familiales pour travailleurs indépendants (article 144, § 2, de la loi précitée)	185,0
Total	2 117,5

Certains ont dit, au sujet de ces opérations, qu'il s'agissait d'un « pillage des réserves ». Il ne peut être question, en période de crise, de cloisonner les différents secteurs; au contraire, il faut organiser la solidarité entre ceux-ci. En tout état de cause et moyennant un consensus politique, le même résultat aurait pu être obtenu en jouant sur la répartition du produit des cotisations telle qu'elle est envisagée pour les années à venir. Ce n'est donc pas un pillage de réserves mais un rééquilibrage de la situation financière des secteurs en boni au profit des secteurs en difficulté.

Dans les réductions de crédits mentionnées ci-dessus, il importe toutefois de tenir compte de l'effort de l'Etat en faveur des plus défavorisés puisqu'au crédit initial de 2 320 millions de francs pour le relèvement des minima de nombreuses prestations sociales, l'Etat a consenti un effort particulier pour le relèvement des petites pensions (1 milliard) et pour l'octroi d'une allocation de bien-être (1,5 milliard) en 1980.

Le relèvement des minima des prestations sociales a pris effet au 1er janvier 1980 tandis que l'allocation de bien-être a été octroyée en octobre de cette année pour la majorité des bénéficiaires.

B. Prévisions budgétaires 1981

L'année 1980 a été dominée par le dépôt du projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, par la concertation sociale et enfin; plus récemment par la Conférence nationale du Travail.

Ces trois éléments devraient concourir à la réforme de notre système de sécurité sociale et au redressement financier de celui-ci, si nous voulons préserver les acquis fondamentaux de la sécurité sociale.

Le budget de la Prévoyance sociale est essentiellement un budget de sécurité sociale. Il convient dès lors d'analyser séparément les crédits affectés à la sécurité sociale et les autres crédits.

1. Crédits affectés à la sécurité sociale

Depuis ces dernières années, la plupart des crédits en faveur de la sécurité sociale ont été affectés par la croissance zéro hormis l'index.

Het wetsontwerp houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers zal voortaan vanaf 1982 nieuwe criteria bepalen voor de vaststelling van de Staatstegemoetkomingen. Derhalve is 1981 een overgangsjaar. De financiering van de sociale zekerheid door de Staat, voor dit jaar, zal de vorm aannemen van een geheel (202 260,0 miljoen) of indien men verkiest van een werkelijke dotatie. Dit betekent dat de Staatstegemoetkomingen niet zullen leiden tot een aanpassing, met uitzondering van de indexering en inzake werkloosheid waar de Staat er zich toe verbindt het verschil ten laste te nemen tussen de ontvangsten en de uitgaven.

In de bijlage I opgenomen tabel wordt een overzicht gegeven van de verdeling van die omslag, en van de aangevende criteria en wordt de vergelijking gemaakt met de aanvankelijke en aangepast begroting van 1980. De inspanning van de Staat is aanzienlijk aangezien in strijd met wat voor andere kredieten gebeurt, het stijgingspercentage werd berekend op de aanvankelijke kredieten 1980 en voorts een bijkomende inspanning van 2,8 miljard frank wordt geleverd naast de 2,5 miljard F die zoals in 1980 werden besteed aan de toekenning van een zogenaamde welvaartspremie en de verhoging van de pensioenminima.

Voor 1981 wordt beoogd een algemeen financieel evenwicht van de sociale zekerheid te bekomen. Om dit evenwicht te kunnen bereiken, zijn de volgende vereisten gesteld :

— verhoging van de Staatstegemoetkomingen	2,8 miljard
— verhoging van de sociale zekerheidsbijdragen	13,4 miljard
— heffing op de reserves van de verzekeringsinstellingen inzake arbeidsongevallen	1,0 miljard
— de verwezenlijking van besparingsmaatregelen	15,0 miljard
	<hr/>
	32,2 miljard

De in bijlage II afgedrukte tabel geeft een overzicht van de middelen die daartoe zullen worden aangewend.

De voornaamste kredieten die zijn uitgetrokken in de begroting van sociale voorzorg ten voordele van de sociale zekerheid zijn ingeschreven op de volgende artikelen :

— 42.04 : Toelage aan de Z. I. V. van de zielieden	86,3 miljoen
— 42.05 : Toelage aan de Z. I. V. van de werknemers	78 983,4 miljoen
— 42.06 : Toelage aan de Z. I. V. van de zelfstandigen	5 173,6 miljoen
— 42.11 : Toelage aan het Fonds voor Beroepsziekten	8 168,4 miljoen
	<hr/>
	92 411,7 miljoen
— 66.08 B : Opbrengst van de tabak-belasting	4 890,0 miljoen
	<hr/>
	97 301,7 miljoen

2. Andere op de begroting van Sociale Voorzorg uitgetrokken kredieten :

Het bedrag van die kredieten beloopt 13 564,0 miljoen als volgt te verdelen :

— werkingskosten van het Kabinet	56,0 miljoen
----------------------------------	--------------

Le projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés arrêtera pour l'avenir, à partir de 1982, de nouveaux critères pour la fixation des interventions de l'Etat. L'année 1981 est dès lors une année de transition. Le financement de la sécurité sociale par l'Etat, pour cette année, prendra la forme d'une enveloppe (202 260,0 millions de F) ou si l'on préfère d'une véritable dotation. Cela signifie que les interventions de l'Etat ne donneront pas lieu à ajustement, sauf pour indexation et en matière de chômage, où l'Etat s'engage à prendre en charge la différence entre les recettes et les dépenses.

Le tableau en annexe I donne la ventilation de cette enveloppe, énumère les critères utilisés et établit une comparaison avec le budget de 1980 initial et ajusté. L'effort de l'Etat est important puisqu'à la différence des autres crédits le taux de progression a été calculé sur les crédits initiaux 1980 et que d'autre part l'Etat s'est engagé à un effort supplémentaire de 2,8 milliards de F en plus des 2,5 milliards de F consacrés comme en 1980 à l'octroi d'une allocation dite de bien-être et au relèvement des minima de pensions.

L'objectif pour 1981 est l'équilibre financier global de la sécurité sociale. Pour réaliser cet équilibre, les mesures suivantes sont indispensables :

— relèvement des interventions de l'Etat	2,8 milliards
— relèvement des cotisations de sécurité sociale	13,4 milliards
— prélevement sur les réserves des compagnies d'assurance en matière d'accidents du travail	1,0 milliard
— réalisation d'économies	15,5 milliards
	<hr/>
	32,2 milliards

Le tableau en annexe II montre les moyens mis en œuvre pour y parvenir.

Les principaux crédits inscrits au budget de la Prévoyance sociale en faveur de la sécurité sociale figurent aux articles :

— 42.04 : Subvention à l'A. M. I. des marins	86,3 millions
— 42.05 : Subvention à l'A. M. I. des travailleurs salariés	78 983,4 millions
— 42.06 : Subvention à l'A. M. I. des travailleurs indépendants	5 173,6 millions
— 42.11 : Subvention au Fonds des maladies professionnelles	8 168,4 millions
	<hr/>
	92 411,7 millions
— 66.08 B : Produit de la taxe tabac	4 890,0 millions
	<hr/>
	97 301,7 millions

2. Autres crédits inscrits au budget de la Prévoyance sociale :

Le montant de ces crédits est de 13 564,0 millions de F se répartissant comme suit :

— frais de fonctionnement du Cabinet	56,0 millions
--------------------------------------	---------------

— werkingskosten van de administratie	714,5 miljoen
— wetenschappelijk beleid	41,3 miljoen
— diverse toelagen	(*) 1 806,6 miljoen
— tegemoetkoming aan minder-validen	9 867,2 miljoen
— indexprovisie	1 078,4 miljoen

(*) waarvan 1 755,4 miljoen voor de toelagen aan de vrijwillige ziekenfondsverzekering.

De kredieten 1981 werden berekend op basis van de aangepaste kredieten 1980, met inbegrip van het deel van de tegemoetkomingen aan minder-validen in het krediet bestemd ter financiering van de maatregelen ten gunste van de minstbedeelden. Het totaal stijgingspercentage van de kredieten 1981 bedraagt 7,6 %.

De werkingskredieten werden tot het strikt noodzakelijke beperkt. De stijging werd beperkt tot 2,4 % en ligt dus merkelijk lager dan de geraamde evolutie van de index : 6,4 %.

De kredieten wetenschappelijk beleid worden op het niveau 1980 behouden, hetzij de nulgroei.

De diverse tegemoetkomingen dalen met 5,7 %.

Dit betekent dat inzake de niet prioritaire uitgaven een inspanning tot matiging wordt geleverd.

Aldus zullen inzake tegemoetkoming ten voordele van de vrijwillige ziekenfondsverzekering, de preventieve luchtkuren niet meer worden betaalbaar waardoor een besparing van 129,6 miljoen zal worden verwezenlijkt.

Het krediet dat wordt aangewend voor de tegemoetkoming aan minder-validen stijgt echter aanzienlijk (12,5 % in verhouding tot de aanvankelijke begroting). Die verhoging is de weerslag in 1981 van de maatregelen die werden getroffen ten voordele van de minder-validen, evenals van de verwachte stijging van het aantal gerechtigden.

2. Onderzoek van de verschillende sectoren

A. Ziekte- en invaliditeitsverzekering

Het voorbije jaar 1980 kende wat de ziekteverzekering betreft een turbulent begin. Door het Verbond der Syndikale Artsenkamers, de Algemene Pharmaceutische Bond en het Nationale Verbond van de Syndicale Kamers der tandartsen werd inderdaad een algemene zorgenstaking afgekondigd vanaf 21 december 1979 tegen de maatregelen die de Regering had voorgesteld in verband met de ziekte- en invaliditeitsverzekering en meer in het bijzonder in verband met de budgettaire toestand van de sector; het deficit van 1980 werd indertijd geraamd op 28 miljard F en het gecumuleerd deficit einde 1980 zou meer dan 50 miljard F bedragen. De door de Regering voorgestelde maatregelen beoogde voornamelijk :

- a) de vermindering van de ereloontarieven van een aantal technisch medische prestaties;
- b) de reglementering van het voorschrift van de prestaties inzake klinische biologie;
- c) de vermindering van de bevoegdheid van de Technisch geneeskundige raad in het bijzonder wat het initiatiefrecht van de Minister van Sociale Voorzorg betreft inzake de bevoegdheden van deze Raad;
- d) de herziening van de terugbetalingswijze van de farmaceutische specialiteiten en van de magistrale bereidingen;
- e) de schapping van de terugbetaling van de eetlustremmers;
- f) de invoering van een persoonlijke tussenkomst vanaf de eerste dag hospitalisatie;

— frais de fonctionnement de l'administration	714,5 millions
— politique scientifique	41,3 millions
— subsides divers	(*) 1.806,6 millions
— allocations aux handicapés	9 867,2 millions
— provision index	1 078,4 millions

(*) dont 1 755,4 millions pour les subsides à l'assurance mutualiste libre.

Les crédits pour 1981 ont été calculés sur base des crédits ajustés pour 1980 en ce compris la part des allocations de handicapés dans le crédit destiné à financer les mesures en faveur des plus défavorisés. Le taux global de progression des crédits 1981 est de 7,6 %.

Les crédits de fonctionnement ont été limités au strict nécessaire. La progression a été limitée à 2,4 % et est donc nettement inférieure à l'évolution prévisible de l'index : 6,4 %.

Les crédits relatifs à la politique scientifique sont maintenus à leur niveau de 1980, ce qui correspond à la croissance zéro.

Les interventions diverses sont en régression de 5,7 %.

Cela signifie que pour les dépenses non prioritaires un effort de modération est en cours.

C'est ainsi qu'en matière d'intervention au profit de l'assurance mutualiste libre, les cures d'air préventives ne seront plus subsidiées et qu'une économie de 129,6 millions sera réalisée.

Par contre, le crédit affecté aux allocations aux handicapés est en augmentation sensible (+ 12,5 % par rapport au budget initial). Cette augmentation résulte de la répercussion en 1981 des mesures prises en faveur des handicapés ainsi que de l'augmentation prévisible du nombre de bénéficiaires.

2. Analyse des différents secteurs

A. Assurance maladie-invalidité

En ce qui concerne l'assurance-maladie, le début de l'année 1980 a été mouvementé. La Fédération des Chambres syndicales de médecins, l'Association pharmaceutique belge, la Fédération nationale des Chambres syndicales dentaires ont annoncé une grève générale des soins à partir du 21 décembre 1979, contre les mesures proposées par le Gouvernement en ce qui concerne l'assurance maladie-invalidité, notamment en ce qui concerne la situation budgétaire de ce secteur. A l'époque, le déficit de 1980 avait été évalué à 28 milliards de F et le déficit cumulé à la fin de 1980 devait s'élèver à plus de 50 milliards de F. Les mesures proposées par le Gouvernement portant essentiellement sur :

- a) la diminution des honoraires d'une série de prestations médico-techniques;
- b) la réglementation en matière de prescriptions de présentation en biologie clinique;
- c) la restriction de la compétence du Conseil médico-technique, notamment en ce qui concerne le droit d'initiative du Ministre de la Prévoyance sociale en matière des compétences de ce Conseil;
- d) la révision du mode de remboursement des spécialités pharmaceutiques et des préparations magistrales;
- e) la suppression du remboursement des modérateurs d'appétit;
- f) l'instauration d'une intervention personnelle à partir du premier jour d'hospitalisation;

- g) de verhoging van het remgeld voor de bezoeken van de huisarts;
- h) de vermindering van de administratiekosten van de verzekeringsinstellingen;
- i) de verbetering van de controle op de toekenning van de voorkeurregeling;
- j) de invoering van een bijdrage op het legaal en extra-legaal pensioen bestemd voor de sector geneeskundige zorg;
- k) de verhoging van de loongrens in de sector uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid van de loontrekenden;
- l) de verhoging van de bijdragevoet voor de ziekteverzekerings in het stelsel der zelfstandigen;
- m) de verstrekking van de ziekenhuisprogrammatie;
- n) de bevordering van de reconversie van ziekenhuizen naar erkende rust- en verzorgingstehuizen;
- o) de verstrekking van de programmatie van de zware medische apparatuur.

Naast deze maatregelen met een hoofdzakelijk budgettaire bekommernis werden eveneens een aantal voorstellen geformuleerd om de doeltreffendheid van het verbintenissenstelsel te verhogen en werd een besprekking met alle betrokken partijen aangekondigd over een aantal punten i.v.m. het gezondheidsbeleid.

Op 3 december 1979 werden deze voorstellen besproken op een vergadering waarop alle partijen werden uitgenodigd die bij het beheer en de werking van de verplichte Z. I. V. betrokken zijn. Een aantal beroepsverenigingen van de artsen, tandartsen en apothekers gingen evenwel op deze uitnodiging tot besprekking niet in.

Na deze vergadering werd een werkgroep opgericht die de regeringsvoorstellen grondig onderzocht en besprak.

Op 19 december trok de Regering haar conclusies uit deze besprekking en deze werden voorgelegd aan de volgtalige vergadering van de Sint-Janspartners. Na afloop hiervan vonden talrijke rechtstreekse contacten plaats met de verschillende partijen afzonderlijk.

Op 11 januari werden de conclusies van de Regering uit dit overleg aan ieder van de betrokken partijen meegedeeld. Intussen was destaking waartoe de reeds vernoemde beroepsorganisaties hadden opgeroepen, ingegaan met alle nare gevolgen vandien. Er zij op gewezen dat over de voorstellen van de Regering een virtueel akkoord werd bereikt met de Confederatie der Belgische geneesheren en met de Vereniging der Coöperatieve apotheken van België.

Op 21 januari werd door de organisaties die de staking hadden uitgeroepen een einde gemaakt aan de staking die 31 dagen had geduurde.

Het einde van dit conflict betekende het begin van een reeks besprekkingen.

Eerst was er het akkoord dat op 28 maart 1980 werd bereikt in de Nationale Commissie geneesheren-ziekenfondsen. Met dit akkoord werd tarief-zekerheid voor de verzekерden bereikt, met respect van de besparingen die de Regering op de terugbetalingstarieven had doorgevoerd bij de koninklijke besluiten van 27 en 31 december 1979.

Naast deze besparingen op de erelonen werden nog een hele reeks koninklijke besluiten en verordeningen getroffen ter realisering van de hiervoor vermelde regeringsvoorstellen :

Verordening van 17 september 1979 : register kinesitherapeuten.

Koninklijk besluit van 28 december 1979 : verhoging van het remgeld voor de bezoeken van de huisarts.

Koninklijk besluit van 13 februari 1980 : vermindering van de administratiekosten van de verzekeringsinstellingen.

- g) l'augmentation du ticket modérateur pour les visites du médecin généraliste;
- h) la diminution des frais d'administration des organismes assureurs;
- i) le renforcement du contrôle concernant le bénéfice du régime préférentiel;
- j) l'instauration d'une cotisation sur la pension légale et extra-légale pour le secteur des soins de santé;
- k) l'augmentation du plafond salarial dans le secteur des prestations en cas d'incapacité de travail des salariés;
- l) l'augmentation du taux de cotisation pour l'assurance-maladie dans le régime des indépendants;
- m) une programmation hospitalière plus stricte;
- n) l'encouragement de la reconversion des hôpitaux en maisons de repos et de soins;
- o) une programmation plus stricte de l'appareillage médical lourd.

En plus de ces mesures à caractère principalement budgétaire, une série de mesures a également été proposée, qui visent à augmenter l'efficacité du système des conventions; par ailleurs, l'examen d'une série de points relatifs à la politique de la santé, avec toutes les parties concernées a été annoncée.

Le 3 décembre 1979, ces propositions ont été examinées lors d'une réunion à laquelle étaient invitées toutes les parties associées à la gestion et au fonctionnement de l'A. M. I. obligatoire. Toutefois, plusieurs associations professionnelles de médecins dentistes et pharmaciens n'ont pas donné suite à cette invitation.

Après cette réunion, il a été constitué un groupe de travail qui a examiné en détail les propositions gouvernementales.

Le 19 décembre, le Gouvernement a tiré ses conclusions de cette discussion, pour les soumettre ensuite en séance plénière aux partenaires de la Saint Jean. De nombreux contacts directs ont eu lieu ensuite avec les différentes parties séparément.

Le 11 janvier, le Gouvernement a communiqué à chacune des parties concernées les conclusions qu'il tirait de cette concertation. Entre-temps, la grève proclamée par les organisations professionnelles précitées s'était déclenchée avec toutes les conséquences préjudiciables. Il y a lieu de souligner qu'un accord virtuel sur les propositions gouvernementales avait été réalisé avec la Confédération des médecins belges et l'Office des Pharmacies coopératives de Belgique.

Le 21 janvier, les organisations qui avaient déclenché la grève y ont mis fin, après 31 jours.

La fin du conflit a débouché sur une série de négociations.

Tout d'abord, il y eut l'accord réalisé le 28 mars 1980 au sein de la Commission nationale médico-mutualiste. Cet accord établissait pour les assurés des tarifs qui devaient être respectés, tout en tenant compte des économies sur les tarifs de remboursement instaurées par le Gouvernement par les arrêtés royaux des 27 et 31 décembre 1979.

En plus de ces économies sur les honoraires, une série d'arrêtés royaux et de règlements ont été pris en vue de réaliser les mesures gouvernementales précitées :

Règlement du 17 septembre 1979 : registre kinésithérapeutes.

Arrêté royal du 28 décembre 1979 : augmentation ticket modérateur pour les visites du médecin généraliste.

Arrêté royal du 13 février 1980 : diminution des frais d'administration des organismes assureurs.

Koninklijk besluit van 23 januari 1980 : herziening van het begrip gezinshoofd in de sector van de uitkeringen.

Koninklijk besluit van 12 mei 1980 : afschaffing van de terugbetaling van de eetlustremmers.

Beslissingen van het Beheerscomité R. I. Z. I. V. tot prijsvermindering van een aantal farmaceutische specialiteiten.

De andere regeringsmaatregelen konden slechts worden uitgevoerd na de goedkeuring van de begrotingswet of werden als zodanig in de begrotingswet opgenomen.

Het betreft de volgende maatregelen :

a) verhoging van de loongrens in de sector uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid en tijdelijke verhoging van de bijdragevoet met 0,06 %;

b) verhoging van de bijdragevoet voor de sector geneeskundige verzorging van het stelsel der zelfstandigen;

c) de maatregelen i.v.m. de verstrekking van de programmatie van de ziekenhuizen, de zware medische apparatuur en de reconversie van ziekenhuizen;

d) de maatregelen tot verbetering van het verbintenis-sensetsel :

— bevoegdheid van de arbeidsrechtbank voor de beslechting van geschillen i.v.m. de akkoorden en overeenkomsten;

— de invoering van een eenvoudige procedure tot inleiding van een dergelijk geschil namelijk een aangetekende brief aan de arbeidsrechtbank.

Door deze 2 maatregelen wordt de rechtszekerheid van de verzekerde op aanzienlijke wijze verbeterd omdat nu klaarheid en eenvoud bestaat voor de beslechting van geschillen i.v.m. de naleving van de tarieven voorzien in de akkoorden en overeenkomsten.

— een speciale sanctie wordt voorzien voor de verbon-den zorgenverstrekker die het door hen onderschreven akkoord niet behoorlijk naleeft;

e) de invoering van een bijdrage ten laste van de gepensioneerden vanaf 1 oktober 1980; het wetsartikel werd gekronkretiseerd door de koninklijke besluiten van 29 augustus 1980 en 15 september 1980 en het ministerieel besluit van 22 september 1980;

f) de hervorming van de terugbetalingswijze van de farmaceutische specialiteiten, de in de begrotingswet opgenomen principes werden uitgevoerd door de koninklijke besluiten van 1 en 2 september 1980; in het besluit van 1 september 1980 werden de procentuele remgelden vastgesteld en het besluit van 2 september 1980 bevat de nomenclatuur van de farmaceutische specialiteiten en de terugbetalingsvoorwaarden die hierop van toepassing zijn.

Deze hervorming werd vervolledigd door het koninklijk besluit van 12 november 1980 waarmee voor bepaalde magistrale bereidingen een remgeld werd ingevoerd : de bedoeling van dit koninklijk besluit is te vermijden dat de hervorming van de terugbetaling van de specialiteiten zou ontkracht worden door een verschuiving van het voorschrijven van specialiteiten naar magistrale bereidingen; dit geldt in het bijzonder voor de specialiteiten die opgenomen werden in categorie C; het remgeld voor de magistrale bereidingen werd zodanig vastgesteld dat voor eenzelfde hoeveelheid actieve stof in magistrale bereidingen en in specialiteiten, hetzelfde remgeld van toepassing is;

g) invoering van een persoonlijke tussenkomst vanaf de eerste dag ziekenhuisverpleging. Bij het koninklijk besluit van 20 augustus 1980 werd deze tussenkomst vastgesteld op 125 F voor de gewone rechthebbenden en op 50 F voor de W. I. G. W. met voorkeurregeling en de kinderen.

Arrêté royal du 23 janvier 1980 : révision de la notion de chef de famille dans le secteur des prestations.

Arrêté royal du 12 mai 1980 : suppression du remboursement des modérateurs d'appétit.

Décision du Comité de gestion de l'I. N. A. M. I. réduisant le prix d'une série de spécialités pharmaceutiques.

Les autres mesures gouvernementales ne pouvaient être exécutées qu'après le vote de la loi budgétaire, ou étaient reprises en tant que telles dans la loi budgétaire.

Il s'agit des mesures suivantes :

a) augmentation du fonds salarial dans le secteur des prestations en cas d'incapacité de travail et augmentation temporaire du taux de cotisation de 0,06 %;

b) augmentation du taux des cotisations pour le secteur des soins de santé du régime des travailleurs indépendants;

c) programmation plus stricte des hôpitaux et de l'appareillage médical lourd et reconversion des hôpitaux;

d) amélioration du système des conventions :

— compétence du tribunal du travail en cas de litiges en matière d'accords et de conventions;

— instauration d'une procédure simplifiée d'introduction d'instance dans ces litiges, à savoir par lettre recommandée au tribunal du travail.

Ces deux mesures renforcent sensiblement la sécurité juridique de l'assuré parce que le règlement des litiges portant sur le respect des tarifs fixés par les accords et les conventions est maintenant rendu plus clair et plus simple.

— une sanction spéciale est prévue pour le prestataire de soins affilié qui ne respecte pas l'accord auquel il a souscrit.

e) instauration d'un cotisation à charge des pensionnés à partir du 1er octobre 1980; la disposition légale a été concrétisée par les arrêtés royaux des 29 août 1980 et 15 septembre 1980 et l'arrêté ministériel du 22 septembre 1980;

f) réforme du mode de remboursement des spécialités pharmaceutiques; les principes énoncés dans la loi budgétaire ont été exécutés par les arrêtés royaux des 1 et 2 septembre 1980; l'arrêté du 1er septembre 1980 fixant les taux des tickets modérateurs et l'arrêté du 2 septembre 1980 reprend la nomenclature des spécialités pharmaceutiques et les modalités de remboursement qui s'y appliquent.

Cette réforme a été complétée par l'arrêté royal du 12 novembre 1980 instaurant un ticket modérateur pour certaines préparations magistrales. Cet arrêté royal avait pour but d'éviter que la réforme du remboursement des spécialités ne soit tournée par un glissement dans les prescriptions, les spécialités étant remplacées par des préparations magistrales. Cela s'applique surtout aux spécialités de la catégorie C. Le ticket modérateur des préparations magistrales a été fixé de façon à ce que, pour une même quantité de substance active dans les préparations magistrales et dans les spécialités, un même ticket modérateur soit applicable.

g) instauration d'une intervention personnelle à partir du premier jour d'hospitalisation. L'arrêté royal du 20 août 1980 a fixé cette intervention à 125 F pour les bénéficiaires ordinaires et à 50 F pour les V. I. P. O. à régime préférentiel et les enfants.

Deze maatregel werd vervolledigd met het koninklijk besluit van 12 november 1980 waarmee het remgeld voor de terugbetaalbare farmaceutische specialiteiten uniform op 25 F voor alle rechthebbenden werd vastgesteld; het betreft hier een solidarisering van de individuele remgelden voor farmaceutische specialiteiten en voor bloed en bloedplasma.

Het betreft hier een belangrijke maatregel omdat de ziekenhuizen met de opbrengst van deze 25 F de van toepassing zijnde remgelden moeten financieren derwijze dat aldus een stimulans tot rationeel beheer wordt ingevoerd.

Verder werd in de begrotingswet de politiek van de Regering ten voordele van de minstbedeelden verder gezet door de toekenning van een welvaartspremie aan de gepensioneerden en de invaliden en de verhoging van de minimuminvaliditeitsuitkering met 4 695 F voor de gezinshoofden en 3 756 F voor de alleenstaanden; tegelijkertijd werd de ongelijkheid die er tussen mannen en vrouwen bestaat op het vlak van de minimumuitkering voor alleenstaanden voor de helft afgebouwd.

Er zij ook nog gewezen op de doorgevoerde verhoging van het bestaansminimum met 13 146 F voor de gezinshoofden en 9 390 F voor de alleenstaanden die automatisch ook van toepassing is op de invaliden die niet de hoedanigheid van regelmatig werknemer bezitten.

* * *

Het kan niet ontkend worden dat in de sector van de ziekte- en invaliditeitsverzekering een aantal vrij ingrijpende budgettaire maatregelen werden getroffen; het betreft niet enkel maatregelen met een onmiddellijke financiële repercussie maar eveneens meer structurele hervormingen. In dit verband zij verwezen naar de maatregelen die bij de wet van 27 juni 1978 werden getroffen in de ziekenhuis-sector en die nog verscherpt werden door de desbetreffende bepalingen van de begrotingswet.

Hier dient ook de hervorming van de terugbetaalingswijze van de farmaceutische specialiteiten te worden gecitéerd waarvan de bedoeling niet zozeer het onmiddellijk financieel impact is maar wel het bereiken van een meer rationeel en economisch beter verantwoord voorschrijftenpatroon van de artsen; dit laatste resultaat wordt natuurlijk pas na verloop van een bepaalde tijd voelbaar. Ook de betere reglementering van het voorschrift van de prestaties klinische biologie en radiologie moet in die optiek worden bekeken.

De financiële toestand van de ziekteverzekerings is nog altijd bijzonder ernstig; er zij evenwel opgemerkt dat het aanvankelijk verwachte deficit ten belope van meer dan 50 miljard F per 31 december 1980 kan worden herleid tot 20 miljard F, dank zij de getroffen maatregelen en ook door een afzwakking van het stijgingsritme van het aantal prestaties dat te wijten is aan het feit dat ook structureel werd ingegrepen.

Zoals reeds gezegd blijft de toestand op financieel vlak ernstig; het gecumuleerd deficit maakt inderdaad dat er ook thesauriemoeilijkheden ontstaan waarvan de ziekenhuizen, in de eerste plaats, de gevolgen ondergaan.

Om de toestand op het einde van het jaar in zekere mate te normaliseren moest een beroep worden gedaan op leningen bij, hoofdzakelijk, andere sociale zekerheidsinstellingen. Om deze thesauriemoeilijkheden op te lossen dient er een oplossing te worden gevonden voor het deficit van het verleden. Terzake heeft de Regering voorgesteld voor de ziekteverzekerings gelijkaardige maatregelen te treffen als voor het pensioenstelsel der zelfstandigen.

Deze aangelegenheid zal bij prioriteit worden besproken met de zogenaamde Sint-Janspartners en, vanzelfsprekend de ziekenhuizen. Deze Sint-Janswerkgroep werd belast met de besprekking van de hervorming van de ziekteverzekerings op basis van een nota die hierover werd opgesteld door de

Cette mesure a été complétée par l'arrêté royal du 12 novembre 1980 fixant uniformément à 25 F le ticket modérateur des spécialités pharmaceutiques remboursables pour tous les bénéficiaires. Il s'agit d'une solidarisation des tickets modérateurs individuels pour spécialités pharmaceutiques, le sang et le plasma sanguin.

Il s'agit d'une mesure importante parce qu'avec les recettes provenant de ces 25 F, les hôpitaux doivent financer les tickets modérateurs existants, de façon à ce que cela constitue une incitation à une gestion plus rationnelle.

En plus, la loi budgétaire a poursuivi la politique gouvernementale en faveur des plus défavorisés moyennant l'octroi d'une prime de bien être aux pensionnés et aux invalides et l'augmentation du taux minimum de l'indemnité d'invalidité de 4 695 F pour les chefs de famille et de 3 756 F pour les isolés. A cette même occasion, la différence entre l'indemnité minimum des hommes et des femmes a été réduite de moitié.

Il convient de souligner également l'augmentation du minimum vital de 13 146 F pour les chefs de famille et de 9 390 F pour les isolés qui s'applique également automatiquement aux invalides n'ayant pas la qualité de travailleur régulier.

* * *

Il ne peut être nié qu'une série de mesures budgétaires importantes ont été prises dans le secteur de l'assurance maladie-invalidité. Il s'agit non seulement de mesures à répercussion financière directe, mais également de réformes structurelles. En cette matière, le Ministre se réfère aux mesures prises par la loi du 27 juin 1978 dans le secteur hospitalier, qui ont encore été renforcées par les dispositions en la matière de la loi budgétaire.

A ce propos, il faut également se référer à la réforme du mode de remboursement des spécialités pharmaceutiques, qui ne visait pas essentiellement l'impact financier, mais plutôt un mode de prescription plus rationnel et plus économique de la part des médecins. Bien sûr, ce dernier résultat ne devient tangible qu'après un certain temps. Il y a également lieu de considérer dans cette même optique, les prestations en biologie clinique et en radiologie.

La situation financière de l'assurance maladie est toujours très critique. Toutefois, il faut souligner que le déficit initialement évalué à plus de 50 milliards de F au 31 décembre 1980, peut être réduit à 20 milliards de F, grâce aux mesures prises et également moyennant un affaiblissement du rythme de croissance dû au fait que des mesures structurelles ont également été prises.

Ainsi qu'il a été souligné ci-dessus, la situation financière reste sérieuse. En effet, le déficit cumulé cause également des difficultés de trésorerie dont les hôpitaux subissent en premier lieu, les conséquences.

Afin de normaliser dans une certaine mesure la situation pour la fin de l'année, il a fallu contracter des emprunts, principalement auprès d'autres organismes de sécurité sociale. Afin de résoudre les problèmes de trésorerie, il faut trouver une solution pour le déficit du passé. En cette matière, le Gouvernement a proposé de prendre des mesures semblables pour l'assurance maladie que pour le régime des pensions des travailleurs indépendants.

Cette question sera examinée par priorité avec les partenaires de la Saint-Jean et, bien sûr, avec les hôpitaux. Le groupe de travail de la Saint-Jean a été chargé de l'examen de la réforme de l'assurance maladie sur base d'une note en la matière rédigée par le Commissaire royal,

Koninklijke Commissaris de heer J. Petit. De samenstelling van deze groep werd beperkt tot vertegenwoordigers van de Regering en 14 leden waarvan 3 vertegenwoordigers van de werknemers-organisaties, 3 van de werkgevers- en zelfstandigenorganisaties, 3 van de ziekenfondsen, 3 van de zorgverstrekkers en 2 van de ziekenhuizen.

Bepaalde specifieke problemen kunnen worden besproken in sub-groepen waaraan dan ook vertegenwoordigers kunnen deelnemen van de partijen die rechtstreeks bij deze problemen betrokken zijn.

Deze werkgroep is in feite de voortzetting van de werkgroep waarnaar de Regering op 11 januari 1980 verwees toen zij haar conclusies heeft getrokken uit de onderhandelingen over de regeringsvoorstellen m.b.t. de begroting 1980. Als prioritair agendapunt werd toen het onderzoek vooropgesteld van een beheersing van het medisch aanbod (hierbij werd verwezen naar het ontwerp van raamakkoord van 27 oktober 1979). Ook nu blijft deze problematiek prioritair.

De beheersing van het medisch aanbod is inderdaad een belangrijk aspect van het gezondheidsbeleid en van het beleid ten aanzien van de ziekteverzekering. Hierbij is niet alleen het financieel element van belang maar eveneens de kwaliteit van de opleiding en van de aangeboden verzorging.

B. Arbeidsongevallen

De schadeloosstelling van de arbeidsongevallen overkomt aan werknemers van de privé-sector wordt vergoed door hiertoe gemachtigde verzekeraars bij wie de werkgevers een ongevalpolis voor hun personeel moeten afsluiten. Deze schadeloosstelling valt volledig te hunnen laste.

Het Fonds voor arbeidsongevallen dat aanvullende bijslagen, aanpassingsbijslagen en sociale bijstand verleent aan sommige van deze getroffenen, wordt hiervoor gestijfd door werkgeversbijdragen berekend op het loon van de werknemers, geïnd door de R. M. Z. en door de bijdrage van 1 % op de definitieve wiskundige reserves die de verzekeraars moeten aanleggen.

De Staat komt enkel tussen voor de ongevallen die te wijten zijn aan het laden en lossen van oorlogstuigen. Het nodige krediet hiertoe wordt voor het jaar 1981 op 300 000 F geraamd.

Verder verleent de Staat aan de in Frankrijk werkzame grens- of seizoenarbeiders, die door een arbeidsongeval of een beroepsziekte worden getroffen, een aanvullende toelage, dit om het tekort aan koopkracht van de Franse munt te verhelpen. Het krediet hiertoe wordt voor het jaar 1981 geraamd op 1 miljoen F.

Tijdens het jaar 1980 werden aan de arbeidsongevallenwetgeving enkele verbeteringen aangebracht ten voordele van sommige door een arbeidsongeval getroffenen, inzake toekenning en vernieuwing van prothesen of orthopedische toestellen.

Voorts werden de verzekeraars, die nog andere activiteiten uitvoeren dan de arbeidsongevallenverzekering ertoe verplicht een afzonderlijk beheer en een afzonderlijke boekhouding erop na te houden.

De wijze waarop dit moet gebeuren is één der objectieven die voor 1981 in vooruitzicht wordt gesteld.

Een tweede objectief bestaat erin tot een nadere en nauwkeurige omschrijving van het basisloon te komen, waarover tot nog toe menige betwisting rees voor de arbeidsrechtbanken.

Een derde betrachting bestaat erin de waarborgen, die de verzekeraars voor de uitvoering van deze schadeloosstelling moeten vastleggen, aanzienlijk te verhogen.

M. J. Petit. La composition de ce groupe a été limitée aux représentants du Gouvernement et 14 membres dont 3 représentants des organisations des travailleurs, 3 des organisations des employeurs et des indépendants, 3 des mutualités, 3 des prestataires de soins et 2 des hôpitaux.

Des problèmes spécifiques peuvent être examinés par des sous-groupes auxquels peuvent participer les parties directement concernées par les problèmes.

En fait, ce groupe de travail est la prolongation du groupe de travail auquel se référait le Gouvernement le 11 janvier 1980, lorsqu'il tirait ses conclusions des négociations concernant les propositions budgétaires relatives au budget 1980. A ce moment, le point prioritaire à l'ordre du jour concernait le contrôle de l'offre médicale (en cette matière, référence était faite au projet d'accord cadre du 27 octobre 1979). Actuellement, ce problème reste également prioritaire.

En effet, le contrôle de l'offre médicale constitue un aspect important de la politique de la santé et de la politique relative à l'assurance maladie. Dans ce cadre, ce n'est pas uniquement l'élément financier qui importe mais également la qualité de la formation et des soins offerts.

B. Accidents du travail

La réparation des accidents du travail survenus aux travailleurs du secteur privé est assurée par les assureurs agréés à cet effet auprès desquels les employeurs sont tenus de contracter une assurance pour leur personnel. La réparation est entièrement à charge des assureurs.

Le Fonds des accidents du travail qui verse des allocations complémentaires, des allocations de péréquation et fournit une assistance sociale à certaines victimes est alimenté par des cotisations à charge des employeurs, calculées sur le salaire des travailleurs, et perçues par l'O. N. S. S. et par une cotisation de 1 % sur les réserves mathématiques définitives qui doivent être constituées par les assureurs.

L'Etat n'intervient que pour les accidents qui sont dus au chargement et au déchargement d'engins de guerre. Le crédit nécessaire à cet effet est évalué à 300 000 F pour l'année 1981.

Par ailleurs, l'Etat verse aux travailleurs frontaliers et saisonniers qui exercent leur activité en France et qui sont victimes d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle, une allocation complémentaire pour compenser le moindre pouvoir d'achat de la monnaie française. Le crédit prévu à cet effet est évalué à 1 million de F pour l'année 1981.

Pendant l'année 1980, certaines améliorations furent apportées à la législation sur les accidents du travail en ce qui concerne l'octroi et le renouvellement d'appareils de prothèse et d'orthopédie en faveur des victimes d'accidents du travail.

D'autre part, une gestion et une comptabilité séparées pour les accidents du travail fut imposée aux assureurs qui exercent d'autres activités que l'assurance contre les accidents du travail.

La mise en œuvre de ces dispositions est un des objectifs à poursuivre en 1981.

Un deuxième objectif consiste à définir de manière plus exacte et plus précise le salaire de base qui jusqu'à présent a fait l'objet de nombreuses contestations devant les juridictions du travail.

Un troisième objectif est le relèvement sensible des cautions que les assureurs doivent déposer afin d'exercer l'assurance.

Het betreft hier een streven naar een hogere veiligheid voor deze tak.

Met het oog op een vereenvoudiging van de sociale documenten en ook om tot een versoepeling inzake de aangifte van een arbeidsongeval te komen wordt voor 1981 een aanpassing van de arbeidsongevalsaangifte voorzien.

In dat verband wezen er aan herinnerd dat de gegevens die op de aangifte worden vermeld sedert 1980 ter kennis gebracht worden van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid dat hiervoor statistieken aanlegt met het oog op een betere uitbouw en de organisatie van een preventief beleid, om arbeidsongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.

In het raam van het financieel herstel van de sociale zekerheid of van het evenwicht ervan in 1981, zal tenslotte een heffing van 1 miljard worden toegepast op de reserves van de verzekeringinstellingen inzake arbeidsongevallen.

C. Beroepsziekten

De schadeloosstelling van de beroepsziekten wordt eveneens gedragen door de werkgevers die via de R. M. Z. bijdragen storten aan het Fonds voor de beroepsziekten.

Enkel voor de schadeloosstelling van de pneumoconiosis der mijnwerkers voorziet de wet van 24 december 1963 in een tussenkomst van de Staat. Deze tussenkomst is thans bepaald op 60 % van de volledige last ervan. Voor 1981 wordt deze tussenkomst op 8 168 400 000 F geraamd.

Inzake beroepsziekten wordt voor 1981 een aanpassing van deze wetgeving op verschillende punten in het vooruitzicht gesteld, waarvan als voornaamste wijziging kan worden aangehaald de invoering van het zogenaamd « gemengd systeem ». Naast de vergoeding van de beroepsziekten vermeld op de door de Koning vastgestelde lijst is het dank zij het gemengd systeem ook mogelijk om, voor de aandoening die niet op de lijst voorkomt, een vergoeding te verlenen indien het persoonlijk en exclusief oorzakelijk verband tussen het risico en de aandoening bewezen wordt.

Deze aanpassing betekent een grote verbetering waardoor het Belgisch systeem aanleunt met de desbetreffende wetgeving van West-Duitsland, Denemarken en Luxemburg en waardoor ons land tegemoetkomt aan de aanbeveling van de E. E. G. om het gemengd systeem in de nationale wetgevingen op te nemen.

D. Jaarlijkse vakantie

1. Verwezenlijking in de loop van het jaar 1980

Artikel 116, derde lid van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering bepaalt dat Titel V van deze wet — welke de gelijke behandeling van mannen en vrouwen regelt — van toepassing is op de sector jaarlijkse vakantie vanaf de door de Koning, op advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie vastgestelde datum.

Uit deze bepaling volgt dat de gelijkheid tussen mannen en vrouwen ten aanzien van de refertelonen voor de dagen van werkonderbreking die gelijkgesteld zijn met effectieve arbeidsdagen moet worden gerealiseerd vanaf het vakantiejaar 1980, dit wil zeggen voor de gelijkgestelde dagen van het vakantiedienstjaar 1979.

Dit doel werd gerealiseerd (bij het koninklijk besluit van 8 januari 1980 (*Belgisch Staatsblad* van 1 februari 1980).

2. Doelstelling 1981.

In zijn advies n° 655, stelt de Nationale Arbeidsraad vast dat voor de berekening van de vakantieduur, alsook voor het

Ceci en vue d'assurer une plus grande sécurité de la branche.

Dans l'optique d'une simplification des documents sociaux et aussi pour assouplir les formalités de déclaration d'accident du travail, une adaptation de la formule de déclaration est prévue pour 1981.

Il convient de rappeler que les données qui figurent sur la déclaration sont transmises depuis 1980 au Ministère de l'Emploi et du Travail qui en retire les données statistiques en vue d'une meilleure mise en évidence et de l'organisation d'une politique de prévention des accidents du travail.

Enfin dans le cadre du redressement financier de la sécurité sociale et de son équilibre en 1981, un prélèvement d'un milliard sera opéré sur les réserves des compagnies d'assurance en matière d'accidents du travail.

C. Maladies professionnelles

La réparation des maladies professionnelles est également à charge des employeurs qui versent des cotisations au Fonds des maladies professionnelles par l'intermédiaire de l'O. N. S. S.

La loi du 24 décembre 1963 ne prévoit une intervention de l'Etat que pour l'indemnisation de la pneumoconiose des mineurs. Cette intervention est fixée actuellement à 60 % de la charge totale. Pour 1981, elle est évaluée à 8 168 400 000 F.

En ce qui concerne les maladies professionnelles, un aménagement de la législation sur certains points est prévu pour 1981. Comme principale modification l'on peut citer l'introduction du « système mixte » qui consiste à prévoir, à côté des maladies reprises sur la liste fixée par le Roi, la possibilité d'indemniser les affections qui ne figurent pas sur la liste si un lien de causalité personnel et exclusif peut être établi entre le risque et l'affection.

Cet aménagement représente un grand pas en avant par lequel le système belge s'aligne sur la législation correspondante en République fédérale d'Allemagne, au Danemark, au Grand-Duché de Luxembourg et par lequel notre pays rencontre la recommandation de la C. E. E d'inclure le système mixte dans les législations nationales.

D. Vacances annuelles

1. Réalisation au cours de l'année 1980

L'article 116, alinéa 3 de la loi du 4 août 1978 de réorientation économique stipule que le titre V de ladite loi — lequel traite de l'égalité de traitement entre les hommes et les femmes — est applicable au secteur des vacances annuelles à partir de la date fixée par le Roi sur avis du Comité de gestion de l'Office national des Vacances annuelles.

Il résulte de cette disposition que la réalisation de l'égalité entre hommes et femmes en ce qui concerne les salaires de référence pour les journées d'interruption de travail assimilées à des journées de travail effectif devait être acquise à partir de l'année de vacances 1980, c'est-à-dire pour les journées assimilées de l'exercice de vacances 1979.

Cet objectif est réalisé par l'arrêté royal du 8 janvier 1980 (*Moniteur belge* du 1er février 1980).

2. Objectif 1981

Dans son avis n° 655, le Conseil national du travail constate que pour le calcul de la durée des vacances ainsi que

vakantiegeld, er problemen ontstaan wanneer het arbeidsstelsel (per dag en per week) niet hetzelfde is tijdens het vakantiedienstjaar als tijdens het vakantiejaar.

De Raad heeft beslist deze problemen te onderzoeken in het kader van zijn Commissie van jaarlijkse vakantie.

Op basis van het rapport van deze Commissie, zal de Raad voorstellen doen betreffende deze materie.

Een ambtenaar van de dienst jaarlijkse vakantie (Ministerie van Sociale Voorzorg) neemt deel aan de werkzaamheden van voornoemde Commissie.

Ten laatste bepaalt artikel 25 van het wetsontwerp ter bevestiging van de algemene principes van de sociale zekerheid van de loonarbeiders (Stuk van de Senaat n° 508 van 1979-1980) het volgende principe : « De Koning kan de wetgeving betreffende de sociale zekerheid aanpassen ten gunste van de werknemers in het part-timestelsel ».

De Commissie voor deeltijdse arbeid, opgericht in het kader van de Nationale Arbeidsraad, vervolgt het onderzoek van het jaarlijkse vakantiestelsel, van toepassing op de werknemers die tewerkgesteld zijn in het part-timestelsel.

du pécule, des problèmes surgissent lorsque le régime de travail (par jour et par semaine) n'est pas le même pendant l'exercice de vacances et pendant l'année de prise des vacances.

Le Conseil a décidé d'examiner ces problèmes au sein de sa Commission des vacances annuelles.

Sur base du rapport de cette Commission, le Conseil fera des propositions en la matière.

Un fonctionnaire du service des vacances annuelles (Ministère de la Prévoyance sociale) participe aux travaux de ladite Commission.

Enfin, l'article 25 du projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés (Doc. Sénat n° 508 de 1979-1980) énonce le principe suivant : « Le Roi peut adapter les législations en matière de sécurité sociale en faveur des travailleurs à temps partiel ».

La Commission du travail à temps partiel, constituée au sein du Conseil national du travail poursuit l'examen du régime des vacances annuelles applicable aux travailleurs occupés à temps partiel.

E. De kinderbijslag

1. Verwezenlijkingen 1980

Door de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 werd de veertiende maand kinderbijslag definitief geïntegreerd in de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers. Deze bijzondere bijslag werd eveneens toegekend in de regeling van de gewaarborgde gezinsbijslag bij het koninklijk besluit van 26 september 1980.

Luidens dezelfde wet, werden tevens een aantal bepalingen ten voordele van de Rijksmiddelenbegroting gerealiseerd. Met name worden ingevolge deze wet de uitgaven inzake de kinderbijslag toegekend voor het dienstjaar 1980 voor de kinderen van studenten, kinderen van minder-validen en voor minder-valide kinderen die nog niet elders rechtgevend zijn op kinderbijslag, ten laste gelegd van de kinderbijslagregeling voor werknemers in plaats van ten laste van het Rijk. Bovendien is uit de middelen van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers een totale som van 2 140 miljoen F overgedragen naar het stelsel van de ziekteverzekering, tot dekking van het in dit laatstgenoemde stelsel bestaande tekort.

2. Nagestreefde doelstellingen 1981-1982

a) In het kader van de programmawet 1980-1981 zullen bepalingen voorgesteld worden, welke tot doel hebben definitief de toekenning van de kinderbijslag voor kinderen van studenten en van minder-validen alsmede voor de minder-valide kinderen die nog niet rechtgevend zijn op kinderbijslag, ten laste te leggen van de kinderbijslagregeling voor werknemers in de plaats van ten laste van het Rijk. Deze maatregel was reeds opgenomen in de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980, doch beperkt tot het jaar 1980.

Een zelfde maatregel wordt ook voorgesteld voor 1981 wat betreft de gewaarborgde gezinsbijslag, die dus ten laste van de begroting van de kinderbijslagregeling voor werknemers zal toegekend worden en niet meer ten laste van de Rijksbegroting.

E. Allocations familiales

1. Réalisations 1980

Suite à la loi du 8 août 1980 portant sur les propositions budgétaires 1979-1980, le quatorzième mois d'allocations familiales a été définitivement intégré dans les lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés. Cette allocation familiale a également été accordée pour le régime des prestations familiales garanties en vertu de l'arrêté royal du 26 septembre 1980.

En vertu de cette loi, un nombre de dispositions ont également été prises en faveur du budget de l'Etat. Ainsi, suite à cette loi, les dépenses concernant les allocations familiales attribuées pour l'année 1980 pour les enfants d'étudiants, les enfants de handicapés et pour les enfants handicapés eux-mêmes sont à charge du régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés au lieu d'être à charge de l'Etat. En outre, un montant total de 2 140 millions de F a été transféré au budget de l'O.N.A.F.T.S. au régime de l'A.M.I. afin de combler le déficit existant dans ce dernier.

2. Objectif 1981-1982

a) Dans le cadre de la loi-programme 1980-1981, des dispositions seront soumises ayant pour but de mettre l'accès d'allocations familiales pour enfants d'étudiants et de handicapés ainsi que pour les enfants handicapés eux-mêmes qui ne sont pas encore bénéficiaires d'allocations familiales définitivement à charge du régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés au lieu d'en grever l'Etat. Cette mesure était déjà reprise dans la loi du 8 août 1980 concernant les propositions budgétaires 1979-1980 mais limitée à l'année 1980.

Une mesure du même ordre est également prévue en 1981 en ce qui concerne les prestations familiales garanties qui seront donc octroyées à charge du budget du régime des allocations familiales pour travailleurs salariés au lieu du budget de l'Etat.

b) Een wetsontwerp zal binnen de kortst mogelijke tijd worden ingediend waarbij volgende realisaties worden beoogd :

— in de eerste plaats wordt de kinderbijslagregeling aangepast aan de vermindering van de arbeidsduur en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid; de door de Nationale Arbeidsraad en door het beheerscomité van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers gedane voorstellen voorzien dat de forfaitaire maandelijkse kinderbijslag zal worden toegekend wanneer het aantal arbeidsdagen in de loop van een maand minstens 16 dagen van minstens 3 uur bedraagt of het aantal arbeidsuren tenminste 80 bedraagt;

— het principe van de gelijkheid van behandeling tussen mannen en vrouwen wordt concreet gerealiseerd :

- aan de verlaten man worden dezelfde rechten toegekend als aan de verlaten vrouw,

- ieder onderscheid tussen ongehuwde mannelijke en vrouwelijke kinderen die zich bezighouden met het huis-houden om de moeder of de vader te vervangen of bij te staan, wordt opgeheven,

- het bedrag van de hoofdelijke bijdragen voor mannelijke en vrouwelijke werknemers wordt gelijkgesteld,

- wanneer man en vrouw beiden aanspraak kunnen maken op kinderbijslag wordt het recht van voorrang van de vader vervangen door het recht van voorrang van de oudste van de echtgenoten;

— iedere discriminatoire behandeling tussen wettige en natuurlijke kinderen wordt ongedaan gemaakt;

— de plaatsing van kinderen in pleeggezinnen wordt gestimuleerd door voor het geplaatste kind een rechtstreeks recht op kinderbijslag te openen in hoofde van dit gezin en door de kinderbijslag aan dat gezin betaalbaar te stellen;

— het stelsel wordt verruimd door een nieuw recht op kinderbijslag te voorzien voor de kinderen van leerlingen en van hen die normalerwijze een verhandeling bij het einde van hogere studiën voorbereiden;

— de regeling wordt vereenvoudigd, door de toepassing van bepaalde wettelijke bepalingen en principes te vergemakkelijken of te verduidelijken, de bevoegheidssfeer van de kinderbijslaginstellingen efficiënter en logischer te bepalen en door van uit ieder oogpunt zoveel mogelijk één maandelijkse betaling mogelijk te maken, dit alles zowel in het voordeel van de rechthebbende gezinnen als in het voordeel van de werking van de regeling.

c) In een later stadium dient aandacht te worden besteed aan een herziening van de evaluatie van de minder-valideiteit van de minder-validate kinderen voor de toekenning van de bijkomende bijslag; hierbij moet rekening worden gehouden met de nieuwe opvattingen over de invoering van meerdere categorieën van minder-validate kinderen en met het invullen van nieuwe criteria voor de vaststelling van de invaliditeit.

Bovendien zal aandacht worden geschenken aan de vraag of in het kader van de hervorming van de sociale zekerheid, het stelsel van de betaling van hoofdelijke bijdragen niet kan opgeheven worden, door de werkgevers te onderwerpen aan de sociale zekerheid, sector kinderbijslag, dan wel door hen te verplichten zelf rechtstreeks de kinderbijslag uit te betalen.

b) Un projet de loi sera déposé aussi rapidement que possible ayant sur le plan législatif les objectifs suivants :

— en premier lieu, le régime des allocations familiales est adapté à la diminution du temps de travail et à l'application du travail à temps partiel; les propositions faites par le Conseil national du Travail et par le Comité de gestion de l'O. N. A. F. T. S. prévoient que les allocations familiales mensuelles forfaitaires seront accordées lorsque le nombre de journées de travail s'élève à au moins 16 journées d'au moins 3 heures ou lorsque le nombre d'heures de travail s'élève à au moins 80;

— le principe d'égalité de traitement entre hommes et femmes se trouve réalisé concrètement :

- les mêmes droits sont accordés à l'époux abandonné et à l'épouse abandonnée,

- toute distinction entre enfants célibataires masculins ou féminins qui s'occupent des soins du ménage afin de remplacer ou d'assister la mère ou le père est supprimée,

- le montant de l'allocation individuelle pour travailleurs salariés masculins et féminins est uniformisé,

- lorsque l'époux et l'épouse peuvent tous deux réclamer des allocations familiales, le privilège du père est remplacé par le privilège du conjoint le plus âgé;

— tout traitement discriminatoire entre enfants légitimes et naturels se trouve éliminé;

— le placement d'enfants dans des familles d'accueil est stimulé en ouvrant un droit direct aux allocations familiales pour l'enfant en question dans le chef de cette famille et en rendant les allocations familiales payables à cette même famille;

— le régime est étendu en prévoyant un droit nouveau pour les allocations familiales pour les enfants d'apprentis et pour ceux qui préparent normalement un mémoire de fin d'études supérieures;

— le régime est simplifié en facilitant ou en précisant l'application de certaines dispositions et principes légaux, en déterminant avec plus d'efficacité et de logique le rayon d'action des institutions d'allocations familiales et en permettant, dans la mesure du possible, à tous points de vue, un seul paiement mensuel, ceci tant au bénéfice des familles attributaires que pour le bon fonctionnement du régime.

c) Lors d'une étape ultérieure, il faudra étudier la révision de l'évaluation du handicap des enfants handicapés pour l'attribution des allocations supplémentaires; il faudra tenir compte à ce sujet des conceptions nouvelles concernant l'instauration de plusieurs catégories d'enfants handicapés et de la mise en place de nouveaux critères permettant d'établir le handicap.

En outre, il faudra tenter de déterminer si, dans le cadre de la réforme de la sécurité sociale, il n'est pas possible de supprimer le système du paiement de cotisations individuelles en assujettissant les employeurs à la sécurité sociale, secteur allocations familiales, ou en les obligeant à verser eux-mêmes directement les allocations familiales.

Jaar Année	Rechthebbende gezinnen Ménages bénéficiaires		Rechtgevende kinderen Enfants bénéficiaires		Uitgaven (1) (in duizendtallen) Dépenses (1) (en milliers de francs)		Gemiddelde per jaar Moyenne annuelle	
	Nat. verd. Rég. nat.	B. K. F. pl. & gew. C. S. A. F. loc. & rég.	Nat. verd. Rég. nat.	B. K. F. pl. & gew. C. S. A. F. loc. & rég.	Nat. verd. Rég. nat.	B. K. F. pl. & gew. C. S. A. F. loc. & rég.	Nat. verd. Rég. nat.	B. K. F. pl. & gew. C. S. A. F. loc. & rég.
1976	975 578	52 809	1 869 306	93 475	60 544 522	2 909 518	32 388	31 126
1977	989 060	54 170	1 869 446	94 340	65 622 018	3 189 422	35 102	33 807
1978	999 810	56 185	1 872 864	96 737	67 149 474	3 367 892	35 853	34 814
1979	998 401	57 537	1 830 929	98 487	70 409 747	3 516 429	38 455	35 704

(1) Kraamgeld niet inbegrepen.

(1) Allocation de naissance non comprise.

F. Minder-validen

In de loop van 1980 werden enkele maatregelen ten bate van de minder-validen genomen, welke hierna vluchtig worden opgesomd.

1. Verhoging van de tegemoetkoming voor hulp van derde.

Bij het koninklijk besluit van 13 augustus 1980 werd voor de derde maal in een tijdspanne van drie jaar deze tegemoetkoming verhoogd.

In 1977 werd in uitvoering van de toenmalige regeringsverklaring een begin gemaakt met de verdubbeling in vier fasen van het op dat ogenblik toegekende bedrag van de tegemoetkoming voor hulp van derde. De eerste twee fasen, gerealiseerd bij de koninklijke besluiten van 22 december 1977 en 20 juni 1979, werden aangevuld met een derde fase, bij het koninklijk besluit van 13 augustus 1980.

Naargelang de categorie zijn aldus bedragen aan index 114,20 (basis 1966 = 100) verhoogd van 6 614 F tot 11 575 F voor categorie I, van 9 922 F tot 17 364 F voor categorie 2 en van 13 229 F tot 23 151 F voor categorie 3.

Aan de index van 1 november 1980 worden deze bedragen naargelang de categorie reeds 23 612 F, 36 421 F en 47 226 F.

2. Verhoging van de basisbedragen van de gewone en bijzondere tegemoetkomingen.

In de gewone en bijzondere tegemoetkomingen voor minder-validen van de huidige regeling kunnen twee gedeelten onderscheiden worden : een basisbedrag, verschillend naargelang de familiale situatie, en een verhoging wegens handicap. De maxima van de basisbedragen zijn overigens gelijk aan deze van het gewaarborgde inkomen voor bejaarden, aan het bestaansminimum en aan de minimumbedragen van de invaliditeitsuitkering voor niet-regelmatige werknemers in de ziekteverzekering. Sinds 1 januari 1978 waren zij niet meer verhoogd. Met ingang van 1 januari 1980 werden zij nu met bijna 10 % verhoogd bij het besluit van 12 augustus 1980. Aan de index van 1 november 1980 belopen deze maxima basisbedragen thans 157 560 F per jaar voor een gehuwde, 113 441 F voor een alleenstaande en 78 783 F voor een samenwonende.

3. Voor het onderzoek naar de bestaansmiddelen moet rekening gehouden worden met de kadastrale perekwatie.

F. Handicapés

Au cours de 1980, plusieurs mesures ont été prises en faveur des handicapés; en voici le relevé succinct.

1. Majoration de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne.

En vertu de l'arrêté royal du 13 août 1980, cette allocation a été majorée pour la troisième fois en l'espace de trois années.

En 1977, on entama, en exécution de la déclaration gouvernementale de l'époque, la majoration en quatre phases, du montant de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne en vigueur à l'époque. Les deux premières phases réalisées par les arrêtés royaux des 22 décembre 1977 et 20 juin 1979 furent complétées par une troisième phase et ce, en vertu de l'arrêté royal du 13 août 1980.

Selon la catégorie, les taux à l'indice 114,20 (base 1966 = 100) se trouvent portés de 6 614 F à 11 575 F pour la catégorie I, de 9 922 F à 17 364 F pour la catégorie 2 et de 13 229 F jusqu'à 23 151 F pour la catégorie 3.

Liés à l'indice du 1er novembre 1980, ces taux s'élèvent déjà, selon la catégorie, à 23 612 F, 36 421 F et 47 226 F.

2. Majoration des taux de base des allocations ordinaires et spéciales.

En ce qui concerne les allocations ordinaires et spéciales pour handicapés du régime actuel, on peut distinguer deux parties : un taux de base, variable selon la situation familiale, et une majoration pour handicap. Les taux maxima de ces montants de base sont d'ailleurs équivalents au taux du revenu garanti pour personne âgée, au minimum d'existence et aux taux minima de l'indemnité d'invalidité prévue pour l'assurance-maladie en faveur des travailleurs salariés non réguliers. Ces taux n'avaient plus été majorés depuis le 1er janvier 1978. A partir du 1er janvier 1980, ils se trouvent majorés de près de 10 % en vertu de l'arrêté du 12 août 1980. Liés à l'indice du 1er novembre 1980, ces taux de base maxima s'élèvent à présent à 157 560 F par an pour un handicapé marié, 113 441 F pour un isolé et 78 783 F pour un cohabitant.

3. En vue de l'enquête sur les ressources, il s'agissait de tenir compte de la péréquation cadastrale. L'arrêté du

Dit gebeurde bij het besluit van 24 september 1980. De vrijgestelde bedragen voor bebouwde onroerende goederen welke vroeger naargelang de gemeente van 7 500 F tot 15 000 F beliepen, worden tot een eenvormig bedrag van 30 000 F opgetrokken. De verhoging wegens persoon ten laste stijgt van 1 000 F naar 5 000 F.

4. Een procedure vereenvoudiging werd doorgevoerd : de aanvraag van tegemoetkoming voor hulp van derde geldt als aanvraag van gewaarborgd inkomen indien aan de leeftijdsvereisten is voldaan.

* * *

Meer dan ooit zal voor de toekomst moeten rekening gehouden worden met de budgettaire moeilijkheden.

Toch mag men veronderstellen dat de regering er zal naar streven om de vierde fase van de verhoging van de tegemoetkoming voor hulp van derde te realiseren.

Voor het overige moeten de beschikbare kredieten bij voorkeur gaan naar de meest behartenswaardige gevallen. Met het oog hierop rijzen vragen over enkele onlogische toestanden :

1. Bij opnemming van een minder valide in een inrichting ten laste van de gemeenschap in welk stelsel ook, moeten logische, analoge regels worden bepaald, welke ook de inrichting zij waar hij verblijft en of het nu gaat om een geval waar een algemene of een bijzondere tegemoetkoming wordt uitgekeerd.

2. Een grotere gelijkvormigheid moet worden nastreefd wanneer het gaat om gepensioneerde gehandicapten. Op dit ogenblik varieert de vergoeding volgens het ogenblik waarop de handicap is ontstaan en volgens de graad van arbeidsongeschiktheid : voor mensen die over een vervangingsinkomen beschikken onder de vorm van pensioen, is dit criterium niet zeer logisch.

3. Sinds jaren is wegens achterstand in de behandeling van de dossiers geen ambtshalve herziening meer gebeurd, d.w.z. genieten mensen van een vergoeding zonder dat men enige zekerheid bezit of zij nog wel aan de voorwaarden voldoen. Alles wordt in het werk gesteld om vanaf 1 januari tot herziening over te gaan.

4. Het is onlogisch een vergoeding te cumuleren met kinderbijslag in hoofde van de gehandicapte zelf (het gaat dus niet om de kinderen ten laste van de gehandicapte).

5. Het Rekenhof heeft reeds in 1976 een duidelijke omschrijving gevraagd van de begrippen « alleenstaande » en « samenwonende » en het verwees daarbij naar de strengere interpretatie op het stuk van het bestaansminimum. In een aantal gevallen zouden niet de bedragen voor alleenstaande maar veleer die van samenwonende moeten gebruikt worden.

6. Artikel 28 van het wetsontwerp houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers omvat een wijziging van de wetgeving inzake terugvordering van ten onrechte uitgekeerde sommen welke o.m. ook betrekking heeft op tegemoetkomingen aan minder-validen.

* * *

Elke wijziging van de rechtsnormen inzake deze tegemoetkomingen vereist het advies van de Hoge Raad voor de minder-validen. De mandaten van de leden vervielen op 1 oktober II. De Regering zal zich over de structuur van de nieuwe Hoge Raad moeten beraden.

24 septembre 1980 y a pourvu. Les montants exonérés pour biens immobiliers bâtis, qui variaient auparavant, selon la commune, de 7 500 F à 15 000 F sont relevés à un taux uniforme de 30 000 F. La majoration pour personne à charge passe de 1 000 F à 5 000 F.

4. La procédure a fait l'objet d'une simplification : la demande d'allocation pour l'aide d'une tierce personne vaut également demande de revenu garanti si les conditions d'âge sont remplies.

* * *

A l'avenir, il s'agira plus que jamais de prendre en considération les possibilités budgétaires.

Il est cependant permis de supposer que le Gouvernement s'efforcera de réaliser la quatrième phase de la majoration de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne.

Pour le reste, les crédits disponibles doivent, par priorité, être consacrés aux cas les plus dignes d'intérêt. En cette matière, des questions se posent à propos de quelques situations illogiques :

1. En cas d'admission d'un handicapé dans une institution à charge de la communauté, il faut fixer des règles logiques, analogues, nonobstant l'institution où il réside, qu'il s'agisse d'un cas d'allocation ordinaire ou spéciale.

2. Il faut envisager une plus grande uniformité lorsqu'il s'agit de handicapés pensionnés. En ce moment, l'allocation varie selon le moment où le handicap a débuté et suivant le degré d'incapacité de travail : pour des personnes bénéficiant d'un revenu de remplacement sous forme d'une pension, ce critère n'est pas très logique.

3. Suite au retard dans le traitement des dossiers, il n'y a plus eu de révision d'office des dossiers depuis des années, c'est-à-dire que des personnes bénéficient d'une allocation sans qu'ils soit certain qu'elles réunissent encore les conditions requises. Tout sera mis en œuvre afin de pouvoir procéder à des révisions à partir du 1er janvier.

4. Il est illogique de cumuler une allocation avec des allocations familiales dans le chef du handicapé lui-même (il ne s'agit donc pas d'enfants à charge du handicapé).

5. Dès 1976, la Cour des comptes a demandé une précision des termes « isolé » et « cohabitant » et elle s'en réfère à ce propos à l'interprétation plus sévère en matière de minimum vital. Dans certains cas, il s'agirait d'appliquer non pas les taux pour isolé mais plutôt ceux pour cohabitant.

6. L'article 28 du projet de loi portant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés prévoit une modification de la législation relative à la répétition des sommes liquidées indûment, qui concerne également les allocations aux handicapés.

* * *

Toute modification des normes de droit à l'égard de ces allocations nécessite d'avis du Conseil supérieur des handicapés. Les mandats des membres venaient à expiration le 1er octobre dernier. Le Gouvernement devra délibérer au sujet de la structure du nouveau Conseil supérieur.

De communautarisatie van het welzijnsbeleid laat toe de problemen inzake huisvesting en tewerkstelling van de minder-validen per gemeenschap te behartigen. De gegeven oplossingen zullen aldus nauwer kunnen aansluiten bij de noden van elke gemeenschap. De Regering heeft echter geoordeeld dat de tegemoetkomingen nationaal beheerd zullen blijven. De nauwe band van deze voordelen met de sociale zekerheid pleit voor zulke optie.

Het Ministerie van Sociale Voorzorg fungeert overigens als draaischijf voor het verlenen van attesten en het inrichten van medische expertises met het oog op de toekenning van verschillende voordelen van andere Ministeries, zoals, dubbeltelling van de minder-valide voor inkomstenbelasting, sociaal telefoonarief en premies voor de sociale huisvesting.

De automatisatie van de Dienst voor tegemoetkomingen zal het gebruik maken van de omvangrijke individuele documentatie waarover deze Dienst beschikt ten zeerste vergemakkelijken en een spoedige afhandeling van de aanvragen om tegemoetkomingen in de hand werken.

Het jaar 1981 werd door de Verenigde Naties tot Internationaal Jaar van de gehandicapte uitgeroepen. Als thema kozen zij : « volledige deelname en gelijkheid ».

Een ambtenaar van het Ministerie van Sociale Voorzorg zorgt voor de verbinding met het secretariaat van de Verenigde Naties voor het Internationaal Jaar, evenals voor de coördinatie van de technische medewerking voor de permanente vertegenwoordiger van ons land bij de Verenigde Naties.

Een comité zal door de Regering worden opgericht. Dit heeft tot doel inlichtingen te verstrekken en de verschillende acties in het raam van het Jaar te coördineren. Vanzelfsprekend zullen de minder-validen er in ruime mate vertegenwoordigd zijn. De Regering zal de rol van de Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid in de schoot van dit Comité moeten bepalen.

Verschillende acties werden reeds in 't vooruitzicht gesteld door het Ministerie van Sociale Voorzorg zoals de publikatie van een speciaal nummer van het Belgisch Tijdschrift voor sociale zekerheid, een studiedag en de publikatie van een repertorium van diensten en instellingen voor mindervaliden.

In de bijlagen III en IV worden tabellen opgenomen betreffende de evolutie van de uitgaven en van het aantal rechthebbenden.

3. Prioritaire doelstellingen

A. Hervorming van de sociale zekerheid

1. Wetsontwerp betreffende de sociale zekerheid voor werknemers :

Het wetsontwerp houdende algemene beginsel van de sociale zekerheid voor werknemers wordt thans door het Parlement behandeld. Dit wetsontwerp zal worden aangevuld inzonderheid inzake de bijdragen en de nieuwe criteria voor de staatsbijdrage in de sociale zekerheid.

a) Bijdragen :

— In 1981 zullen de loongrenzen voor de bijdragen worden opgetrokken tot 65 000 F (indice 132,13) in de sectoren voor bediendenpensioenen en van de werkloosheid. Na aanpassing van de percentages van de bijdragen zal deze verhoging in 1981 12,4 miljard opbrengen. De bijkomende ontvangsten inzake werkloosheid worden overgeheveld naar de sectoren van de pensioenen en van de uitkeringen.

La communautarisation de la politique de bien-être permet d'aborder les problèmes inhérents au logement et à l'emploi des handicapés sur le plan de chaque communauté. Les solutions qu'on y apportera renconteront mieux encore les besoins de chaque communauté. Toutefois, le Gouvernement a estimé qu'il s'indiquait de maintenir la gestion nationale pour les allocations. Cette option est inspirée en considération des relations étroites qui existent entre ces avantages et la sécurité sociale.

Le Ministère de la Prévoyance sociale fonctionne d'ailleurs comme plaque tournante pour la délivrance de certificats et l'organisation d'expertises médicales en vue de l'octroi de divers avantages de la part d'autres ministères, tels le recensement en double du handicapé pour l'impôt sur les revenus, le tarif téléphonique social et les primes de logement social.

L'automatisation du service des handicapés sera de nature à faciliter au plus haut degré l'emploi de la vaste documentation dont ce service dispose et à favoriser un prompt examen des demandes d'allocations.

L'année 1981 a été proclamée par les Nations Unies, l'Année Internationale des handicapés. Elles ont opté pour le sujet : « participation complète et égalité ».

Un fonctionnaire du Ministère de la Prévoyance sociale veille à la liaison avec le secrétariat des Nations Unies pour l'Année Internationale, ainsi qu'à la coordination de la collaboration technique pour le délégué permanent de notre pays auprès des Nations Unies.

Un comité sera créé par le Gouvernement. Ce comité aura pour tâche de fournir des renseignements et de coordonner les différentes actions dans le cadre de l'Année Internationale. Il va de soi que les handicapés y sont largement représentés. Le Gouvernement devra définir le rôle du Ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique au sein de ce comité.

Diverses actions sont déjà prévues par le Ministère de la Prévoyance sociale, telles que la publication d'un numéro spécial de la Revue Belge de Sécurité Sociale, une journée d'études et la publication d'un répertoire des services et organismes pour handicapés.

En annexes III et IV figurent des tableaux de l'évolution des dépenses et du nombre de bénéficiaires.

3. Objectifs prioritaires

A. Réformes de la sécurité sociale

1. Projet de loi sur la sécurité sociale des travailleurs :

Le « projet de loi concernant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs » est actuellement examiné par le Parlement. Ce projet de loi sera complété notamment en ce qui concerne les cotisations et les nouveaux critères de l'intervention de l'Etat dans la sécurité sociale.

a) Cotisations :

— En 1981 les plafonds des cotisations seront relevés jusqu'à 65 000 F (indice 132,13) dans les secteurs des pensions des employés et du chômage. Après adaptation des pourcentages de cotisations ce relèvement apportera en 1981 12,4 milliards. La recette supplémentaire en chômage est transférée aux secteurs des pensions et des indemnités.

— Een bedrag dat overeenstemt met 0,5 % van het percentage van de gezinsvergoedingen zal worden overgeheveld naar de sector van de pensioenen.

— De verdeling van de bijdragenmassa die leidt tot het vaststellen van nieuwe percentages, geschieft met het doel het evenwicht te herstellen in iedere tak in 1981, zonder verwijzing naar het verleden :

werkloosheid	6,01 %
pensioenen	42,07 %
Z. I. V. uitkeringen	7,67 %
Z. I. V. gezondheidszorgen	20,99 %
gezinsvergoedingen	20,33 %
beroepsziekten	1,81 %
arbeidsongevallen	1,12 %
	100,00 %
= 404,3 miljard.	

De sectoren waarvoor een inspanning wordt geleverd zijn de pensioenen en de uitkeringen die respectievelijk 16,7 miljard en 1,3 miljard bijdragen meer ontvangen dan de huidige vooruitzichten (begroting 1981).

— Het tekort van 1982, na de tussenkomst van de Staat verhoogd zoals voorzien in het wetsontwerp, zal gedekt worden tegelijkertijd door bezuinigingen en door een verhoging van de loongrenzen voor de bijdragen als etappe naar de volledige deplafonnering. De loongrenzen zullen opgetrokken worden van 65 000 F tot 80 000 F in de sectoren van de bediendenpensioenen, van de werkloosheid en van de uitkeringen. De verdeling van de bijkomende last tussen werkgevers en werknemers zal gebeuren in dezelfde verhouding als nu.

b) Criteria voor de Staatsbijdrage vanaf 1982

Vanaf 1982 zal de Staatsbijdrage volgens de hiernavolgende criteria worden verleend :

— 20 % van de uitgaven voor de pensioenen;
— 80 % van de uitgaven voor gezondheidszorgen van de W. I. G. W.;

— uitkeringen :

95 % van de invaliditeit vanaf het vierde jaar,
75 % van het derde jaar invaliditeit,
50 % van het tweede jaar invaliditeit,
100 % van de begrafenkosten;
— 60 % voor de uitgaven inzake pneumoconiose van de mijnwerkers;
— 100 % van de invaliditeit van de mijnwerkers.

2. Koninklijke commissie voor de hervorming van de sociale zekerheid

De Regering heeft de nodige maatregelen genomen opdat de Koninklijke Commissie, die belast is met de voorbereiding van de sociale zekerheid in het kader van de algemene hervorming van deze wetgeving, spoedig haar werkzaamheden zou kunnen aanvatten.

3. Hervorming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering

Een werkgroep werd opgericht, waarin de Regering, de sociale partners en de andere Sint-Janspartners zullen vertegenwoordigd zijn.

— Un montant correspondant à 0,5 % du taux des allocations familiales sera transféré au secteur pensions.

— La répartition de la masse des cotisations qui entraînent une nouvelle définition des taux est faite dans le but d'équilibrer chaque branche en 1981, sans référence au passé :

chômage	6,01 %
pensions	42,07 %
A. M. I. indemnités	7,67 %
A. M. I. soins de santé	20,99 %
prestations familiales	20,33 %
maladies professionnelles	1,81 %
accidents de travail	1,12 %
	100,00 %
= 404,3 milliards.	

Les secteurs sur lesquels l'effort est porté sont les pensions et les indemnités qui reçoivent respectivement 16,7 milliards et 1,3 milliard de cotisations en plus des prévisions actuelles (budget 1981).

— Le déficit de 1982, après intervention de l'Etat majorée comme prévu par le projet de loi, sera couvert à la fois par des économies et un relèvement des plafonds de cotisations, qui constitue une étape sur la voie du déplafonnement. Ces plafonds seront portés de 65 000 à 80 000 F dans les secteurs des pensions des employés, du chômage et des indemnités. La répartition de la charge supplémentaire entre employeurs et travailleurs se fera dans les mêmes proportions qu'actuellement.

b) Critères pour l'intervention de l'Etat à partir de 1982

A partir de 1982, la subvention de l'Etat s'effectuera selon les critères suivants :

— 20 % des dépenses de pensions;
— 80 % des dépenses des V. I. P. O. en soins de santé;

— en indemnités :

95 % de l'invalidité à partir de la quatrième année,
75 % de la troisième année d'invalidité,
50 % de la deuxième année d'invalidité,
100 % des frais funéraires;
— 60 % des dépenses pour la pneumoconiose des ouvriers mineurs;
— 100 % de l'invalidité des ouvriers mineurs.

2. Commission royale pour la réforme de la sécurité sociale

Le Gouvernement a pris les dispositions nécessaires afin que la Commission royale chargée de préparer la codification, l'harmonisation et la simplification de la sécurité sociale, dans le cadre de la réforme générale de cette législation, puisse entamer rapidement ses travaux.

3. Réforme de l'assurance contre la maladie et l'invalidité

Un groupe de travail où seront représentés le Gouvernement, les interlocuteurs sociaux et les autres partenaires de la Saint-Jean a été constitué.

Deze werkgroep zal in het bijzonder de volgende problemen behandelen :

- het gezondheidsbeleid;
- de organisatie van de geneeskunde;
- het medisch aanbod;
- de consolidatie en de delging van de schuld van het verleden van het R. I. Z. I. V. volgens formules die gelijkaardig zijn aan deze voorzien voor de sociale zekerheid der zelfstandigen;
- vermindering van het verschil inzake uitkeringen voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

B. Hulp aan de minstbedeelden

1. Verhoging van de minima van de sociale uitkeringen

Sedert 1977, voorzag de regeringsverklaring in de toekenning aan de gepensioneerden, van een forfaitair bedrag van 12 000 F voor een gezin en 9 600 F voor een alleenstaande, zulks moest geleidelijk worden verwezenlijkt.

De begrotingswet van 22 december 1977 heeft een bijkomend vakantiegeld ingevoerd, waarvan 25 % werd betaald in 1978, 50 % in 1979 en 75 % in 1980.

Anderzijds moest de verhoging van de pensioenen gepaard gaan met een stijging van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en van het bestaansminimum, om het bedrag stapsgewijs te brengen op 180 000 F voor een gezin en 140 000 F voor een alleenstaande.

Op 1 januari 1978 werden de sociale uitkeringen voor een eerste maal verhoogd met 6,04 % buiten de index.

Terzelfdertijd is de tegemoetkoming voor hulp van derde, die met 25 % verhoogd werd op 1 juli 1978 en op 1 juli 1979, nog gestegen met 25 % op 1 januari 1980.

Met inwerkingtreding op 1 januari 1980 heeft de wet betreffende de begrotingsvoorstel 1979-1980 een minimum-pensioen ingesteld voor een volledige loopbaan in het werk-nemersstelsel. Dit minimum werd gebracht op 218 937 F voor een gezin, 175 200 F voor een alleenstaande man en 169 432 F voor een vrouw. In het raam van de richtlijnen betreffende de gelijke behandeling van mannen en vrouwen, vertegenwoordigt dit laatste bedrag reeds een inhaling.

Die maatregel werd uitgebreid tot de bovengrondse mijnwerkers, de zeelieden van de koopvaardij die genieten van een invaliditeitspensioen en de gerechtigden op minimum-uitkeringen in het invaliditeitsstelsel der werknemers, waarvan de bedragen steeds gelijke tred hebben gehouden met de forfaitaire bedragen van de gepensioneerden van het algemeen stelsel.

Bij middel van koninklijk besluit, werden het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, het bestaansminimum (minimex), de gewone tegemoetkomingen voor minder-validen en de Z. I. V. uitkeringen voor onregelmatige werknemers op 148 469 F gebracht voor een gezin en op 106 895 F voor een alleenstaande, met uitwerking vanaf 1 januari 1980.

Op de begroting 1980 van Financiën werd voorzien in een krediet van 3,320 miljard om de verschillende verhogingen te dekken. De respectievelijke kosten van die uitgaven bedragen :

- 1 520 miljoen voor de verhoging van de lage pensioenen;
- 675 miljoen voor het gewaarborgd inkomen;
- 439 miljoen voor de minder-validen en de hulp van derde;
- 16 miljoen voor de invalide mijnwerkers en zeelieden;

Il examinera en particulier les problèmes de :

- la politique de la santé;
- l'organisation de la médecine;
- l'offre médicale;
- la consolidation et l'amortissement de la dette du passé en I. N. A. M. I. selon des formules analogues à celles prévues pour la sécurité sociale des indépendants;
- la diminution de la différence en matière de prestations maladie-invalidité.

B. Aides aux plus défavorisés

1. Relèvement des minima de prestations sociales

Dès 1977, la déclaration gouvernementale prévoyait l'octroi aux pensionnés d'un montant forfaitaire de 12 000 F pour un ménage et 9 600 F pour un isolé, ce qui a été réalisé par étapes.

La loi budgétaire du 22 décembre 1977 a instauré un pécule complémentaire de vacances dont 25 % ont été liquidés en 1978, 50 % en 1979 et 75 % en 1980.

D'autre part, l'augmentation des pensions devait aller de pair avec un accroissement du revenu garanti aux personnes âgées et du minimum vital pour en porter le montant, par étapes, à 180 000 F pour un ménage et 140 000 F pour un isolé.

Au 1er janvier 1978, les prestations sociales ont connu une première augmentation de 6,04 % hors index.

Dans le même temps, l'allocation pour l'aide d'une tierce personne, augmentée de 25 % aux 1er juillet 1978 et 1er juillet 1979, progressait encore de 25 % au 1er janvier 1980.

Avec effet au 1er janvier 1980, la loi relative aux propositions budgétaires 1979-1980 a instauré un minimum de pension pour carrière complète dans le régime des travailleurs salariés et a porté ce minimum à 218 937 F pour un ménage, à 175 200 F pour un isolé « homme » et à 169 432 F pour une femme. Dans le cadre des directives relatives à l'égalité entre les hommes et les femmes, ce dernier montant constitue déjà un léger rattrapage.

Cette même mesure a été étendue aux ouvriers mineurs de surface, aux marins de la marine marchande bénéficiaires d'une pension d'invalidité et aux bénéficiaires d'indemnités minimales dans le régime d'invalidité des travailleurs salariés, dont les montants ont toujours suivi les montants forfaitaires des pensionnés du régime général.

Par voie d'arrêtés royaux, le revenu garanti aux personnes âgées, le minimum vital (minimex), les allocations ordinaires pour handicapés et les indemnités A. M. I. pour travailleurs irréguliers, ont été portés à 148 469 F pour un ménage et à 106 895 F pour un isolé avec effet au 1er janvier 1980.

Un crédit de 3,320 milliards de F est prévu au budget 1980 des Finances pour supporter ces diverses augmentations. Le coût respectif de ces dépenses s'élève à :

- 1 520 millions pour le relèvement des petites pensions;
- 675 millions pour le revenu garanti;
- 439 millions pour les handicapés et d'aide d'une tierce personne;
- 16 millions pour les invalides mineurs et les marins;

- 93,5 miljoen voor het bestaansminimum;
- 42 miljoen voor de Z. I. V.-invaliden, onregelmatige werknemers;
- 441,7 miljoen voor de Z. I. V.-invaliden, regelmatige werknemers.

2. Koppeling aan de welvaart

De begrotingswet van 8 augustus 1980 heeft aan de gerechtigden op sociale uitkeringen, een welvaartspremie toegekend van 1 000 F voor een gezin en van 800 F voor een alleenstaande. Voor 1980 werd voorzien in een krediet van 1,5 miljard voor de financiering van die maatregel.

Voor 1981

1. Verhoging van de minima

De laatste schijf van 25 % van het bijkomend verlofgeld zal moeten worden verwezenlijkt. Hiertoe is een krediet van 2,9 miljard vereist.

De betaling van de laatste schijf van 25 % tot verhoging van de tegemoetkoming voor hulp van derde zou moeten worden verwezenlijkt in 1981. Een bijkrediet van 174,4 miljoen F blijkt noodzakelijk ter verwezenlijking van die maatregel, waarin werd voorzien door het regeerakkoord van 1977.

Het Regeerakkoord van 19 oktober 1980 voorziet in de aanwending van 1,5 miljard voor de verhoging van de lage werknemerspensioenen. Te dien einde zullen voorstellen worden geformuleerd om het minimum, dat werd ingevoerd door de begrotingswet van 8 augustus 1980, uit te breiden tot sommige gerechtigden op een gemengde loopbaan (werknemer + zelfstandige) en om het bestaand verschil tussen het bedrag van de alleenstaande man en de alleenstaande vrouw nog te verminderen.

Er zullen eveneens voorstellen worden geformuleerd met het oog op het bereiken van 180 000 en 140 000 F voor de bestaansminima die thans 157 556 F bedragen voor een gezin en 113 438 F voor een alleenstaande.

Een bijkrediet blijkt echter noodzakelijk om die laatste maatregelen te kunnen verwezenlijken.

2. De koppeling aan de welvaart

De laatste regeringsverklaring bepaalt dat de wetgeving houdende koppeling van de sociale uitkeringen aan de welvaart in 1981 zal worden toegepast. Een krediet van 1 miljard zal hieraan worden besteed.

C. Gelijkheid tussen mannen en vrouwen

Het regeerakkoord van 19 oktober 1980 — Titel III — Welzijnsbeleid — punt IV — Mannen en vrouwen 3, herhaalt de progressieve toepassing van de Europese richtlijn van december 1978 betreffende de gelijke behandeling van mannen en vrouwen inzake de sociale zekerheid.

Deze richtlijn betrof drie regelingen van het Departement van Sociale Voorzorg : ziekte- en invaliditeitsverzekering, jaarlijks vakantie en gezinsprestaties.

Het koninklijk besluit van 16 mei 1980 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, heeft het probleem wat ziekte- en invaliditeitsverzekering betreft; geregeld.

Een wetsontwerp, in voorbereiding, zal in het begin van het jaar 1981 bij het parlement voorgelegd worden. Het betreft de toepassing van de richtlijn voor de gezinsprestaties.

- 93,5 millions pour le minimum de moyens d'existence;
- 42 millions pour les invalides A. M. I. travailleurs irréguliers;
- 441,7 millions pour les invalides A. M. I. travailleurs réguliers.

2. La liaison au bien-être

La loi budgétaire du 8 août 1980 a accordé aux bénéficiaires de prestations sociales une allocation de bien-être de 1 000 F pour un ménage et de 800 F pour un isolé. Un crédit de 1,5 milliard a été prévu en 1980 pour financer cette mesure.

Pour 1981

1. Relèvement des minima :

La dernière tranche de 25 % du pécule complémentaire de vacances devra être réalisée. Une prévision budgétaire de 2,9 milliards y est consacrée.

Le paiement de la dernière tranche de 25 % portant augmentation de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne devrait être assuré en 1981. Un crédit supplémentaire de 174,4 millions de F s'avère nécessaire pour réaliser cette mesure prévue par l'accord gouvernemental de 1977.

L'Accord de gouvernement du 19 octobre 1980 prévoit l'affectation de 1,5 milliard au relèvement des petites pensions pour travailleurs salariés. A cet effet, des propositions seront faites pour étendre le minimum instauré par la loi budgétaire du 8 août 1980 à certains bénéficiaires d'une carrière mixte (salarié + indépendant) et pour diminuer encore la différence existante entre les taux isolés « homme » et « femme ».

De même, des propositions seront faites pour la progression vers les 180 000 et 140 000 F à atteindre pour les minima de sécurité d'existence qui sont actuellement de 157 556 F pour un ménage et de 113 438 F pour un isolé.

Un crédit supplémentaire s'avère cependant nécessaire pour financer ces dernières mesures.

2. La liaison au bien-être

La dernière déclaration gouvernementale dispose que la législation portant liaison au bien-être des prestations sociales sera appliquée en 1981. Un crédit de 1 milliard y sera consacré.

C. Egalité entre hommes et femmes

L'Accord de gouvernement du 19 octobre 1980, Titre III — Politique et bien-être — point IV — Hommes et femmes 3, rappelle l'application progressive de la Directive européenne de décembre 1978 sur l'égalité de traitement de l'homme et de la femme en matière de sécurité sociale.

Cette directive concernait, pour le Département de la Prévoyance sociale, les trois régimes : assurance maladie-invalidité, vacances annuelles et allocations familiales.

L'arrêté royal du 16 mai 1980, modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1963 portant exécution de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie invalidité a réglé le problème au regard de l'assurance maladie-invalidité.

Un projet de loi en préparation sera, dès le début de 1981, soumis au Parlement. Il est relatif à l'application de la directive en matière d'allocations familiales.

In de regeling voor jaarlijkse vakantie moeten nog verschillen volgens het geslacht worden weggewerkt, die bestaan op het vlak van het bedrag van het forfaitaire loon voor de met arbeidsdagen gelijkgestelde dagen.

De R. J. V. heeft reeds een advies uitgebracht op dit gebied.

* * *

Dit zijn de krachtlijnen voor 1981, van het beleid inzake sociale zekerheid en sociale voorzorg en die terug te vinden zijn in de begroting.

Ter zitting vulde de Minister zijn beleidsnota nog als volgt aan :

Eerst en vooral vatte hij de objectieven van 1981 samen :

1. De hervorming van de sociale zekerheid :

Het wetsontwerp dat thans in de Senaatscommissie aan een grondige besprekking onderworpen is, heeft tot doel de principes van het sociale zekerheidsstelsel voor werknemers vast te leggen, het stelsel van de financiering grondig te herzien en te komen tot een complete, evenwichtige regeling om het stelsel voor de toekomst te berechtigen.

Dit wetsontwerp zal vermoedelijk half januari 1981 aan de Kamer overgezonden worden.

Een aantal amendementen werd reeds aanvaard, dit om te bewijzen dat het Parlement wel degelijk zijn rol kan spelen in de behandeling van dit wetsontwerp.

2. Harmonisatie

In het kader van de hervorming is harmonisatie, vereenvoudiging en codificatie noodzakelijk. De koninklijke commissie met als waarschijnlijke voorzitter Prof. R. Dillemans, die reeds veel voorbereid werk hieromtrent verrichtte, zal binnenkort deze taak ter harte nemen.

3. De hervorming van de ziekteverzekering

De heer Petit, koninklijke commissaris, heeft zijn rapport op een merkwaardige wijze geactualiseerd. De tot nu toe verwesenlijkte maatregelen in de Z. I. V. worden in dit verslag getoetst. Een nieuwe reeks voorstellen werd geformuleerd. Deze zullen zeer binnenkort aan de Sint-Janspartners worden voorgelegd.

De Minister bespreekt dan de begroting 1981.

De begroting is met 12,7 % gestegen ten aanzien van 1980. Ook de Staat levert dus een belangrijke inspanning.

Op de andere departementen kent men slechts een indexering van 6,4 % toe. Dit is de nulgroei.

Tot slot wenst de Minister nog een kort overzicht te geven van enkele belangrijke problemen in zijn beleid :

a) Deeltijdse arbeid : de sociale zekerheid zal de nieuwe ontwikkeling op dit terrein volgen.

Voor de kinderbijslag is er een wetsontwerp klaar, voor de Z. I. V. wordt gewacht op een advies van het beheerscomité van het R. I. Z. I. V., de werkloosheids- en pensioenreglementering vallen onder de bevoegdheid van andere Ministers.

Uiteraard wordt volledig rekening gehouden met het unaniem advies van de N. A. R., het beheerscomité van het R. K. W. en de R. V. A.

b) Er blijft, volgens de Minister, nog het probleem van de sociale zekerheid der betaalde sportbeoefenaars. Nu

Il reste encore à éliminer des difficultés selon le sexe qui subsistent dans le régime des vacances annuelles en ce qui concerne le montant du salaire forfaitaire pour les jours assimilés à des jours de travail.

L'O. N. V. A. a déjà émis un avis sur ce point.

* * *

Telles sont les lignes de force qu'on retrouve dans le budget et qui détermineront en 1981 la politique en matière de sécurité et de prévoyance sociale.

Enfin, en cours de séance, le Ministre a complété sa note de politique générale comme suit :

Il a tout d'abord résumé les objectifs pour 1981 :

1. La réforme de la sécurité sociale :

Le projet de loi, qui est actuellement soumis à un examen approfondi en commission du Sénat, a pour but de fixer les principes du régime de sécurité sociale des travailleurs, de revoir entièrement le système de financement et d'aboutir à un régime complet et équilibré afin de le sauvegarder pour l'avenir.

Ce projet de loi sera probablement transmis à la Chambre vers la mi-janvier 1981.

Un certain nombre d'amendements ont déjà été adoptés, prouvant ainsi que le Parlement a effectivement un rôle à jouer dans l'examen de ce projet de loi.

2. Harmonisation :

Dans le cadre de la réforme une harmonisation, une simplification et une codification s'imposent. La commission royale, présidée probablement par le Professeur R. Dillemans, qui a déjà fourni un travail préparatoire considérable, assumera prochainement cette tâche.

3. La réforme de l'assurance maladie :

M. Petit, commissaire royal, a actualisé son rapport d'une manière remarquable. Les mesures réalisées jusqu'à présent au sein de l'A. M. I. sont vérifiées dans ce rapport. Une nouvelle série de propositions sont formulées. Celles-ci seront soumises très prochainement aux partenaires des accords de la Saint-Jean.

Le Ministre commente alors le budget pour 1981.

Le budget est en augmentation de 12,7 % par rapport à 1980. L'Etat fournit donc également un important effort.

Les autres départements n'appliquent qu'une indexation de 6,4 %, ce qui équivaut à la croissance zéro.

Enfin, le Ministre donne un bref aperçu de quelques problèmes majeurs qu'il entend rencontrer par sa politique :

a) Travail à temps partiel : la sécurité sociale suivra les nouvelles évolutions en ce domaine.

En ce qui concerne les allocations familiales, un projet de loi est prêt; quant à l'A. M. I., un avis du comité de gestion de l'I. N. A. M. I. est attendu; la réglementation en matière de chômage et de pension est du ressort d'autres ministres.

Il est évident qu'il est tenu compte intégralement de l'avis unanime du C. N. T., du Comité de gestion de l'O. N. A. F. T. S. et de l'O. N. Em.

b) Il y a également, selon le Ministre, le problème de la sécurité sociale des sportifs rémunérés. Actuellement seul

bestaat er een regeling voor de voetballers en renners. Deze regeling is dringend aan herziening toe en dient uitgebreid te worden naar andere sporttakken.

c) Ook de beroepsziekten wekten de aandacht van de Minister. De technische raad werd, onder voorzitterschap van Prof. Vuylsteke (R. U. G.), opnieuw geïnstalleerd. Prioritair zal de preventie bestudeerd worden.

d) Het streven naar meer rechtvaardigheid bij de inning van de sociale bijdragen gaat verder. Er wordt een beroep gedaan op de solidariteit: grote ondernemingen betalen meer bijdragen dan K. M. O.'s, daarna heeft een herverdeling plaats (zo is 1,5 miljard te herverdelen).

Een nieuw koninklijk besluit is in voorbereiding voor 1982.

De Minister wijst erop dat suggesties en voorstellen hieromtrent welkom zijn.

e) Tenslotte blijft er het probleem van de gehandicapten. Het ganse systeem moet nodig eens onder de loupe genomen worden zonder daarom te moeten komen tot een fundamentele herziening. De Minister wijst erop dat in de verschillende regelingen voor de minder-validen de gemeenschap reeds een enorme inspanning levert (tegemoetkomingen, fiscale vrijstellingen, ziekteverzekering, enz.).

Een juiste berekening van het totaal bedrag gespendeerd aan het beleid voor de minder-validen is moeilijk te maken, maar de Minister raamt dit op ± 30 miljard B. F. Hij is van oordeel dat er moet nagegaan worden of sommigen niet te veel of anderen te weinig ontvangen.

Verder deelt hij mee dat het probleem van het « enig dossier » voor minder-validen ter studie is.

B. — UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN PENSIOENEN

De Minister van Pensioenen onderstreept dat de begroting van Pensioenen alle regelingen — die van de overheidsdiensten, van de werknemers en van de zelfstandigen — dekt en dat de besprekingen betreffende de harmonisering van die pensioenstelsels zowel de Commissie voor de Financiën als die voor de Tewerkstelling en voor het Sociaal Beleid aanbelangen wat de regeling voor werknemers betreft, alsmede de Commissie voor het Bedrijfsleven voor wat de Middenstand betreft.

Nadat de Commissie de Minister heeft verzocht de vraagstukken inzake pensioenen te schetsen, geeft deze een kort overzicht van de financiële toestand van de verschillende regelingen. De crisis, en in het bijzonder het ontbreken van de bijdragen van de werklozen, de vermindering van de overheidssubsides, de steeds ongunstiger wordende verhouding tussen de beroepsbevolking en het aantal gepensioneerden zijn even zovele bedreigingen voor de financiering van de stelsels. Het is hoog tijd dat maatregelen worden getroffen. Nieuwe middelen moeten worden gevonden via overdracht van bijdragen en een verhoging van de maximumbedragen in de regeling voor bedienden. Ook moeten besparingen tot stand worden gebracht; de maatregelen die aan de Nationale Arbeidsconferentie werden voorgelegd zullen in teksten worden verwerkt, die onverwijd bij het Parlement zullen worden ingediend.

De aftopping van de grote pensioenen zal gebeuren in vier halfjaarlijkse etappes en overeenkomstig de regeringsverklaring op 1 januari 1983 een feit zijn.

existe le régime applicable aux footballeurs et aux coureurs cyclistes. Il convient de revoir d'urgence ce régime et de l'étendre à d'autres disciplines sportives.

c) Les maladies professionnelles retiennent également l'attention du Ministre. Le conseil technique, sous la présidence du Professeur Vuylsteke (R. U. G.), a été réinstallé. Il s'attachera par priorité à étudier la prévention.

d) Les efforts en vue de parvenir à plus de justice dans la perception des cotisations sociales se poursuivent. Il est fait appel à la solidarité: les grandes entreprises payent davantage de cotisations que les P. M. E.; ensuite il est procédé à une nouvelle répartition (il y a ainsi à répartir 1,5 milliard).

Un nouvel arrêté royal pour 1982 est en voie de préparation. Le Ministre souligne que les suggestions et les propositions sur ce point sont toujours bienvenues.

e) Enfin, il y a le problème des handicapés. Il convient de revoir encore de près l'ensemble du système qui leur est applicable, sans toutefois pour autant en venir à une révision fondamentale. Le Ministre signale que la collectivité fournit déjà un très grand effort (interventions, exemptions fiscales, assurance maladie, etc.) dans les différents régimes pour handicapés.

Il est difficile de calculer exactement le montant total des dépenses de la politique en faveur des handicapés, mais le Ministre l'évalue à ± 30 milliards de FB. Il estime qu'il convient de vérifier si certains ne perçoivent pas trop et d'autres trop peu de ce total.

Il déclare ensuite qu'actuellement le problème du « dossier unique » pour handicapés est à l'étude.

B. — EXPOSE DU MINISTRE DES PENSIONS

Le Ministre des Pensions souligne que le budget des pensions couvre l'ensemble des régimes, services publics, salariés et indépendants et que les débats relatifs à l'harmonisation de ces régimes concernent tant la Commission des Finances que celle de l'Emploi et des Affaires sociales pour le régime des travailleurs salariés et celle de l'Economie pour les Classes moyennes.

Invité par la Commission à faire le point sur les problèmes qui se posent en matière de pensions, le Ministre résume la situation financière obérée des différents régimes. La crise et en particulier l'absence de cotisations des chômeurs, la réduction des subventions organiques, la détérioration progressive du rapport entre actifs et pensionnés sont autant de menaces qui pèsent sur le financement des régimes. Des mesures s'imposent d'urgence. Il convient d'assurer des ressources nouvelles par transfert de cotisations et par un relèvement des plafonds en vigueur dans le régime des employés. Il convient aussi de réaliser des économies; le train de mesures soumises à la Conférence Nationale du Travail fera l'objet de textes qui seront incessamment proposés au Parlement.

L'écrêttement des grosses pensions sera mis en œuvre en quatre étapes semestrielles pour être complètement réalisé, conformément à la déclaration gouvernementale, au 1er janvier 1983.

Voorts zal een krediet van 1,5 miljard ter beschikking van de regeling voor werknemers worden gesteld om vanaf 1981 de geringe pensioenen op te trekken. Er zal worden voorgesteld het voordeel van het gewaarborgde minimum uit te breiden tot de onvolledige loopbanen in verhouding tot het aantal aangetoonde jaren, die in dat stelsel ten minste 2/3 moeten bedragen. Tegelijkertijd kan het verschil van de prestaties tussen mannen en vrouwen bijna volledig worden weggewerkt.

In afwachting dat een algemene reglementering inzake cumulatie en toegestane arbeid voor gepensioneerden wordt uitgevaardigd, zal de huidige reglementering tot 30 juni 1981 worden verlengd.

Naast die belangrijke problemen vermeldt de Minister dat gewerkt wordt aan de harmonisering van de pensioenstelsels, waaromtrent een ruim overleg zal worden georganiseerd. Hij hoopt de Commissie in de loop van de eerstvolgende maanden een ontwerp van kaderwet te kunnen voorleggen. In dat verband wijst hij op de vroegere werkzaamheden van de Commissie voor de harmonisering van de pensioenstelsels, waarvan het verslag ter beschikking van de Commissieleden zal worden gesteld.

C. — BESPREKING

1. Ziekte- en invaliditeitsverzekering

Een lid wijst op een aantal misbruiken en onregelmatigheden die worden gepleegd door zorgenverstrekkers en vraagt op welke manier het toezicht georganiseerd is. Verder vraagt hij zich af of de sancties toegepast worden en of die voldoende streng zijn.

De Minister antwoordt dat de bevoegdheid van de Dienst voor geneeskundige controle van het R. I. Z. I. V. is vastgelegd in artikel 80 van de wet van 9 augustus 1963 waarbij is bepaald dat de dienst hetzelf uit eigen initiatief, hetzelf op verzoek van bepaalde instanties kan overgaan tot ieder onderzoek of bevinding in verband met de prestaties van de verzekering.

Soms gebeuren de opzoeken van de medische controledienst op grond van de hem door de mutualiteiten of door verzekerden meegedeelde klachten, maar meestal op initiatief neemt de medische controledienst zelf het initiatief en gaat hij hierbij uit van attesten voor verleende zorgen, die de rekeningen zijn welke door de verstrekkers worden opgesteld en bij de verzekeringsinstellingen ter betaling worden aangeboden.

De tegemoetkoming van de verzekering in de kosten van de geneeskundige verstrekkingen is inderdaad afhankelijk gesteld van het opmaken van die getuigschriften, waarop elke verzorgingsverstrekker de aan de zieke verleend diensten of prestaties vermeldt en waarvan de geldwaarde vastgelegd is in de nomenclatuur der geneeskundige verstrekkingen.

De ziekteverzekering betaalt derhalve op basis van de gegevens die door elke verzorger worden verstrekt.

Deze betalingswijze maakt een controle van de uitgaven noodzakelijk, en meteen ook mogelijk. Immers door die attesten of getuigschriften zijn alle prestaties bekend en geregistreerd, en kan, aan de hand van deze documenten het toezicht derhalve worden uitgeoefend.

Dit gebeurt op een dubbel vlak : enerzijds wordt nagegaan of de aangerekende prestaties wel overeenstemmen met de werkelijk verleende zorgen, en anderzijds wordt onderzocht of die verstrekkingen wel beantwoorden aan de voorwaarden die de verzekering stelt voor haar geldelijke tussenkomst.

D'autre part, un crédit de 1,5 milliard sera mis à la disposition du régime des travailleurs salariés en vue d'améliorer, dès 1981, les petites pensions. Il sera proposé d'étendre le bénéfice du minimum garanti aux carrières incomplètes proportionnellement aux années justifiées qui doivent atteindre 2/3 au moins dans ce régime. Simultanément, l'écart des prestations entre hommes et femmes pourra être presque intégralement comblé.

En attendant une réglementation d'ensemble en matière de cumul et de travail autorisé des pensionnés, la réglementation actuelle sera prorogée jusqu'au 30 juin 1981.

Au-delà de ces préoccupations immédiates, le Ministre indique que les travaux devant conduire à une harmonisation des régimes sont en cours. De larges consultations seront organisées à ce sujet. Il espère pouvoir saisir la Commission dans les prochains mois d'un projet de loi cadre. Il rappelle à ce sujet les travaux antérieurs de la Commission d'harmonisation des régimes de pensions dont le rapport sera mis à la disposition des commissaires.

C. — DISCUSSION

1. Assurance maladie-invalidité

Un membre relève un certain nombre d'abus et d'irrégularités qui sont commis par des dispensateurs de soins et demande de quelle manière sont organisés les contrôles. Il se demande ensuite si les sanctions sont appliquées et si elles sont suffisamment sévères.

Le Ministre répond que la compétence du Service du contrôle médical de l'I. N. A. M. I. est fixée à l'article 80 de la loi du 9 août 1963, lequel précise que le service peut procéder, soit d'initiative, soit à la demande de certaines instances, à toute enquête ou constatation se rapportant aux prestations de l'assurance.

Les enquêtes du Service du contrôle médical se font parfois sur la base de plaintes qui lui sont communiquées par les mutuelles ou par des assurés, mais le plus souvent c'est le Service du contrôle médical qui prend lui-même l'initiative en se basant sur des attestations de soins dispensés, c'est-à-dire des factures établies par le dispensateur de soins et présentées pour paiement aux organismes assureurs.

L'intervention de l'assurance dans les frais des prestations médicales est, en effet, subordonnée à l'établissement de ces attestations sur lesquelles chaque dispensateur de soins indique les services ou prestations qu'il a fournis à chaque malade et dont le coût est fixé dans la nomenclature des prestations médicales.

Par conséquent, l'assurance maladie verse ses indemnités sur la base des éléments fournis par chaque dispensateur de soins.

Ce mode de paiement nécessite un contrôle et, partant, permet également de l'exercer. En effet, ces attestations ou certificats permettent de connaître et d'enregister toutes les prestations et, par voie de conséquence, de procéder au contrôle.

Ce contrôle s'opère sur un double niveau : d'une part, il est vérifié si les prestations imputées correspondent effectivement aux soins réellement dispensés et, d'autre part, une enquête est menée à l'effet de savoir si ces prestations correspondent effectivement aux conditions posées par l'assurance pour accorder son intervention financière.

De nodige inlichtingen dienaangaande kunnen worden ingewonnen, hetzij bij de verzekerden aan wie de verstrekking werd verleend, hetzij bij de zorgenverstrekkers zelf. Dit laatste is regelmatig het geval bij onderzoeken omtrent klinische biologie, waarvan de uitslagen bij de verstrekkers van die prestaties moeten geregistreerd en bijgehouden worden.

Indien uit het onderzoek blijkt dat geen ernstig vergrijp werd begaan en dat het veeleer gaat om vergissingen dan om misbruiken maakt de geneesheer-inspecteur van de medische controledienst de opmerkingen die nodig blijken en informeren ze de verstrekkers over de aan te brengen verbeteringen, dit op grond van het laatste lid van artikel 80 van de ziektewet. De bevoegdheid van de geneesheren-inspecteurs is beperkt tot die waarschuwingen- en correctiemaatregelen, die per definitie niemand schaden.

Wanneer het echter om een werkelijke onregelmatigheid gaat ten laste van de verzekeringen, en a fortiori om een bedrog, maakt de dienst het geval aanhangig bij het controledcomité.

Dit kan dan beslissen tot een enquête ten laste van de verzorgingsverstrekker; de uitslag ervan kan dan meebrengen dat hij voor een beperkte kamer moet verschijnen met het oog op de eventuele toepassing van de maatregel van tijdelijke schorsing van vergoeding door de verzekeringsinstellingen, voor een periode van minimum vijf dagen en maximum één jaar. Gedurende die periode mag hij geen attesten van verleende zorgen afleveren, en is er dus geen tegemoetkoming van de verzekering in de door hem verleende zorgen.

Anderzijds kan het dossier eveneens overgemaakt worden aan het Parket of aan de Orde der Geneesheren.

De Minister hoopt dat kortelings een begin zal kunnen gemaakt worden met de verwerking van de gegevens uit de zorgenprofielen die door de verzekeringsinstellingen worden aangelegd en in de Dienst voor geneeskundige verzorging zullen worden ontleed.

Alsdan zal de controle niet alleen meer gebeuren op grond van de attesten voor verleende zorgen die in de mutualiteiten bewaard worden, maar zal een voorafgaande oriëntering mogelijk zijn op grond van het produktieprofiel van elke verstrekker.

Wat betreft de op het niveau van de beperkte kamers van het Comité opgelegde sancties worden elk jaar ± 60 dossiers afgehandeld die aanleiding geven tot een tijdelijke schorsing van terugbetaling. Dit komt in feite overeen met de praktische en materiële mogelijkheden waarover de twee betrokken beperkte kamers en waarvan de werkingswijze helemaal afgestemd is op die van de rechtkanten: openbare zittingen, verhoor, aanklacht pleidooien van de verdediging, het opstellen van een gemotiveerd vonnis en een zitting ter beslechting.

De Minister verwijst hierbij naar de in bijlage V gevoegde tabel waarbij het aantal door de beperkte kamers in 1979 uitgesproken schorsingen is opgenomen.

Op het niveau van de rechstreeks preventieve en correctieve tussenkomsten van de geneesheren-inspecteurs bij de zorgenverstrekkers hanteert de Dienst voor geneeskundige controle een werkwijze die bijzonder soepel is en toelaat elk jaar tussen 1 000 en 2 000 verwittigingsbrieven te sturen, waarbij telkens herhaald wordt wat precies van de verstrekker verwacht wordt en waarbij deze laatste ervan verwittigd wordt dat zijn activiteit later nogmaals zal worden gecontroleerd.

De ondervinding leert dat deze vorm van onmiddellijk ingrijpen in de overgrote meerderheid van de gevallen uitstekende resultaten geeft. De dienst tracht dan ook aan deze controle steeds meer armslag te geven.

Verder wijst de Minister erop dat sinds 1978 de Dienst voor geneeskundige controle bijzondere aandacht

Les renseignements nécessaires à ce propos peuvent être recueillis, soit auprès des assurés auxquels la prestation a été fournie, soit auprès des dispensateurs de soins eux-mêmes. Cette dernière éventualité est assez fréquente lorsqu'il s'agit d'examens de biologie clinique dont les résultats doivent être enregistrés et tenus à jour auprès des dispensateurs de ces prestations.

Si l'examen fait apparaître qu'aucune infraction grave n'a été commise et qui s'agit d'erreurs plutôt que d'abus, le médecin-inspecteur du Service du contrôle médical, chargé de l'examen formule les observations nécessaires et informe les dispensateurs de soins les améliorations à apporter sur la base du dernier alinéa de l'article 80 de la loi sur l'assurance maladie. La compétence des médecins-inspecteurs se limite à ces mesures d'avertissement et de correction qui, par définition, ne portent préjudice à personne.

S'il s'agit toutefois d'une irrégularité réelle à charge de l'assurance et, a fortiori, d'un acte frauduleux, le Service en saisit le comité de contrôle.

Ce dernier peut alors décider de procéder à une enquête à charge du dispensateur de soins, enquête dont le résultat peut entraîner la comparution de ce dernier devant une chambre restreinte en vue de l'application éventuelle de la mesure de suspension temporaire de l'indemnité due par les organismes assureurs pour une période de minimum 5 jours et de maximum un an. Durant cette période, le dispensateur de soins ne peut délivrer aucune attestation de soins et, par voie de conséquence, l'assurance n'interviendra pas dans les soins fournis par ce dernier.

Par ailleurs, le dossier peut également être transmis au Parquet ou à l'Ordre des médecins.

Le Ministre espère voir entamer à bref délai le traitement des éléments en provenance des profils de soins qui sont élaborés par les organismes assureurs et seront analysés par le Service des soins médicaux.

Alors le contrôle ne se fera plus seulement sur la base des attestations de soins conservées par les mutuelles, mais il sera également possible de « s'orienter » au préalable en fonction du profil de production de chaque dispensateur de soins.

Pour ce qui est des sanctions au niveau des chambres restreintes du Comité, nous constatons la liquidation annuelle de ± 60 dossiers donnant lieu à une suspension temporaire du remboursement. Ce chiffre correspond en fait aux possibilités des deux chambres concernées, dont le mode de fonctionnement est quasi identique à celui des tribunaux : séances publiques, auditions, plaintes et plaidoiries de la défense, établissement d'un jugement motivé et séance décisive.

Le Ministre renvoie à cet égard au tableau V annexé où figure le nombre de suspensions prononcées en 1979 par les chambres restreintes.

Au niveau des interventions préventives et correctives directes des médecins-inspecteurs auprès des dispensateurs de soins, le Service du contrôle médical use cependant d'une procédure particulièrement souple, permettant d'envoyer annuellement de 1 000 à 2 000 lettres d'avertissement, où il est chaque fois répété ce que le Service attend exactement du dispensateur concerné et où celui-ci est averti de ce que son activité sera à nouveau contrôlée ultérieurement.

L'expérience nous apprend que, dans la plupart des cas, cette forme d'intervention immédiate donne d'excellents résultats. Par conséquent, le Service s'efforce d'accroître ses possibilités de contrôle.

Le Ministre relève également que depuis 1978 le Service du contrôle médical a été particulièrement attentif au con-

schenkt aan het toezicht op de laboratoria voor klinische biologie. Zonder overdrijven mag men zeggen dat alle laboratoria thans regelmatig door de geneesheren-inspecteurs worden bezocht.

Volgens hem moeten ter zake drie vaststellingen worden gedaan :

a) In de loop van 1979 werd op nationaal vlak nagegaan hoeveel ontledingen per bloedstaal gedaan worden in de laboratoria die beheerd worden door erkende klinisch biologen.

Circa 50 000 gevallen werden nagegaan, waarvoor ongeveer 650 000 analyses werden uitgevoerd. Zeer precies was het gemiddelde 13,2 ontledingen per bloedstaal, wat als een redelijk cijfer mag worden aangezien.

Het bleek daarbij dat ongeveer 10 % van de laboratoria dit nationaal gemiddelde duidelijk overschreden. Er werd dan ook nadien met die laboratoria contact opgenomen ten einde hen aan te zetten om hun activiteit zo normaal mogelijk te organiseren.

Enkele gevallen van duidelijk misbruik werden overigens ter kennis gebracht van de Orde der Geneesheren.

Ook wordt vastgesteld dat er in die laboratoria geen verschil was in cumsumpiepatroon naargelang het om rechtstreekse betalingswijze of om betalende derde ging. De gemiddelde kostprijs per bloedstaal bedroeg $\pm 2\,500$ F en elke analyse afzonderlijk koste 190 F.

b) In 1979 werden, op 44 door de beperkte kamers gesanctioneerde gevallen 8 verstrekkers van terugbetaling geschorst wegens feiten in verband met klinische biologie (geneesheren en apothekers). Bovendien werden ongeveer 200 vermaningsbrieven aan biologen gericht wegens beperkte reglementaire overtredingen.

De meest voorkomende grieven betreffen de afwezigheid van de bioloog bij het verrichten van de prestaties, de onjuiste tarificatie van de afzonderlijke analyses en het aanrekenen van onuitgevoerde ontledingen.

Deze laatste anomalie gebeurt niet altijd bewust, en wordt af en toe vastgesteld in grote laboratoria waar de automatisering van de verwerkingsprocedures dergelijke fouten in de hand werkt (vb. rekening automatisch opgemaakt aan de hand van het voorschrift dat echter om technische redenen niet volledig kon worden uitgevoerd).

Heel wat correcties werden in al die gevallen na tussenkomst van de controle doorgevoerd, waarbij vaak structurele wijzigingen in het beheer en in de werking van de laboratoria werden verkregen.

Moeilijk blijft echter het probleem van de connexiteit in de klinische biologie, vooral dan in kleine laboratoria waar blijkbaar niet genoeg activiteit vorhanden is om de aanwerving van een bioloog te rechtvaardigen. Reglementair mag de geneesheer-connexist inderdaad alleen de biologie beoefenen voor zijn eigen patiënten. Het is evenwel duidelijk dat hij niet de enige is in de instelling die analyses aanvraagt. Ook de kwestie van het toezicht en van de verantwoordelijkheid van die connexist bij die labo-prestaties stelt hierbij heel wat problemen die niet gemakkelijk op te lossen zijn. Het probleem van de rationaliteit in de spreiding van de laboratoria komt hier vaak om de hoek kijken.

c) Sinds de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 27 december 1979 met betrekking tot de nieuwe reglementaire bepalingen inzake klinische biologie, werd de toepassing ervan eveneens door de geneesheren-inspecteurs nagegaan.

trôle des laboratoires de biologie clinique. Il n'est pas exagéré d'affirmer qu'actuellement tous les laboratoires sont régulièrement visités par les médecins-inspecteurs.

Toujours selon le Ministre, trois constatations doivent être faites à ce propos :

a) Une étude a été effectuée en 1979 au niveau national en vue de déterminer le nombre des analyses opérées par échantillon sanguin dans les laboratoires dirigés par des biologistes agréés.

Environ 50 000 cas ont été examinés pour lesquels environ 650 000 analyses ont été effectuées. En moyenne, il y a donc eu exactement 13,2 analyses par échantillon sanguin, chiffre qui peut être considéré comme raisonnable.

Par la même occasion, il est apparu qu'environ 10 % des laboratoires dépassaient nettement cette moyenne nationale. Par la suite, des contacts ont été pris avec ces laboratoires en vue de les inciter à organiser leurs activités de manière aussi rationnelle que possible.

D'ailleurs, quelques cas d'abus manifestes ont été portés à la connaissance de l'Ordre des médecins.

Il a également été constaté que dans ces laboratoires le modèle de consommation ne différait guère quel que soit le mode de paiement : paiement direct du tiers payant. Le coût moyen par échantillon sanguin était d'environ 2 500 F tandis qu'il s'élevait à 190 F pour chaque analyse séparée.

b) En 1979, sur 44 cas sanctionnés par les chambres restreintes, 8 dispensateurs de soins se sont vu infliger la suspension du remboursement pour des faits se rapportant à la biologie clinique (médecins et pharmaciens). En outre, environ 200 mises en demeure ont été adressées à des biologistes du chef d'infractions réglementaires limitées.

Les griefs les plus fréquemment formulés concernent l'absence du biologiste lors de l'exécution des prestations, la tarification inexacte des analyses individuelles et l'imputation d'analyses non effectuées.

Cette dernière erreur, qui n'est pas toujours intentionnelle, est constatée de temps à autre dans des grands laboratoires où l'automatisation des procédures de traitement le permet plus facilement (par exemple lorsque la note est établie automatiquement sur base d'une prescription qui n'a cependant pu être entièrement exécutée pour des raisons techniques).

De nombreuses rectifications ont pu être effectuées dans ces divers cas après l'intervention du contrôle et des modifications ont souvent pu être obtenues dans les structures de gestion et le fonctionnement des laboratoires.

Le problème de la connexité en matière de biologie clinique demeure toutefois complexe, surtout en ce qui concerne les petits laboratoires qui n'ont pas suffisamment de travail pour justifier le recrutement d'un biologiste. Le règlement ne permet en effet au médecin connexiste de pratiquer la biologie que pour ses seuls patients. Il est toutefois évident qu'il n'est pas le seul dans l'établissement à demander des analyses. La surveillance et la responsabilité du connexiste sur le plan des prestations de laboratoire pose également de nombreux problèmes qu'il n'est pas facile de résoudre. Le problème de la répartition rationnelle des laboratoires se pose souvent à cet égard.

c) Depuis l'entrée en vigueur de l'arrêté royal du 27 décembre 1979 qui a établi les nouvelles dispositions réglementaires en matière de biologie clinique, ce sont les médecins-inspecteurs qui assurent le contrôle de l'application de ces dispositions.

Vooral het verbod om gegroepeerde analyses aan te vragen heeft een gunstige uitwerking gehad.

Hier moet nog aan worden toegevoegd dat de geneesheren-inspecteurs momenteel een zeker sensibiliseringseffect ervaren op het vlak van het aantal aangevraagde en uitgevoerde prestaties inzake klinische biologie. Zulks komt trouwens reeds tot uiting in een vermindering van het aantal personeelsleden in verscheidene private laboratoria.

Het is natuurlijk de vraag of deze trend van blijvende aard zal zijn.

Meer in het bijzonder wordt uitleg gevraagd omtrent de controles op de laboratoria voor klinische biologie. (Met als voorbeeld laboratoria die niets eens een klinisch bioloog in dienst hadden.)

De Minister antwoordt dat er wordt voorzien in een erkenning van de laboratoria voor klinische biologie. Deze erkenning omvat o.a. eisen inzake de kwalificatie van de verantwoordelijke van het laboratorium alsmede inzake kwaliteitscontrole. Bij ernstige tekortkomingen kan de erkenning ingetrokken worden en derhalve ook de terugbetaling door het R. I. Z. I. V. wegvalLEN.

Een ander lid wijst op de situatie in de diensten waar bejaarden langdurig (meestal praktisch definitief) opgenomen zijn ten laste van de ziekteverzekerung terwijl, de familie iedere maand het pensioen komt opstrijken.

De Minister veronderstelt dat bedoeld wordt het lang verblijf van bejaarde personen in ziekenhuisdiensten, hetzij acute diensten zoals inwendige ziekten (D) of chirurgie (C), of chronische diensten zoals revalidatiediensten (R) of diensten voor chronische ziekten (V dienst).

De gunstige financiële toestand (zowel voor de bejaarde als voor zijn familie) bij een opname in een ziekenhuisdienst (in vergelijking met de thuisverzorging of opname in bejaardentehuis) is door alle betrokkenen goed gekend en geeft aanleiding tot wantoestanden welke uitsluitend door multidisciplinair optreden kunnen bestreden worden.

Hij is het dus volledig eens met het lid om te zeggen dat er zich een probleem stelt bij de langdurige hospitalisatie van bejaarde alleenstaanden. Hij wijst er op dat deze bejaarden momenteel een persoonlijke tussenkomst van 50 F of 125 F per dag betalen naargelang ze al of niet de voorkeurregeling genieten, verhoogd met het farmaceutisch forfaitair dagbedrag van 25 F.

In een aantal gevallen hebben dergelijke hospitalisaties de vorm aangenomen van een permanent verblijf dat vergelijkbaar is met de opneming in een bejaardentehuis. Het ziekenhuisverblijf heeft voor de betrokkenen evenwel het pecuniair voordeel dat slechts een beperkte persoonlijke tussenkomst wordt gevraagd. Wanneer daarbij nog een sociale uitkering wordt betaald aan de gehospitaliseerden kan terecht worden gesproken van een onverantwoord cumul van sociale prestaties. Hiertegenover staat dat in een bejaardentehuis een tussenkomst wordt gevraagd naar verhouding tot het bedrag van het pensioen. Dit alles maakt dat de bestaande situatie een financiële aanmoediging tot hospitalisatie inhoudt.

Dit jaar werd een recensie opgesteld van de langdurige hospitalisaties (meer dan 6 maanden), in de Belgische ziekenhuizen. Het onderzoek bevat gegevens i.v.m. de identiteit van de langdurig gehospitaliseerden, de dienst van het ziekenhuis waarin de betrokkenen verpleegd worden, de duur van de hospitalisatie en de medische verantwoording. De resultaten van dit onderzoek worden momenteel geanalyseerd met het oog op het verstrekken van valabile beleidsinformatie.

L'interdiction des demandes d'analyses groupées a eu une incidence particulièrement favorable.

Il convient d'ajouter que les médecins-inspecteurs constatent, en ce qui concerne le nombre des prestations de biologie clinique, une certaine sensibilisation qui se traduit par une diminution du personnel dans plusieurs laboratoires privés.

Il y a lieu évidemment de se demander si cette tendance se maintiendra.

Un membre demande ce qu'il en est du contrôle des laboratoires de biologie clinique et, notamment, des laboratoires qui n'avaient même pas de spécialiste en biologie clinique.

Le Ministre répond que des dispositions sont prévues en ce qui concerne l'agrément des laboratoires de biologie clinique. Cette agrément comporte notamment des conditions concernant la qualification du responsable du laboratoire ainsi que le contrôle qualitatif. En cas de manquements graves, l'agrément peut être retiré, ce qui entraîne la suppression des remboursements de l'I. N. A. M. I.

Un autre membre attire l'attention sur la situation des services dans lesquels des personnes âgées sont admises pour une longue durée, voire définitivement et ce, à charge de l'assurance-maladie, tandis que leur famille conserve le bénéfice de leur pension.

Le Ministre suppose qu'il s'agit des séjours de longue durée de personnes âgées dans des services hospitaliers soit dans les services aigus, tels que la médecine interne (D), la chirurgie (C) ou dans des services chroniques tels que les services de rééducation (R) ou dans des services qui traitent les maladies chroniques (service V).

L'intérêt financier (tant pour la personne âgée que pour sa famille) en cas d'hospitalisation (par rapport aux soins à domicile ou au placement dans un home pour personnes âgées) est bien connu et donne lieu à des situations anomalies qu'il n'est possible de combattre que par des interventions multidisciplinaires.

Comme le membre, il estime qu'un problème se pose en ce qui concerne l'hospitalisation prolongée d'isolés âgés. Il souligne encore que ces personnes âgées versent actuellement une intervention personnelle de 50 ou de 125 F par jour selon qu'elles bénéficient ou non du régime préférentiel, augmenté d'un forfait journalier de 25 F pour les produits pharmaceutiques.

Dans certains cas, ces hospitalisations ont pris un caractère permanent, qui les rend comparables au séjour dans un home pour personnes âgées. L'hospitalisation est avantageuse pour les intéressés en raison du caractère limité de l'intervention personnelle. Lorsque les intéressés bénéficient par ailleurs de prestations sociales, il est permis à juste titre de considérer qu'il y a cumul injustifié de prestations sociales. Dans les homes pour personnes âgées, l'intervention personnelle est, par contre, fonction du montant de la pension. L'hospitalisation présente dès lors un intérêt financier évident.

Les séjours prolongés (d'une durée supérieure à 6 mois) dans les établissements hospitaliers belges ont fait, cette année, l'objet d'une enquête. Cette enquête a porté notamment sur l'identité des personnes hospitalisées, sur le service qui les héberge, sur la durée de l'hospitalisation et sur la justification médicale. Les résultats de l'enquête sont actuellement analysés en vue de dégager des orientations politiques.

De Minister neemt zich voor op basis van de resultaten van dit onderzoek de nodige maatregelen te treffen om de onverantwoorde cumul van sociale prestaties te vermijden. Hij meent evenwel dat de persoonlijke tussenkomst van de langdurig gehospitaliseerde op analoge wijze moet worden geregeld als in de bejaardentehuizen d.w.z. een persoonlijke tussenkomst naar verhouding tot het pensioen (of de andere sociale uitkering die betrokken geniet) met inachtneming van een bepaald minimumbedrag dat aan de gehospitaliseerde gegarandeerd wordt.

Een lid vraagt of de persoonlijke bijdrage vanaf de eerste dag het beoogde doel bereikt, met name het verminderen van het aantal bezette ziekenhuisbedden en bijgevolg het drukken van de verzekerkosten.

De Minister antwoordt dat men er niet naar streeft de bezetting van de ziekenhuisbedden te verminderen, doch wel om door een persoonlijke bijdrage de kosten te dekken die hoe dan ook voor rekening van de betrokkenen zouden komen indien hij niet was opgenomen in een ziekenhuis.

Een lid constateert dat de Z. I. V.-sector in evenwicht zal zijn na toepassing van de maatregelen die de Regering op de Nationale Arbeidsconferentie voorgesteld heeft. Die maatregelen zullen evenwel niet eerder van kracht worden dan nadat zij in het *Belgisch Staatsblad* verschenen zullen zijn, dus op zijn vroegst eind januari 1981. Zullen die maatregelen terugwerkende kracht hebben ?

De Minister antwoordt dat wat bij koninklijk besluit en via richtlijnen kan geregeld worden zo spoedig mogelijk zal geschieden.

Er is nog geen beslissing genomen inzake de indiening van een enkel of verscheidene herstelwetsontwerpen.

Hetzelfde lid wijst erop dat in het Z. I. V. stelsel voor de werknemers 29 tot 32 miljard achterstalleń bestaan. Ongeveer 20 miljard zullen gedekt worden.

Er blijft dus een tiental miljard te dekken door leningen op zeer korte termijn en tegen hoge rentevoet.

Gaat men dat tekort op dezelfde wijze dekken als voor de zelfstandigen gedaan werd ?

De Minister bevestigt dat wat de problematiek betreft in verband met de gecumuleerd deficit van de verplichte ziektewetten invaliditeitsverzekering per 31 december 1981 de consolidatie en de delging zal gebeuren volgens formules die gelijkaardig zijn aan deze voorzien voor de sociale zekerheid der zelfstandigen.

Daarop vraagt het lid of bij de uitwerking van de begroting met die lasten rekening werd gehouden.

De Minister antwoordt dat de Rijkstegeometkoming in de regeling voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering forfaitair vastgesteld werd buiten de index.

Er wordt verder geïnformeerd naar de situatie, ontstaan als gevolg van het feit dat een aantal ziekenhuizen de mutualiteiten gedagvaard hebben om betaling te vragen van verschuldigde rekeningen.

De Minister antwoordt dat een aantal verplegingsinrichtingen zowel van de openbare als van de privé-sector onderdaad de verzekeringsinstellingen hebben gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, wegens niet betaling van verschuldigde sommen. Het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering onderzoekt thans de opportuniteit van een vrijwillige tussenkomst in dit rechtsgeding dat het gevolg is van de ontoereikendheid van de financiële middelen die door het R. I. Z. I. V. ter beschikking gesteld worden van de verzekeringsinstellingen.

Wegens het variërend bedrag van de onbetaalde facturen enerzijds en de tussenkomende betalingen anderzijds wordt ten provisionele titel 1 F geëist, te vermeerderen zowel met een schadeloosstelling als met de gerechtelijke interest.

Wat de grond van de zaak betreft wenst hij thans slechts aan te stippen dat in de nationale overeenkomst zieken-

Le Ministre se propose de prendre les mesures nécessaires en fonction des résultats de cette enquête, en vue d'éviter les cumuls injustifiés de prestations sociales. Il estime que l'intervention personnelle en cas d'hospitalisation prolongée devrait être établie comme dans les homes pour personnes âgées, c'est-à-dire qu'elle devrait être fonction du montant de la pension (ou de toute autre prestation sociale dont l'intéressé bénéficiaire), étant entendu qu'un montant minimum déterminé serait garanti à la personne hospitalisée.

Un membre demande si l'intervention personnelle à partir du premier jour a l'effet recherché : à savoir diminuer l'occupation des lits d'hôpitaux et de la sorte diminuer les frais encourus pour l'assurance.

Le Ministre répond que le but recherché n'est pas de diminuer l'occupation des lits d'hôpitaux mais de couvrir par une intervention personnelle les frais qui seraient de toute façon à charge de l'intéressé s'il n'était pas hospitalisé.

Un membre constate que dans le secteur A. M. I., il y aura un équilibre après l'application des mesures que le Gouvernement a proposé à la conférence du travail. Mais ces mesures n'entreront en vigueur qu'après la publication au *Moniteur belge*, donc au plus tôt fin janvier 1981. Est-ce que ces mesures auront un effet rétroactif ?

Le Ministre répond que ce qui peut être réglé par arrêté royal et par directives se fera le plus tôt possible.

Il n'y a pas encore de décision quant au dépôt d'un seul projet de loi de redressement ou plusieurs projets de loi.

Le même membre fait remarquer qu'il y a des arriérés de 29 à 32 milliards dans le système A. M. I. des salariés. Il y a peu près 20 milliards qui seront couverts.

Il reste donc une dizaine de milliards à couvrir par des emprunts à très court terme et à un taux d'intérêt élevé.

Est-ce qu'on va résorber cela de la même façon que pour les indépendants ?

Le Ministre confirme qu'en ce qui concerne les problèmes du déficit cumulé de l'assurance maladie-invalidité au 31 décembre 1981, la consolidation et l'amortissement se fera selon des formules analogues à celles qui sont prévues pour la sécurité sociale des travailleurs indépendants.

Là-dessus, le membre demande s'il a été tenu compte de ces charges lors de l'élaboration du budget.

Le Ministre répond que l'intervention de l'Etat en faveur du régime d'assurance maladie-invalidité a été fixée fortai-tairement hormis l'index.

Un membre s'enquiert de la situation qui résulte du fait que certains établissements hospitaliers ont assigné les mutualités pour demander le paiement de leurs factures.

Le Ministre répond que certains établissements hospitaliers du secteur public et du secteur privé ont effectivement assigné les organismes assureurs devant le tribunal de première instance de Bruxelles pour non-paiement de montants exigibles. L'Institut national d'assurance maladie-invalidité examine actuellement l'opportunité d'une intervention volontaire dans cette procédure judiciaire qui résulte de l'insuffisance des ressources financières que l'I. N. A. M. I. met à la disposition des organismes assureurs.

Compte tenu des montants très différents des factures impayées ainsi que des paiements intercalaires, il est réclamé, à titre provisionnel, 1 F majoré d'une indemnité en intérêts et des intérêts judiciaires.

En ce qui concerne le fond, le Ministre tient à souligner que l'accord national entre les organismes assureurs et les

fondsen-verplegingsinrichtingen bepaald werd dat bij laatstige betaling een verwijlinterest van 5 % verschuldigd is.

Verscheidene leden wijzen in verband met de toepassing van het begrip « gezinshoofd » als gevolg van het koninklijk besluit van 23 januari 1980 op bepaalde pijnlijke en onrechtvaardige toestanden.

De partner zou immers niet meer dan 40 000 F mogen verdienen. Een lid haalt ook het voorbeeld aan van een persoon wiens invaliditeitsuitkering van 65 % op 43,5 % wordt teruggebracht omdat hij niet meer als gezinshoofd beschouwd wordt.

De Minister antwoordt dat met het koninklijk besluit van 23 januari 1980 het begrip gezinshoofd in de sector uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid werd gealigneerd op de draagwijdte van dat begrip in de sector werkloosheid. Deze alignering hield rekening met de eigenheid van de sector uitkeringen en tevens werd een tekst opgesteld die duidelijk en klaar is wat de principes betreft. Aldus kan worden gesteld dat in de sector werkloosheid en in de sector uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid, het begrip gezinshoofd op analoge wijze gedefinieerd is. Hierbij dient wel aangestipt dat de invaliditeitsregeling als zodanig gunstiger is dan de werkloosheidsregeling om de volgende redenen :

1) in de invaliditeitsregeling zijn de vergoedingspercentages 65 of 43,5 % tegenover resp. 60 of 40 % in de werkloosheidsregeling;

2) de minimum invaliditeitsuitkering bedraagt 745 F voor gezinshoofden en 596 F of 576 F voor de alleenstaanden al naar gelang het een man of vrouw betreft; in de werkloosheid zijn deze bedragen 636 F voor de gezinshoofden en 490 F voor de alleenstaanden;

3) de maximum invaliditeitsuitkering bedraagt 1 436 F per dag (6 dagen week) voor de gerechtigden met personen ten laste en 961 voor de alleenstaanden; in de werkloosheid zijn deze bedragen respectievelijk 834 F en 556 F.

Volgens de Minister is het niet uitgesloten dat het koninklijk besluit van 23 januari 1980 in zekere mate zal worden aangepast met het oog op de regeling van een aantal sociaal verantwoorde situaties, zonder dat evenwel het vooropgestelde principe van de hervorming in het gedrang mag worden gebracht.

Het Beheerscomité van de Dienst voor uitkeringen van het R. I. Z. I. V. bereidt momenteel een ontwerp van tekstdwijziging voor. Zodra hij het standpunt van het Beheerscomité zal kennen, zal hij nagaan in welke mate aan het voorstel gevuld kan worden gegeven.

Een lid vraagt welke financiële weerslag de verkeerde berekening in verband met de overgang van de bejaarde invaliden naar het brugpensioen op de sector van de uitkering heeft.

De Minister antwoordt dat krachtens artikel 161 van de wet van 22 december 1977 betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978, de bejaarde invaliden in 1978 hun pensioen mochten aanvragen zonder vermindering. Bovendien werd hun tot op de leeftijd van 65 jaar of 60 jaar, naar gelang het gaat om een man of een vrouw, een inkomen gewaarborgd gelijk aan het bedrag van de invaliditeitsuitkering verhoogd met 1 000 F per maand.

Bij de invoering van een dergelijke brugpensioenregeling mocht verondersteld worden dat ongeveer 30 000 bejaarde invaliden op de 40 000 potentiele gevallen die gunstregeling zouden aanvragen. In feite hebben slechts ± 4 200 invaliden dat gevraagd.

établissements hospitaliers prévoit qu'un intérêt de retard de 5 % est exigible en cas de retard de paiement.

Divers membres attirent l'attention sur certaines situations pénibles et certaines injustices qui résultent de l'application de la notion de chef de famille conformément à l'arrêté royal du 23 janvier 1980.

Le ou la partenaire ne pourrait, en effet, gagner plus de 40 000 F. Un membre cite également l'exemple d'une personne qui verrait son indemnité d'invalidité diminuée de 65 % à 43,5 %, parce qu'elle n'est plus considérée comme chef de famille.

Le Ministre répond que la notion de chef de famille dans le secteur des indemnités pour incapacité de travail a été alignée sur la portée de cette notion dans le secteur du chômage par l'arrêté royal du 23 janvier 1980. Cet alignement a été réalisé compte tenu de la spécificité du secteur des indemnités et un texte clair au niveau des principes a en même temps été mis au point. On peut donc affirmer que la notion de chef de famille fait l'objet d'une définition analogue dans les secteurs du chômage et des indemnités pour incapacité de travail. A cet égard, il convient cependant de remarquer que le régime d'invalidité en tant que tel est plus favorable que le régime de chômage pour les raisons suivantes :

1) les taux des indemnités s'élèvent à 65 % ou 43,5 % dans le régime d'invalidité et à 100, 60 ou 40 % dans le régime de chômage;

2) l'indemnité minimum d'invalidité est de 745 F pour les chefs de famille et de 596 F ou 576 F pour les isolés, suivant qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme. Dans le régime du chômage, ces montants sont de 636 F pour les chefs de famille et de 490 F pour les isolés;

3) le maximum de l'indemnité d'invalidité se monte à 1 436 F par jour (semaine de 6 jours) pour les bénéficiaires qui ont des personnes à charge et à 961 F pour les isolés, tandis que, dans le régime de chômage, ces montants sont respectivement de 834 F et 556 F.

Selon le Ministre il n'est pas exclu que l'arrêté royal du 23 janvier 1980 puisse être adapté dans une certaine mesure, afin de tenir compte d'un certain nombre de situations se justifiant sur le plan social qui requièrent effectivement un aménagement des règles en vigueur, sans que toutefois le principe de la réforme puisse être remis en question.

Le Comité de gestion du Service des indemnités de l'I. N. A. M. I. prépare en ce moment un projet de modification du texte. Dès que le point de vue du Comité de gestion sera connu, le Ministre examinera dans quelle mesure il est possible de donner suite à sa proposition.

Un membre demande quel est l'impact financier sur le secteur des indemnités de l'erreur de calcul quant au passage des invalides âgés à la pré pension ?

Le Ministre répond qu'en vertu de l'article 161 de la loi du 22 décembre 1977 relative aux propositions budgétaires 1977-1978, les invalides âgés pouvaient demander en 1978 le bénéfice de leur pension sans réduction. De plus, jusqu'à l'âge de 65 ans ou de 60 ans selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, un revenu égal au montant de l'indemnité d'invalidité majoré de 1 000 F par mois leur était garanti.

L'instauration de ce régime de pré pension permettait de supposer que ± 30 000 invalides âgés sur les 40 000 potentiels en demanderaient le bénéfice. En fait ± 4 200 seulement ont demandé à bénéficier de ce régime.

De financiële weerslag bedraagt (in miljoenen) :

1978	... ...	3 586,9
1979	... ...	2 437,4
1980	... ...	1 672,3
1981	... ...	1 154,6 (raming)

Hetzelfde lid vraagt of het miljard dat overgedragen is van de sector arbeidsongevallen naar die van de ziekteverzekerings afgenomen werd van de reserves dan wel van de winsten.

De Minister antwoordt dat die overdracht oorspronkelijk bedoeld was als een bijdrage welke zou worden afgenomen van de interessen van de beleggingen die gedaan zijn om de wiskundige reserves aan te leggen.

Eind 1978 bedroegen de samengestelde wiskundige reserves (voorlopige en definitieve) van de verzekeraars ongeveer 32 miljard.

Deze reserves zijn voor 60 % belichaamd in overheidsfondsen (19,2 miljard).

Hun reële opbrengst kan gemakkelijk op 8 % geraamd worden, naast de 4 % interest en de 3,5 % wettelijk vastgestelde beheerskosten, en zou dus 1,5 miljard bedragen (8 % van 19,2 miljard).

De verzekeraars moeten aan het Fonds voor arbeidsongevallen 1 % overdragen van de definitieve wiskundige reserves, dit is 200 miljoen.

De definitieve reële opbrengsten zouden voor 1978 dus op 1,3 miljard kunnen worden geraamd.

In verband met de terugbetaling van farmaceutische specialiteiten wijst een lid op de problemen van sociale en menselijke aard die hierdoor kunnen ontstaan. Immers als gevolg van het systeem van terugbetaling kunnen die zieken de aard van hun ziekte vernemen, waar dit toch niet altijd gewenst is.

De Minister ziet moeilijk in hoe kan vermeden worden dat apothekers bij aflevering van geneesmiddelen ingelicht worden over de aard van de ziekte.

Inderdaad een geneesmiddel voor behandeling van tuberculose of kanker veronderstelt een verwijzing naar die ziekten op de bijsluiter.

Dit heeft steeds bestaan en kan onmogelijke vermeden worden : het lijkt trouwens geen beletsel daar de apotheker, evenals de andere medische beroepen, tot geheimhouding verplicht is.

In verband met de terugbetaling van farmaceutische specialiteiten betreurt een ander lid dat de anticonceptiva niet meer terugbetaald worden, terwijl in het kader van het abortusdebat nochtans voorgesteld werd het gebruik van anticonceptiva te vergemakkelijken bij wijze van positieve preventieve preventiemaatregel.

De Minister antwoordt dat de reglementering die tot en met 31 oktober 1980 van toepassing was, wat de terugbetaling door de ziekteverzekerings van farmaceutische specialiteiten betreft, in principe in de terugbetaling van de anticonceptiva voorzag. Hierbij moet onmiddellijk worden aangestipt dat deze terugbetaling omwille van het gevorderde remgeld beperkt was tot enkele franken per maand zodat men moeilijk kan zeggen dat de kosten werkelijk gedekt waren.

Vanaf 1 november 1980 worden de anticonceptiva niet meer terugbetaald; al fundamentele reden hiervoor geldt dat het geen preventieve noch curatieve behandeling van een ziekte betreft. Hierbij moet ook worden aangestipt dat de maandelijkse uitgave voor de anticonceptiva niet zo omvangrijk is dat zij gebruik ervan om financiële redenen zou belemmeren; er bestaan wellicht andere meer diepgaande redenen die het gebruik van anticonceptiva tegengaan.

L'impact financier est de (en millions) :

1978	... ...	3 586,9
1979	... ...	2 437,4
1980	... ...	1 672,3
1981	... ...	1 154,6 (estimation)

Le même membre demande si le milliard transféré du secteur des accidents du travail vers celui de l'A. M. I. est prélevé sur les réserves ou sur les profits.

Le Ministre répond que l'idée de base de ce transfert est une contribution à prélever sur les intérêts des placements effectués pour assurer les réserves mathématiques.

Fin 1978, l'addition des réserves mathématiques (provisoires et définitives) des assureurs s'élevait à environ 32 milliards.

Ceux-ci sont représentés par 60 % de fonds publics (19,2 milliards).

Leur rendement réel peut facilement être estimé à 8 % outre les 4 % d'intérêt et les 3,5 % de frais de gestion légalement prévus et s'élèverait donc à 1,5 milliard (8 % de 19,2 milliards).

Les assureurs sont tenus de verser au Fonds des accidents du travail 1 % des réserves mathématiques définitives, soit 200 millions.

Les profits réels définitifs pourraient donc être estimés pour 1978 à 1,3 milliard.

Un membre attire l'attention sur les problèmes sociaux et humains qui peuvent résulter du mode de remboursement des spécialités pharmaceutiques. Ce mode de remboursement permet, en effet, aux patients de connaître la nature de leur maladie, ce qui n'est pas toujours souhaitable.

Le Ministre voit mal comment éviter que les pharmaciens en délivrant les médicaments aient connaissance de la nature de la maladie.

Un médicament destiné au traitement de la tuberculose ou du cancer est, en effet, accompagné d'une notice mentionnant ces maladies.

Il en a toujours été ainsi et cela est inévitable. Il n'y a d'ailleurs aucune objection, étant donné que le pharmacien est tenu au secret professionnel, tout comme les autres praticiens de la profession médicale.

En ce qui concerne le remboursement des spécialités pharmaceutiques, un autre membre déplore que les contraceptifs ne soient plus remboursés, alors qu'il avait été proposé, dans le cadre du débat sur l'avortement, d'en faciliter l'usage à titre de mesure positive de contraception.

Le Ministre répond que la réglementation applicable jusqu'au 31 octobre 1980 en ce qui concerne le remboursement des spécialités pharmaceutiques par l'assurance maladie prévoyait, en principe, le remboursement des contraceptifs. A cet égard, il convient de noter immédiatement que, compte tenu du ticket modérateur exigé, ce remboursement se limitait à quelques francs par mois, de telle sorte qu'il peut difficilement être dit que les frais étaient effectivement couverts.

Le remboursement des contraceptifs est supprimé à partir du 1er novembre 1980. La raison fondamentale de cette suppression est qu'il ne s'agit pas d'un traitement préventif ni curatif d'une maladie. Il faut encore remarquer que le montant consacré mensuellement à l'achat de contraceptifs n'est pas de nature à entraver leur utilisation pour des raisons financières; il existe sans doute d'autres raisons plus profondes qui freinent l'emploi de contraceptifs.

Tenslotte meent de Minister dat deze aangelegenheid dient behandeld te worden in het kader van de ethische problemen en van het gezinsbeleid.

2. Kinderbijslag

Een lid vraagt of het niet mogelijk is de kinderbijslagfondsen in te delen per gewest, eerder dan op professionele basis. Dit zou vermijden dat iemand afhankelijk is van een kinderbijslagfonds dat zijn zetel heeft in een verafgelegen stad.

De Minister antwoordt dat slechts enkele van de 38 vrije kinderbijslagfondsen kunnen beschouwd worden als fondsen die een professionele bevoegdheid hebben; in de regel zijn zij interprofessioneel.

Wel is het zo dat 28 van deze fondsen bevoegd zijn over het gehele grondgebied, terwijl het ambtsgebied van de 10 andere fondsen tot een bepaalde streek beperkt is.

Het is de werkgever die het kinderbijslagfonds kiest waarbij hij zich wenst aan te sluiten, indien de statuten van dit fonds dit toelaten.

De Minister laat opmerken dat deze administratieve structuur van de kinderbijslaginstellingen reeds de aandacht van zijn voorgangers heeft gaande gehouden een recent nog het voorwerp heeft uitgemaakt van bepalingen in de wet van 5 augustus 1978 betreffende de economische en budgettaire hervormingen en in het plan tot hervorming van de sociale zekerheid. Te dier gelegenheid werden wijzigingen voorgesteld in deze administratieve organisatie welke vooral tot doel hadden de bevoegde kinderbijslaginstelling dichter bij de woonplaats van het rechthebbende gezin te brengen en aldus een betere dienst te verlenen.

Hij ziet op korte termijn slechts één oplossing om dit doel, te bereiken, nl. door de kinderbijslaginstellingen aan te zetten regionale bureaus' op te richten in iedere provincie waar zij een bepaald aantal rechthebbenden bedienen. Tal van fondsen hebben dit trouwens reeds gedaan. Hierbij moeten evenwel overdrijvingen vermeden worden die de administratieuitgaven buitensporig zouden opdringen.

In de huidige stand van de reglementering, waar het recht op kinderbijslag gekoppeld is aan de uitoefening van arbeid en rekening houdend met de huidige economische en financiële toestand lijkt het de Minister niet opportuun om deze V. Z. W.'s opgericht door de werkgevers, maar belast met een opdracht van openbaar nut, af te schaffen en ze te vervangen door provinciale bureau's van instellingen van openbaar nut. Overigens wordt een politiek gevoerd die poogt kleinere kinderbijslagfondsen te doen samensmelten met grotere fondsen.

Een lid acht het ongerijmd dat men bijvoorbeeld 1,80 % afhoudingen verricht op de pensioenen van de personen die niet behoren tot de W. I. G. W. terwijl men anderzijds bepaalde voordeelen zonder onderscheid des persoons toekent. Zou het b.v. niet aangewezen zijn de 14^e maand kinderbijslag enkel toe te kennen aan personen met begrensd inkomen?

De binding van de toekenning van de kinderbijslag aan de bestaansmiddelen van de rechthebbende is een algemeen probleem dat, zoals de fiscalisatie en de uitbetaling, reeds meermaals werd aangesneden.

Vermits de 14^e maand zonder beperking wordt toegekend in de huidige wetgeving, meent de Minister dat de eventuele toekenning van deze 14^e maand in functie van het inkomen slechts een aspect is van het geschiede probleem.

Het is niet zo evident dat de toekenning van de kinderbijslag moet verbonden worden aan de inkomen, aangezien het de bedoeling is op objectieve wijze de kinderlast te compenseren. Bovendien vreest de Minister administra-

Enfin, le Ministre estime que cette question doit être discutée dans le cadre des problèmes éthiques et de la politique familiale.

2. Allocations familiales

Un membre demande s'il n'est pas possible d'organiser les caisses d'allocations familiales par région plutôt que sur une base professionnelle. Cette solution permettrait d'éviter que quelqu'un ne relève d'une ouïe d'allocations familiales qui a son siège dans une ville éloignée.

Le Ministre répond que seules quelques-unes des 38 caisses libres d'allocations familiales peuvent être considérées comme ayant une compétence professionnelle; en règle générale, ces caisses sont interprofessionnelles.

Il est vrai que la compétence de 28 de ces caisses s'étend à l'ensemble du pays, tandis que le ressort des 10 autres se limite à une région donnée.

C'est l'employeur qui choisit la caisse d'allocations familiales à laquelle il entend s'affilier si les statuts de cette caisse l'y autorisent.

Le Ministre fait observer que cette structure administrative des caisses d'allocations familiales a déjà retenu l'attention de ses prédécesseurs et qu'elle vient encore tout récemment de faire l'objet de certaines dispositions de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires ainsi que du plan de réforme de la sécurité sociale. Des modifications ont ainsi été proposées dans l'organisation administrative principalement dans le but de rapprocher la caisse d'allocations familiales compétente du domicile de la famille bénéficiaire et d'assurer de la sorte un meilleur service.

Selon lui, il n'y a qu'une solution qui permette d'atteindre cet objectif à brève échéance : inciter les caisses d'allocations familiales à créer des bureaux régionaux dans chaque province où elles comptent un certain nombre d'ayants droit. C'est d'ailleurs ce que beaucoup de caisses ont déjà fait. Il importe toutefois d'éviter les exagérations qui augmenteraient abusivement les dépenses administratives.

Dans l'état actuel de la réglementation, où le droit aux allocations familiales est lié à l'exercice d'un travail, et compte tenu de la situation économique et financière actuelle, le Ministre n'estime pas opportun de supprimer ces A. S. B. L. créées par des employeurs mais investies d'une mission d'utilité publique et de les remplacer par des bureaux provinciaux d'organismes d'intérêt public. D'autre part, la politique suivie cherche à fusionner les caisses d'allocations familiales moins importantes avec des caisses plus importantes.

Un membre estime que cela n'a pas de sens de procéder par exemple à des retenues de 1,80 % sur les pensions de ceux qui n'appartiennent pas à la catégories des V. I. P. O., alors que d'autre part certains avantages sont accordés sans distinction de personnes. Ne serait-il par indiqué, par exemple, de n'accorder le 14e mois d'allocations familiales qu'à ceux dont les revenus sont limités ?

La liaison de l'octroi des allocations familiales aux ressources de l'ayant droit est un problème d'ordre général, qui a déjà été évoqué à plusieurs reprises comme celui de la fiscalisation et du paiement.

Etant donné que, dans l'état actuel de la législation, le 14e mois d'allocations familiales est accordé sans restriction, le Ministre estime que l'octroi éventuel de ce 14e mois en fonction des revenus ne constitue qu'un aspect du problème.

Il n'est pas tellement évident que l'octroi des allocations familiales doive être lié aux revenus, puisque le but est de compenser de manière objective les charges résultant de la présence d'enfants dans une famille. D'autre part, le Ministre

tieve moeilijkheden bij de vaststelling der rechten indien de bijslag in functie van het inkomen zou worden toegekend.

Tenslotte mag evenmin uit het oog verloren worden dat de bijdragen betaald worden op onbegrensde lonen.

Een lid vraagt of het niet aangewezen zou zijn, als positieve maatregel ter voorkoming van abortus, de wezenbijslag toe te kennen aan het (de) kind(eren) van een ongehuwde moeder?

De Minister wil niet ingaan op een eventuele discussie omtrent de vraag of het vooruitzicht van de toekenning van de wezenbijslag na de geboorte van een kind een doorslaggevend motief kan zijn om een ongehuwde moeder ertoe te bewegen geen abortus te plegen.

Niettemin staat hij uiteraard positief tegenover de ideeën die de sociale toestand van de ongehuwde moeders willen verbeteren.

Vanuit dat oogpunt is hij er dan ook toe bereid om aan deze moeders en voor de alleenstaanden in het algemeen die aanspraak kunnen maken op de gewaarborgde gezinsbijslag, de kinderbijslagbedragen uit de keren die toegekend worden in de kinderbijslagregeling voor werknemers in plaats van zoals nu het geval is, het huidige bedrag van de kinderbijslagregeling voor zelfstandigen. Immers, het betreft meestal slechts één kind van de ongehuwde moeder, en juist voor het eerste kind is het bedrag van de kinderbijslag in beide regelingen sterk verschillend.

De Minister is echter van oordeel dat de toekenning van de wezenbijslag aan de ongehuwde moeders — maatregel welke voor alle alleenstaanden zou dienen te gelden — op bezwaren kan stuiten van andere bevolkingsgroepen en een ongewenst neveneffect zou kunnen hebben doordat het een aansporing van de ongehuwde moeder kan zijn tot verlating van de familie en ongetwijfeld aanleiding zou geven tot misbruiken.

Een lid informeert naar de verdeling van de gezinnen met één of twee inkomens, zoals die blijkt uit de betaling van de gezinsbijslagen.

De Minister antwoordt dat zijn diensten over geen statistieken beschikken waaruit men die verdeling zou kunnen afleiden. Niettemin zullen opzoeken verricht worden om, desnoods door extrapolatie, daarover meer te weten te komen en de Minister zal niet nalaten de resultaten van die opzoeken mede te delen.

Hetzelfde lid vraagt welke bedragen worden uitgetrokken voor de kinderdagverblijven.

De Minister antwoordt dat, ofschoon de boekhoudkundige gegevens nog niet definitief zijn, men toch het volgende kan zeggen omtrent de financiering in 1980 van de kinderdagverblijven :

	(1)	(2)
Leningen aan de kinderdagverblijven ...	58,8	—
Subsidies voor werkingskosten	215,6	1 669,2

3. Minder-validen

Verscheidene leden merken op dat de termijnen voor het onderzoek van de dossiers van de minder-validen overdreven lang zijn :

(1) Fonds voor collectieve uitrusting en diensten van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers (gefinancierd door de opbrengst van de bijdragen voor sociale zekerheid).

(2) National Werk voor Kinderwelzijn (gefinancierd door subsidies van de Staat).

craint que des difficultés administratives ne surgissent lors de l'établissement des droits, si les allocations familiales devaient être accordées en fonction des revenus.

Enfin, il ne faut pas perdre de vue que les cotisations sont perçues sur des salaires non plafonnés.

Un membre demande s'il n'est pas indiqué d'octroyer, à titre de mesure préventive de l'avortement, les allocations d'orphelin aux enfants des mères célibataires.

Le Ministre n'entend pas s'engager dans une éventuelle discussion portant sur le point de savoir si les perspectives d'octroi des allocations d'orphelin après la naissance d'un enfant pourraient être un motif suffisant pour amener une mère célibataire à ne pas se faire avorter.

Néanmoins, il accueille de manière positive les idées qui visent à améliorer la situation sociale des mères célibataires.

C'est pourquoi il est disposé à octroyer à ces mères et, en général, aux isolés qui peuvent prétendre aux prestations familiales garanties, les allocations familiales au taux prévu dans le régime des allocations familiales pour travailleurs salariés et non, comme c'est le cas actuellement, au taux actuel prévu dans le régime des allocations familiales pour travailleurs indépendants. En effet, il ne s'agit le plus souvent que de l'enfant unique d'une mère célibataire et c'est précisément pour le premier enfant qu'il existe de fortes différences entre les montants des allocations familiales dans les deux régimes.

Le Ministre estime toutefois que l'octroi des allocations d'orphelin aux mères célibataires — mesure qui devrait être applicable à tous les isolés — peut se heurter à des objections des autres catégories de la population et avoir un effet secondaire indésirable, en ce sens qu'il pourrait inciter les mères célibataires à un abandon de famille et donnerait indubitablement lieu à des abus.

Un membre souhaite connaître la ventilation des ménages à un ou deux revenus d'après le paiement des allocations familiales.

Le Ministre répond que ses services ne disposent pas de statistiques permettant de faire ressortir une telle ventilation. Des recherches seront néanmoins effectuées pour parvenir à opérer, fût-ce par extrapolation, cette ventilation et il ne manquera pas d'en communiquer les résultats.

Le même membre demande quelles sont les sommes mises à la disposition des crèches.

Le Ministre répond que, bien que les données comptables ne soient pas encore définitives, les crèches ont été financées comme suit en 1980 :

	(1)	(2)
Prêts aux crèches	58,8	—
Subsides pour frais de fonctionnement .	215,6	1 669,2

3. Handicapés

Plusieurs membres font remarquer que les délais pour le traitement des dossiers de handicapés sont inadmissibles :

(1) Fonds d'équipements et de services collectifs de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés (financé par le produit des cotisations de sécurité sociale).

(2) Céuvre nationale de l'enfance (financé par les subsides de l'Etat).

- de medische diensten verstrekken hun advies pas na vele maanden;
- de dossiers worden met vertraging behandeld;
- de administratieve diensten bestaan vooral uit tewerkgestelde werklozen en stagiairs.

De personeelsformatie en het medisch personeel moeten worden uitgebreid. Vooral nu ambtshalve een herziening zal worden gedaan niettegenstaande de aanvragen reeds met heel wat vertraging worden onderzocht.

De Minister bevestigt dat het administratief personeel van de Dienst voor de uitkeringen aan minder-validen voor zowat 35% bestaat uit door de overheid tewerkgestelde werklozen.

Toch is het dank zij die personeelsleden dat de vertraging in het behandelen van de uitkeringsaanvragen bijna volledig kon worden ingehaald in de loop van de jaren 1978 en 1979.

Het gaat dus niet op te beweren dat de behandeling van de aanvraagdossiers thans overdreven lang duurt. Toch is het zo dat bepaalde problemen blijven bestaan voor wat het medisch onderzoek betreft. Zulks is te wijten aan het feit dat niet voldoende geneesheren beschikbaar zijn.

Toch mag worden verwacht dat de toestand binnenkort zal verbeteren.

De nieuwe personeelsformatie van het Ministerie van Sociale Voorzorg voorziet immers in een uitbreiding zowel van het administratief als van het medisch personeel.

Zodra de nieuwe geneesheren aangeworven en opgeleid zullen zijn, zal het medisch onderzoek kunnen worden bespoedigd dank zij een betere verdeling van het groot aantal te behandelen aanvragen.

De nieuwe personeelsformatie van het administratief personeel van de Dienst voor de uitkeringen aan minder-validen zal het anderzijds mogelijk maken de tewerkgestelde werklozen systematisch en geleidelijk te vervangen door statutair personeel.

Ten slotte werden de nodige schikkingen genomen opdat de ambtshalve herziening van de dossiers waarmee in januari 1981 een aanvang zal worden genomen, geen verstoreng zal teweegbrengen in de behandeling van de aanvragen.

Rationalisatiemaatregelen zijn nodig in de sector tegemoetkomingen aan minder-validen.

Hoever staat het met de overwogen invoering van het « enig dossier »?

De Minister antwoordt dat het « enig dossier » ter studie ligt en dat men hiermee nogal gevorderd is.

Een lid constateert dat de vereenvoudiging van de procedure inzake de aanvraag om een tegemoetkoming voor hulp van derden een min of meer automatisch karakter heeft waarover men zich slechts kan verheugen. Hij vraagt of de Minister overweegt die automatische regeling in te voeren voor de toekenning van andere tegemoetkomingen op andere gebieden : b.v. inzake pensioenen waar één enkel verzoek er zou kunnen toe bijdragen alle rechten voor de aanvrager open te stellen.

De Minister van Sociale Voorzorg antwoordt dat die kwestie onder de bevoegdheid ressorteert van zijn collega van Pensioenen die met name gelast is een onderzoek te wijden aan het algemene vraagstuk van de harmonisatie van de verschillende pensioenregelingen.

Hij kan evenwel de verzekering geven dat de polyvalentie tussen de aanvragen reeds bestaat tussen de sectoren van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, de toelagen voor minder-validen, de werknemerspensioenen en de pensioenen voor zelfstandigen.

Anderzijds zal de Koninklijke Commissie die belast is met de codificatie, de harmonisatie en de vereenvoudiging van de sociale zekerheid, welke Commissie op maandag 22 december II. werd opgericht, bevoegd zijn om het vraagstuk te onderzoeken.

- les services médicaux remettent leur avis après plusieurs mois;
- les dossiers sont traités avec retard;
- les services administratifs sont constitués surtout par des chômeurs mis au travail et par des stagiaires.

Il faut donc renforcer le cadre et le personnel médical. C'est d'autant plus vrai qu'à présent sera appliquée la révision d'office alors que les demandes sont déjà traitées avec beaucoup de retard.

Le Ministre confirme que le personnel administratif du Service des allocations aux handicapés est constitué, à concurrence de ± 35 %, de chômeurs mis au travail par les pouvoirs publics.

C'est néanmoins grâce à ce personnel que le retard dans l'instruction des demandes d'allocations de handicapé a pu être pratiquement résorbé au cours des années 1978 et 1979.

Il est donc inexact de prétendre que le traitement des dossiers demande actuellement des délais inadmissibles. Il n'en reste pas moins vrai que certains problèmes subsistent sur le plan des examens médicaux, en raison d'un nombre insuffisant de médecins.

Une amélioration de la situation peut toutefois être attendue à bref délai.

Le nouveau cadre organique du personnel du Ministère de la Prévoyance sociale prévoit en effet une extension du personnel tant administratif que médical.

Après recrutement et formation de nouveaux médecins, les examens médicaux pourront se dérouler de façon plus accélérée grâce à une meilleure répartition du grand nombre de demandes à examiner.

Pour ce qui concerne le personnel administratif du Service des allocations aux handicapés, le nouveau cadre permettra le remplacement systématique et progressif des chômeurs mis au travail par du personnel statutaire.

Enfin, les dispositions utiles ont été prises pour que la révision d'office des dossiers qui débutera dès janvier 1981, n'entraîne aucune perturbation dans l'instruction des demandes d'allocations.

Dans le secteur des allocations aux handicapés des mesures de rationalisation s'imposent.

Qu'en est-il de l'introduction envisagée du « dossier unique » ?

Le Ministre répond que le « dossier unique » est à l'étude et se trouve déjà dans un stade relativement avancé.

Un membre constate que la simplification de la procédure de demande d'allocation pour l'aide d'une tierce personne est assortie d'une certaine automatité dont il est important de se réjouir. Il demande si le Ministre envisage d'instaurer ce système automatique pour l'octroi d'autres allocations dans d'autres domaines : par exemple, aux pensions où une seule demande pourrait contribuer à faire ouvrir l'ensemble des droits à la personne demanderesse.

Le Ministre de la Prévoyance sociale répond que cette question relève de la compétence de son collègue des Pensioenen qui est notamment chargé d'examiner le problème général de l'harmonisation entre les différents régimes de pensions.

Il peut toutefois donner l'assurance que la polyvalence des demandes existe déjà entre les secteurs du revenu garanti aux personnes âgées, des allocations pour handicapés, des pensions pour travailleurs salariés et des pensions pour travailleurs indépendants.

D'autre part, la Commission royale chargée de préparer la codification, l'harmonisation et la simplification de la sécurité sociale, qui a été mise en place ce lundi 22 décembre sera habilitée à examiner le problème.

Een lid is van mening dat men uit het 2e lid van de beheersnota kan opmaken dat de Regering zich zal inspannen om de 4e fase van de verhoging van de tegemoetkoming voor hulp van derden tot een goed einde te brengen. Deze fase houdt een waarschijnlijkheid en geen zekerheid in. Wat is er nu eigenlijk van aan?

De Regering zal de budgettaire mogelijkheden onderzoeken voor de toekenning van het 4e en laatste deel van de verhoging der tegemoetkoming voor hulp van derden.

Een lid wenst te weten wie voor de coördinatie van de verschillende acties in het raam van het internationale jaar van de minder-validen zal instaan.

De Minister antwoordt dat een nationaal comité zal worden samengesteld zodra de betrokken Ministers hun vertegenwoordigers zullen aangeduid hebben.

De voornaamste activiteiten zullen zich echter afspelen op het vlak van de gemeenschappen daar het gehandicaptenbeleid, met uitzondering van de tegemoetkomingen, tot hun bevoegdheid behoort.

De wetgeving betreffende die tegemoetkomingen zal onderzocht worden door de Koninklijke commissie.

Een lid vraagt of de Minister het percentage in verband met de invoering van nieuwe categorieën minder-valide kinderen nader kan bepalen en inlichtingen kan verschaffen over de vaststelling van nieuwe criteria om de handicap te bepalen.

Op dit gebied evenals op het stuk van het « enig dossier » stelt de Minister voor dat de leden van de commissie de ambtenaren van de dienst voor de tegemoetkomingen aan de minder-validen ontmoeten.

Er bestaan voorstellen voor nieuwe evaluatiecriteria die interessant lijken doch die moeten uitgetest worden op beperkte schaal vooraleer men ze veralgemeent.

Dit probleem is niet beperkt tot de kinderen. Daarom rijst de vraag over de praktische uitvoeringsmodaliteiten vermits men een beslissing moet treffen over een twintigduizend aanvragen per jaar.

4. Sociale zekerheid

Een lid wenst te vernemen hoeveel personen betrokken zijn bij de geplande deplafonering van de lonen en of de wijziging van de bijdragevoet een invloed op de verdeling van de lasten tussen de werkgevers en de werknemers zal hebben.

De Minister verstrekt volgende overzicht :

Optrekken van de loongrens voor werkloosheid

86 % van de arbeiders, 3 % van de arbeidsters, 90 % van de mannelijke bedienden en 58 % van de vrouwelijke bedienden zijn er bij betrokken.

Optrekken van de basisgrens voor de uitkeringen

24 % van de arbeiders, 0 % van de arbeidsters, 53 % van de mannelijke bedienden en 12 % van de vrouwelijke bedienden zijn er bij betrokken.

Optrekken van de loongrens pensioenen voor de bedienden

geen arbeiders of arbeidsters, 53 % van de mannelijke bedienden en 12 % van de vrouwelijke bedienden zijn er bij betrokken.

De wijzigingen van de bijdragevoeten werden zo doorgevoerd dat de verhouding tussen de bijdragelasten van werkgevers en werknemers ongewijzigd bleef.

Een lid stelt vast dat de bijdragen zullen verhogen, hij vreest echter dat de uitkeringen niet in dezelfde mate zullen

Un membre estime que la note de gestion laisse supposer au 2e alinéa, que le Gouvernement s'efforcera de réaliser la 4e phase de la majoration de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne. Cette phase laisse supposer une probabilité et non pas une certitude. Qu'en est-il exactement ?

Le Gouvernement examinera les possibilités budgétaires pour l'attribution du 4e quart de l'augmentation de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne.

Un membre souhaite savoir qui assurera la coordination des différentes actions dans le cadre de l'année internationale des handicapés.

Le Ministre répond qu'un comité national sera constitué dès que les ministres concernés auront désigné leurs représentants.

Les principales activités se dérouleront toutefois à l'échelon des communautés étant donné que la politique des handicapés, à l'exception des allocations, est de leur ressort.

La législation relative à ces allocations sera traitée par la Commission royale.

Un membre demande si le Ministre pourrait détailler le pourcentage concernant l'instauration de plusieurs catégories d'enfants handicapés et donner des renseignements concernant la mise en place de nouveaux critères permettant d'établir le handicap.

Sur ce point comme en matière de dossier unique, le Ministre propose que les membres de la commission rencontrent les fonctionnaires chargés du service des allocations aux handicapés.

Il existe des propositions concernant de nouveaux critères d'évaluation qui semblent être intéressants mais qui doivent être expérimentés sur une échelle réduite avant d'être généralisés.

Ce problème ne se limite pas aux enfants. C'est la raison pour laquelle la question des modalités pratiques d'exécution se pose, étant donné que l'on doit prendre une décision sur quelque vingt mille demandes chaque année.

4. Sécurité sociale

Un membre désire savoir combien de personnes sont concernées par le déplafonnement projeté des salaires et si la modification du taux des cotisations aura une répercussion sur la répartition des charges entre les employeurs et les travailleurs.

Le Ministre fournit l'aperçu suivant :

Relèvement du plafond salarial pour le chômage

86 % des travailleurs, 3 % des travailleuses, 90 % des employés et 58 % des employées sont concernés.

Relèvement du plafond salarial pour les allocations

24 % des travailleurs, 0 % des travailleuses, 53 % des employés et 12 % des employées sont concernés.

Relèvement du plafond salarial pour les pensions des employés

0 % des travailleurs et des travailleuses, 53 % des employés et 12 % des employées sont concernés.

Les taux des cotisations ont été modifiés de façon telle que le rapport entre les charges des cotisations des employeurs et des travailleurs reste inchangé.

Un membre constate que les cotisations augmenteront mais il craint que les allocations n'augmenteront pas de la

toenemen. Vervolgens wordt gevraagd of er een binding zal bestaan tussen de maximum-vervangingsinkomens en de loongrenzen voor de bijdragen.

De Minister antwoordt dat de Koning, krachtens artikel 24 van het ontwerp van wet houdend algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werk nemers voor ieder van de regelingen van de sociale zekerheid, een maximum en een minimumbedrag van de sociale prestaties kan vaststellen. Een en ander betekent bijgevolg dat er geen automatische binding zal bestaan tussen de maximumbedragen van de vervangingsinkomens en de loongrenzen voor de bijdragen, zoals dat thans reeds het geval is voor sommige regelingen.

Een lid wenst te weten hoeveel personen een vervangingsinkomen ontvangen.

De Minister verwijst naar de statistieken van 1979 :

A. Inkomen ter vervanging van het arbeidsinkomen wanneer dat ingevolge bepaalde arbeidsrisico's geheel of gedeeltelijk is weggevallen :

— werkloosheid (volledige)	351 784
— arbeidsongevallen	120 649
(invaliden : 97 727; rechthebbenden : 23 922)	
— beroepsziekten	73 693
(uitkeringen : 62 407; rechthebbenden : 11 286)	

B. Inkomen ter vervanging van het arbeidsinkomen wanneer dit ingevolge bepaalde levensomstandigheden geheel of ten dele is weggevallen :

— rust- en overlevingspensioen (loontrekken-den, zelfstandigen, gewaarborgd inkomen)	1 393 602
--	-----------

C. Inkomen ter vervanging van het arbeidsinkomen wanneer dit ingevolge sociale risico's geheel of ten dele is weggevallen :

— invaliditeitsvergoedingen	161 500
---	---------

Rekening houdend met de cumulatiemogelijkheden (arbeidsongeval, beroepsziekte met andere voordelen) mag men ervan uitgaan dat zowat twee miljoen personen een vervangingsinkomen genieten.

Een lid wenst een overzicht te ontvangen van de juiste financiële toestand per sector.

De Minister verstrekt volgende gegevens :

*Gecumuleerde financiële toestand einde 1980
van de sociale zekerheidsstelsels der werk nemers*

Rekening houdend met de werkelijke beschikbare reserves, kan de gecumuleerde toestand einde 1980 als volgt worden vastgesteld :

(in miljoenen F)

1980	Pensioenen — Pensions	R. I. Z. A. M. I.		Inval.	Kinder- bijslag — Allocations familiales	Arbeids- ongevallen — Accidents du travail	Beroeps- ziekten — Maladies profes-sionnelles	Jaarlijkse vakanties — Vacances annuelles	Werk- loosheid — Chômage
		S. Z. — S. S.	Uitk. — Indemnit.						
Gecumuleerd deficit. — Défi- cit cumulé	—	— 14 751,1	— 14 916,6	— 91,3	—	—	— 2 744,0	—	—
Beschikbare reserves. — Ré- serves disponibles	+ 18 900,0	—	—	—	+ 4 590,6	+ 409,0	—	+ 1 661,9	—

même façon. Il est demandé ensuite s'il y aura liaison entre les maxima des revenus de remplacement et les plafonds de cotisation.

Le Ministre répond qu'en vertu de l'article 24 du projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, le Roi peut fixer pour chacun des régimes de la sécurité sociale un montant maximum et un montant minimum des prestations sociales. Cela signifie donc qu'il n'y aura plus de liaison automatique entre les maxima des revenus de remplacement et les plafonds de cotisation, comme c'est déjà le cas pour certains régimes à l'heure actuelle.

Un membre voudrait connaître le nombre de personnes bénéficiant d'un revenu de remplacement.

Le Ministre se réfère aux statistiques de 1979 :

A. Revenus supplémentaires le revenu du travail lorsque celui-ci a disparu totalement ou partiellement à la suite de certains risques du travail :

— chômage (complet)	351 784
— accidents du travail	120 649
(invalides : 96 727; ayants droit : 23 922)	
— maladies professionnelles	73 693
(indemnités : 62 407; ayants droit : 11 286)	

B. Revenus supplémentaires le revenu du travail lorsque celui-ci a disparu totalement ou partiellement à la suite de certaines conditions de vie :

— pensions de retraite et de survie (salariés, indépendants, revenu garanti)	1 393 602
--	-----------

C. Revenus supplémentaires le revenu du travail lorsque celui-ci a disparu totalement ou partiellement à la suite de risques sociaux :

— indemnités d'invalidité	161 500
---	---------

Compte tenu des possibilités de cumul (accident du travail, maladie professionnelle avec d'autres avantages), on peut estimer à ± 2 millions le nombre de personnes bénéficiant d'un revenu de remplacement.

Un membre désire obtenir un aperçu de la situation financière exacte par secteur.

Le Ministre communique les informations suivantes :

*Situation financière cumulée fin 1980
des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés*

En tenant compte des réserves disponibles réelles, la situation cumulée fin 1980 pourrait se présenter comme suit :

(en millions de F)

Een lid stelt vast dat het begrip « gezinshoofd » verschilt naar gelang van de sector en vraagt wat de verschillen zijn en wat de financiële weerslag ervan is per sector.

Denkt de Minister eraan voor de toekomst tot een nieuwe algemene definitie te komen of zal hij rekening houden met de Europese richtlijn over de gelijkberechtiging man-vrouw in de sociale zekerheid ?

De Minister verstrekkt het volgende antwoord :

a) In de sector van de ziekte- en invaliditeitsverzekering wordt de term « persoon ten laste » gebruikt.

— voor de geneeskundige verzorging wordt het begrip omschreven door de artikelen 165 en volgende van het koninklijk besluit van 4 november 1963;

— voor de vergoedingen geeft artikel 229 van hetzelfde besluit een opsomming van de werknemers « die een persoon ten laste hebben ».

b) In de sector pensioenen :

— Inzake rust- en overlevingspensioenen voor werknemers wordt verwezen naar :

— het « gezinsbedrag », dat hoofdzakelijk wordt toegekend aan een werknemer wiens echtgenote elke beroepsarbeid heeft stopgezet die niet door de Koning is toegestaan;

— en het « bedrag voor alleenstaanden » in de andere gevallen.

Er zij verwezen naar artikel 10, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967, dat bepaalt : « Het recht op het rustpensioen wordt per kalenderjaar verkregen naar rato van een breuk van de werkelijke, fictieve en forfaitaire brutolonen beoogd bij de artikelen 7, 8 en 9, in aanmerking genomen ten belope van :

a) 75 % voor de werknemers wier echtgenote elke beroepsarbeid behalve deze door de Koning toegestaan heeft gestaakt en die geen rust- of overlevingspensioen of geen als zodanig geldend voordeel of geen der vergoedingen of uitkeringen als bedoeld in artikel 25 geniet;

b) 60 % voor de andere werknemers ».

— Voor het gewaarborgd inkomen voor bejaarden is er eveneens sprake van een « gezinsbedrag » indien de aanvrager een gehuwd en niet van tafel en bed gescheiden man is (wet van 1 april 1969, artikel 2, eerste lid : « Het jaarbedrag van het gewaarborgd inkomen beloopt ..... Het wordt op ..... gebracht wanneer de aanvrager een gehuwd man is die niet van tafel en bed gescheiden is.

Het beloopt eveneens ..... wanneer een deel van het gewaarborgd inkomen aan de echtgenote wordt toegekend, omdat de echtgenoten niet samenwonen »).

— Voor het invaliditeitspensioen voor mijnwerkers wordt het begrip « gehuwd man » gehanteerd (artikel 14 van het koninklijk besluit van 28 mei 1958, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 31 juli 1967) : « Voor de toepassing van dit artikel dient verstaan te worden onder :

1° « pensioen als gehuwd man » in de pensioenregeling voor mijnwerkers, het rustpensioen in deze regeling toegekend aan de werknemers beoogd in artikel 8, § 2, eerste lid, 2° en § 3, eerste lid, 2° van dit besluit en het invaliditeitspensioen in deze regeling toegekend aan de gehuwde werknemers beoogd in artikel 37, eerste lid, a, van de besluitwet

Un membre constate que la notion de « chef de famille » diffère selon le secteur. Il demande quelles sont les différences et quelles sont leurs répercussions financières par secteur.

Le Ministre envisage-t-il une nouvelle définition générale pour l'avenir ou tiendra-t-il compte de la directive européenne concernant l'égalité des hommes et des femmes sur le plan de la sécurité sociale ?

Le Ministre donne la réponse suivante :

a) Dans le secteur de l'assurance maladie-invalidité, le terme utilisé est celui de « personne à charge ».

— pour les soins de santé, cette notion est définie par les articles 165 et suivants de l'arrêté royal du 4 novembre 1963;

— pour les indemnités, c'est l'article 229 du même arrêté qui énumère les travailleurs « ayant personne à charge ».

b) Dans le secteur des pensions :

— En matière de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, il est fait référence à :

— un « taux ménage », essentiellement accordé au travailleur dont l'épouse a cessé toute activité professionnelle autre que celle autorisée par le Roi;

— et à un « taux isolé », dans les autres cas.

Il est fait référence à l'article 10, § 1er, alinéa 1 de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 qui mentionne : « Le droit à la pension de retraite est acquis, par année civile, à raison d'une fraction des rémunérations brutes réelles, fictives et forfaitaires visées aux articles 7, 8 et 9, prises en considération à concurrence de :

a) 75 % pour les travailleurs dont l'épouse a cessé toute activité professionnelle, sauf celle autorisée par le Roi, et ne jouit pas d'une pension de retraite ou de survie ou d'un avantage en tenant lieu ou d'une des indemnités ou allocations visées à l'article 25;

b) 60 % pour les autres travailleurs ».

— Pour ce qui est du revenu garanti aux personnes âgées, il est également question d'un « taux ménage » si le demandeur est un homme marié, non séparé de corps (loi du 1er avril 1969, art. 2, al. 1 : « Le montant annuel du revenu garanti est de ..... Il est porté à ..... lorsque le demandeur est un homme marié qui n'est pas séparé de corps.

Il est également de ..... si une partie du revenu garanti est accordée à l'épouse parce que les époux ne cohabitent pas »).

— Pour la pension d'invalidité de l'ouvrier mineur, il est fait état de « l'homme marié » (article 14 de l'arrêté royal du 28 mai 1958, modifié par l'arrêté royal du 31 juillet 1967) : « Pour l'application du présent article, il y a lieu d'entendre :

1° par « pension d'homme marié » du régime de pension des ouvriers mineurs, la pension de retraite accordée dans ce régime aux travailleurs visés à l'article 8, § 2, alinéa 1er, 2°, et § 3, alinéa 1er, 2°, du présent arrêté et la pension d'invalidité accordée dans ce régime aux travailleurs mariés visés à l'article 37, alinéa 1er, a, de l'arrêté-loi du 25 février 1947

van 25 februari 1947 tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende de pensioenstelsels voor de mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden, gewijzigd bij het besluit van de Regent van 31 maart 1949;

2° « pensioen als alleenstaande » in de pensioenregeling voor mijnwerkers, het rustpensioen en het invaliditeitspensioen in deze regeling toegekend aan de andere werknemers dan deze beoogd in 1°; ».

c) In de sectoren « arbeidsongevallen » een beroepsziekten » wordt nergens melding gemaakt van het begrip gezinshoofd.

d) Hetzelfde geldt voor de sector jaarlijkse vakantie.

e) In de sector « kinderbijslag » moet worden aangegeven dat het begrip « gezinshoofd » (chef de ménage) wordt vermeld in artikel 42bis van de gecoördineerde wetten betreffende de kindertoeslagen voor loonarbeiders (koninklijk besluit van 19 december 1939) : « De vrouw die uitsluitend werkneemster is en als gezinshoofd ten minste de hoofdzakelijke last draagt van de kinderen voor wie zij aanspraak op kinderbijslag maakt, wordt geacht te voldoen aan de voorwaarde bepaald in artikel 42, eerste lid, wanneer in de loop van een maand het aantal werkelijk door haar verrichte arbeidsuren ten minste tachtig bedraagt verdeeld over ten minste twaalf dagen. Om vast te stellen of een kind hoofdzakelijk ten laste is, wordt toepassing gemaakt van het vermoeden bepaald in artikel 51, tweede lid, 6°.

Dit artikel is slechts van toepassing als die kinderen nog niet rechtgevend zijn op kinderbijslag als wees of uit hoofde van een andere persoon die deel uitmaakt van het gezin ».

f) In de sector « werkloosheid », hier pro memoria vermeld omdat hij ressorteert onder de bevoegdheid van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, wordt het begrip « gezinshoofd » omschreven in artikel 83ter van het ministerieel besluit van 4 juni 1964 (artikel ingevoegd bij het koninklijk besluit van 18 oktober 1971).

Een lid wenst te vernemen welke redenering ertoe geleid heeft dat het recht van voorrang van de vader door het recht van voorrang van de oudste echtgenoot werd vervangen.

Het recht van voorrang werd aan de oudste echtgenoot verleend omdat het noodzakelijk was te bepalen welke de persoon is die de kinderen ten laste heeft, terwijl ook een onderscheid gegrond op het geslacht moest worden vermeden. Dit criterium is betwistbaar, doch het heeft de verdienste praktisch te zijn.

Een lid vraagt of het bedrag van 121,8 miljoen, dat vrijkomt tengevolge van de beperking met 2,2 % van de werkingskosten van de instellingen van sociale zekerheid, juist is en of de Minister dat bedrag kan detailleren.

De Minister antwoordt dat de 121,8 miljoen, die het bedrag vertegenwoordigen van de besparing van 2,2 %, te verwezenlijken door de instellingen van sociale zekerheid die uit welke hoofde ook een tegemoetkoming van de Staat genieten, als volgt kunnen worden verdeeld :

coordonnant et modifiant les lois sur le régime de retraite des ouvriers mineurs et assimilés, modifié par l'arrêté du Régent du 31 mars 1949;

2° par « pension d'isolé » du régime de pension des ouvriers mineurs, la pension de retraite et la pension d'invalidité accordée dans ce régime aux travailleurs autres que ceux visés au 1°; ».

c) Dans les secteurs « accidents du travail » et « maladies professionnelles », la notion de chef de famille n'intervient en aucune manière.

d) Il en est de même pour le secteur des vacances annuelles.

e) Dans le secteur des allocations familiales, il convient de remarquer que la notion de « chef de ménage » figure à l'article 42b:s des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés (arrêté royal du 19 décembre 1939) : « La femme qui est exclusivement travailleuse salariée et qui, comme chef de ménage, supporte au moins la charge principale des enfants pour lesquels elle demande les allocations familiales, est censée remplir les conditions prévues dans l'article 42, premier alinéa, lorsque au cours d'un mois, le nombre d'heures de travail effectivement fournies par elle s'élève à quatre-vingts au moins, réparties sur douze jours au moins. Pour déterminer si un enfant est principalement à charge, il est fait application de la présomption de l'article 51, alinéa 2, 6°.

Cet article est d'application pour autant que ces enfants ne soient pas bénéficiaires d'allocations familiales comme orphelins ou du chef d'une autre personne qui fait partie du ménage ».

f) Dans le secteur du chômage, cité pour mémoire car il relève de la compétence du Ministre de l'Emploi et du Travail, la notion de « chef de famille » est réglée par l'article 83ter de l'arrêté ministériel du 4 juin 1964 (article inséré par l'arrêté royal du 18 octobre 1971).

Un membre voudrait savoir quel raisonnement a amené le remplacement du privilège du père par le privilège du conjoint le plus âgé.

Le critère du conjoint le plus âgé est déterminé par la nécessité de déterminer la personne à charge de laquelle sont les enfants tout en évitant d'établir une distinction basée sur le sexe. Ce critère peut être contesté mais il a le mérite d'être pratique.

Un membre demande si le montant de 121,8 millions provenant de la réduction de 2,2 % sur les frais de fonctionnement des organismes de la sécurité sociale est exact et si le Ministre peut en fournir le détail.

Le Ministre répond que les 121,8 millions représentant le montant de l'économie de 2,2 % des organismes de sécurité sociale bénéficiant d'une intervention à titre quelconque de l'Etat se répartissent comme suit :

Instellingen (in miljoenen)	Werkings- kosten 81 + 874	Besparing van 2,2 %	Organismes (en millions)	Frais de fonc- tionnement 81 + 874	Economie de 2,2 %
Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers	258,9	5,7	Fonds national de retraite des ouvriers mineurs	258,9	5,7
Hulp- en voorzorgskas voor zeevaarden onder Belgische vlag	19,2	0,4	Caisse de secours et de prévoyance des marins naviguant sous pavillon belge	19,2	0,4
Rijksdienst voor werknemerspensioenen	845,8	18,6	Office national de pensions des travailleurs salariés	845,8	18,6
Nationale kas voor bediendenpensioenen	252,7	5,6	Caisse nationale des pensions pour employés	252,7	5,6
Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen	772,1	17,0	Caisse nationale de pensions de retraite et de survie	772,1	17,0
Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers	540,0	11,9	Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés ...	540,0	11,9
Fonds voor beroepsziekten	588,7	13,0	Fonds des maladies professionnelles ...	588,7	13,0
Fonds voor arbeidsongevallen	159,1	0,3	Fonds des accidents du travail ...	159,1	0,3
		(bedrag van de toelage)			(montant du crédit)
Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering	1 194,9	26,3	Institut national d'assurance maladie-invalidité	1 194,9	26,3
Vrije fondsen voor kinderbijslag ...	1 045,0	23,0	Caisses libres d'allocations familiales ...	1 045,0	23,0
Totaal	121,8		Total	121,8	
De andere instellingen, die geen krediet of toelage ten laste van de Staatsbegroting ontvangen, storten de opbrengst van de besparing van 2,2 % aan de Schatkist. De uitvoeringsbesluiten van 4 december 1980 werden in het <i>Belgisch Staatsblad</i> van 13 december 1980 bekendgemaakt.			Les autres organismes qui n'émergent pas au budget de l'Etat versent le produit de l'économie de 2,2 % au Trésor. Les arrêtés d'exécution du 4 décembre 1980 ont été publiés au <i>Moniteur belge</i> du 13 décembre 1980.		
Een lid vraagt of de dekking door het Rijk van het verschil tussen de ontvangsten en uitgaven inzake werkloosheid beperkt is tot 1981.			Un membre demande si la couverture par l'Etat de la charge résultant de la différence entre recettes et dépenses en matière de chômage est limitée à 1981.		
De Minister antwoordt ontkennend.			La réponse du Ministre est négative.		
De toelagen, uitgetrokken onder artikel 33.04 : Toelagen ten voordele van de diensten van vrijwillige ziekenfondsenverzekering : 1 751,4 miljoen, worden als volgt omgeslagen :			Les subsides inscrits à l'article 33.04 : Subsides en faveur des services d'assurance mutualiste libre : 1 751,4 millions se répartissent comme suit :		
Voor subsidieverlening in aanmerking komende diensten	Toelagen 1981		Services subsidiables	Subsides 1981	
I. Geneeskundige verzorging	1 365 327 052		I. Soins de santé	1 365 327 052	
II. Ziekenvervoer	32 110 703		II. Ambulance	32 110 703	
III. Herstel	26 741 000		III. Convalescence	26 741 000	
IV. Overlijdensverzekering	42 725 100		IV. Assurance décès	42 725 100	
V. Voorhuwelijksksparen	243 574 500		V. Epargne prénuptiale	243 574 500	
VI. Primaire ongeschiktheid	200 000		VI. Incapacité primaire	200 000	
VII. Gezinsuitkeringen	39 748 926		VII. Indemnités familiales	39 748 926	
VIII. Voorafnemingen/overdrachten toelagen 42 % of 12 %	1 000 000		VIII. Prélèvements/transferts subsides 42 % ou 12 %	1 000 000	
130			130		
Totalen afgerond op	1 751 400 000		Totaux arrondi à	1 751 400 000	

De wijze van berekening van deze toelage is vastgesteld bij koninklijk besluit van 13 april 1965 tot regeling van de toekenning van de Rijkstoelagen ten voordeLEN van de diensten van vrijwillige ziekenfondsverzekering, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 22 november 1966, 8 juli 1969, 13 maart 1970, 18 maart 1974, 15 januari 1975 en 12 maart 1976.

Die toelage is vastgesteld voor :

I. Geneeskundige verzorgingsdienst :

op 42 % van het bedrag der bijdragen gestort door de zelfstandigen en de leden van de godsdienstige gemeenschappen, evenals het eventuele verschil van het percentage dat verschuldigd is op de bedragen van de voorafnemingen en/of overdrachten waarin voorzien is bij artikel 9bis van het koninklijk besluit van 13 april 1965, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 22 november 1966, 8 juli 1969 en 18 maart 1974 (art. 7).

II. Dienst ziekenvervoer :

30 % van het bedrag der door de verzekerden gestorte bijdragen. Per landsbond en voor het gezamenlijk effectief dat voor deze dienst bijdraagt, mogen de toelagen evenwel niet hoger zijn dan 60 centimes per effectief lid en per maand (art. 13).

III. Herstellingsdienst :

30 % van het bedrag der door de verzekerden gestorte bijdragen. Per landsbond en voor het gezamenlijk effectief dat voor deze dienst bijdraagt, mogen de toelagen evenwel niet hoger zijn dan 60 centimes per effectief lid en per maand (art. 15).

IV. Overlijdensverzekering :

30 % van het bedrag der door de verzekerden gestorte bijdragen (art. 20).

V. Voorhuwelijksparren :

30 % van het bedrag der door de verzekerden gestorte bijdragen (art. 27).

VI. Dienst voor primaire ongeschiktheid :

30 % van het bedrag der bijdragen gestort door de in artikel 1, c, bedoelde verzekerden (met name de personen die niet begunstigd zijn met een regeling voor verpachte uitkeringsverzekering of met statutaire bepalingen op grond waarvan zij, in geval van arbeidsongeschiktheid, een loon of een in de plaats daarvan tredend voordeel genieten) (art. 31).

VII. Dienst gezinsuitkeringen in geval van ziekenhuisverpleging :

30 % van het bedrag der bijdragen gestort door de in artikel 1, d, bedoelde leden (met name de vrouwelijke

Le mode de calcul de cette subvention est fixé par l'arrêté royal du 13 avril 1965 réglant l'attribution des subsides de l'Etat en faveur des services d'assurance mutualiste libre modifié par les arrêtés royaux des 22 novembre 1966, 8 juillet 1969, 13 mars 1970, 18 mars 1974, 15 janvier 1975 et 12 mars 1976.

Cette subvention est fixée pour :

I. Le service des soins de santé :

à 42 % du montant des cotisations versées par les travailleurs indépendants et par les membres des communautés religieuses ainsi que la différence éventuelle du pourcentage dû sur les montants des prélèvements et/ou transferts prévus par l'article 9bis de l'arrêté royal du 13 avril 1965, modifié par les arrêtés royaux des 22 novembre 1966, 8 juillet 1969 et 18 mars 1974 (art. 7).

II. Le service d'ambulance :

à 30 % du montant des cotisations versées par les assurés. Par union nationale et pour l'ensemble de l'effectif cotisant à ce service, les subsides ne peuvent toutefois dépasser 60 centimes par membre effectif et par mois (art. 13).

III. Le service de convalescence :

à 30 % du montant des cotisations versées par les assurés. Par union nationale et pour l'ensemble de l'effectif cotisant à ce service, ces subsides ne peuvent toutefois dépasser 60 centimes par membre effectif et par mois (art. 15).

IV. L'assurance décès :

à 30 % du montant des cotisations versées par les assurés (art. 20).

V. L'épargne prénuptiale :

à 30 % du montant des cotisations versées par les assurés (art. 27).

VI. Le service d'incapacité primaire :

à 30 % du montant des cotisations versées par les assurés visés à l'article 1er, c (à savoir les personnes ne bénéficiant pas d'un régime obligatoire d'assurance indemnités ou des dispositions statutaires octroyant en cas d'incapacité de travail, une rémunération ou tout autre avantage en tenant lieu) (art. 31).

VII. Le service d'indemnités familiales en cas d'hospitalisation :

à 30 % du montant des cotisations versées par les membres visés à l'article 1er, d (à savoir les membres des mutua-

leden van de ziekenfondsen ongeacht of zij al dan niet begunstigd zijn met een regeling voor verplichte uitkeringsverzekering) met een maximum van 3 F per effectief lid en per maand (art. 33bis).

De Minister voegt daaraan nog de volgende algemene beschouwingen toe :

A. Aangezien de Rijkstoelagen percentsgewijze berekend worden op grond van het bedrag van de bijdragen die door de aangeslotenen aan elke gesubsidieerde statutaire dienst betaald zijn tijdens het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, ondergaan die toelagen bijgevolg dezelfde schommelingen als de bijdragen (art. 4).

Daar de bijdragen bovendien vastgesteld worden door de algemene vergadering van het ziekenfonds dat de betrokken dienst organiseert, worden ze door bedoelde vergadering herzien op grond van de ontwikkeling van de gedragen risico's en van het financieel resultaat van de jaarrekeningen.

B. Behalve wanneer de statutaire bepalingen daarin voorzien, zijn de bijdragen derhalve niet noodzakelijk gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijsen. Hieruit volgt dat de Rijkstoelagen niet gekoppeld zijn aan dat indexcijfer.

C. Voor de diensten ziekenvervoer, de herstelling en gezinsuitkeringen in geval van ziekenhuisverpleging worden maximumbedragen voorzien voor de toekenning van de toelagen per verzekerde en per maand. Aangezien de kosten van de georganiseerde diensten de laatste jaren aanzienlijk gestegen zijn (b.v. het ziekenvervoer) en de bijdragen bijgevolg eveneens dienden te worden verhoogd, terwijl deze plafonds sinds 1965 ongewijzigd bleven, werd vanaf het dienstjaar 1975 (begroting 1976) een aanzienlijke toelagebesparing geboekt, met name wat de dienst ziekenvervoer betreft.

De berekening van de toelagen in functie van een percentage moet derhalve gecorrigeerd worden met inachtneming van deze plafonds bij de uitwerking van de begrotingsprognoses, voor zover die plafonds niet gewijzigd worden.

D. Inzake de dienst voor primaire ongeschiktheid zij aangestipt dat, rekening houdende met de diverse wijzigingen van de reglementering en met desbetreffende ministeriële beslissingen, alleen de bijdragen van de leden der godsdiestige gemeenschappen, alsmede die van sommige grensarbeiders (art. 32, 1^e, 4^e lid van het koninklijk besluit van 13 mei 1965 = uitsluitend voor de uitkering in geval van ziekenhuisverpleging) in aanmerking mogen worden genomen voor de toekenning van de toelagen.

Een lid wenst een uiteenzetting te horen of te krijgen over de sociale-gegevensbank en over de stand van zaken op dat gebied.

De Minister antwoordt dat de oprichting van een sociale-gegevensbank langdurig werd onderzocht in het kader van het nationaal programma voor onderzoek inzake sociale wetenschappen.

Uit de studies ter zake komt vooral naar voren dat ons systeem van sociale informatie doeltreffender en soepeler moet worden gemaakt. Dat systeem is nauw verbonden met de administratieve organisatie van de sociale zekerheid, die zeer complex is. Dat is deels verklaarbaar door de historische ontwikkeling van de sociale zekerheidsstructuren; elke administratie heeft haar eigen systeem opgebouwd voor het inzamelen, het opslaan en het uitwisselen van informatie.

lités féminines, qu'ils bénéficient ou non d'un régime obligatoire d'assurance-indemnités) avec un maximum de 3 F par membre effectif et par mois (art. 33bis).

Le Ministre ajoute les remarques générales suivantes à sa réponse :

A. Les subsides de l'Etat étant calculés, en fonction d'un pourcentage, sur base du montant des cotisations versées pendant l'année précédent l'exercice budgétaire par les membres affiliés à chaque service statutaire subsidie lesdits subsides subissent donc les mêmes fluctuations que les cotisations (art. 4).

Les cotisations étant par ailleurs fixées par l'assemblée générale de l'association mutualiste organisatrice du service intéressé, celles-ci sont revues par ladite assemblée générale en fonction de l'évolution des risques assumés et du résultat financier des comptes annuels.

B. Les cotisations ne sont dès lors pas nécessairement liées à l'indice des prix à la consommation sauf dispositions statutaires. Il en résulte qu'en principe les subsides de l'Etat ne le sont pas.

C. Pour les services d'ambulance, de convalescence, et d'indemnités familiales en cas d'hospitalisation, des montants maximum sont prévus pour l'octroi des subsides par assuré et par mois. Étant donné que le coût des services organisés a subi des augmentations considérables au cours des dernières années (p.e. transport des malades) et que par conséquence les cotisations ont dû être également augmentées, alors que ces plafonds restaient inchangés depuis 1965, une épargne importante de subsides est réalisée à partir de l'exercice 1975 (budget 1976) en ce qui concerne notamment le service d'ambulance.

Le calcul des subsides, en fonction d'un pourcentage doit dès lors être corrigé compte tenu de ces plafonds lors de l'élaboration des prévisions budgétaires pour autant que ces plafonds ne soient pas modifiés.

D. En ce qui concerne le service d'incapacité primaire, il est à noter que compte tenu des différentes modifications de la réglementation et décisions ministérielles à ce sujet, seules les cotisations des membres des communautés religieuses, ainsi que de certains frontaliers (art. 32, 1e, alinéa 4 de l'arrêté royal du 13 mai 1965 = uniquement pour l'indemnité en cas d'hospitalisation) peuvent être prises en considération pour l'octroi des subsides.

Un membre souhaite recevoir ou entendre un exposé sur la banque des données sociales et l'état d'avancement de ces travaux.

Le Ministre répond que la création d'une banque de données sociales a été longuement examinée dans le cadre du programme national de recherche en sciences sociales.

Des études menées, il se dégage surtout que notre système d'information sociale doit être rendu plus efficace et plus souple. Ce système est intimement lié à l'organisation administrative de la sécurité sociale, laquelle présente une grande complexité. Ceci s'explique en partie par le développement historique des structures de la sécurité sociale; chaque administration a créé son propre système de collecte de stockage et d'échange de l'information.

Het is dan ook niet gemakkelijk een klaar en algemeen beeld te krijgen van de bestaande informatiestromen; inzake inzamelen en opslaan van informatie is er veel overlapping. Die spreiding van de informatie is nadelig voor de ingezeten, want zij vertraagt de werking van de administratieve diensten, terwijl de voorbereiding van en de steun aan de besluitvorming op grond van die informatie soms weinig betrouwbaar of moeilijk realiseerbaar zijn.

Welnu, de algemene doelstelling bestaat er in de openbare dienst met steeds grotere doeltreffendheid te verzekeren en te doen verzekeren door de uitwisseling en de mededeling van welbepaalde en juiste informatie. Meer en meer verleent de Staat aan de burger geïndividualiseerde diensten, waarvan het wenselijk is dat zij zo snel mogelijk verstrekt worden.

De omvang van die diensten mag de kwaliteit ervan niet aantasten.

Om die redenen ware het wenselijk een geheel van instrumenten te ontwikkelen dat nuttig kan zijn voor het beheer van de ganse sociale sector. Voor een degelijk beheer is de kwaliteit van de informatie een bepalend element.

De oprichting van de sociale-gegevensbank moet in deze context worden geplaatst en moet worden beschouwd als het uitgangspunt van de geleidelijke uitbouw van een betrouwbaar en geïntegreerd systeem van sociale informatie.

De Nationale Arbeidsraad heeft zich uitgesproken voor de oprichting van een sociale-gegevensbank, die beantwoordt aan de in deze uiteenzetting beschreven doelstellingen. Hij stelt bovendien vast dat een actieve bank — dit wil zeggen een bank die de gegevens inzamelt zodra de informatie bestaat — het mogelijk zou maken dat « overlappenden worden vermeden, door de inlichtingen op ieder ogenblik bij te werken en hen aldus volledig en betrouwbaar te maken » (advies nr 513 van 27 februari 1976).

De sociale-gegevensbank moet worden opgericht ten einde vooreerst het administratieve werk te vergemakkelijken door een concentratie en een verspreiding van de informatie komende van en gaande naar de diensten belast met de toepassing van de sociale wetgeving, vervolgens om de besluitvorming inzake het sociaal beleid te ondersteunen.

De functie van de sociale-gegevensbank zal bijgevolg nieuw zijn ten opzichte van de huidige realisaties inzake informatica maar ook moeilijk in het kader van die realisaties, want aan deze laatste wordt volstrekt niet geraakt.

De activiteiten van de sociale-gegevensbank zullen ongeschikt zijn aan een essentieel principe : de eerbiediging van de privacy.

Hieruit volgt dat de oprichting van de sociale-gegevensbank de bemoeiing van de wetgever behoeft. Met het oog daarop stelt artikel 16 van het ontwerp van wet houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers deze sociale-gegevensbank in en laat daarbij aan de wetgever de zorg over om de opdracht, alsook het statuut en de werkingsvoorwaarden ervan vast te stellen.

5. Besparingsmaatregelen

Sommige leden trekken de besparingsmaatregelen in de sector van de ziekte- en invaliditeitsverzekering in twijfel :

- a) de controle op de arbeidsongeschiktheid (2 miljard);
- b) de afschaffing van 5 % van de ziekenhuisbedden (1 miljard).

Les conséquences en sont qu'il n'est pas facile d'avoir une vue claire et générale des flux d'informations existantes, et que le double emploi en matière de collecte et de stockage est monnaie courante. Cette dispersion des informations ne sert pas l'intérêt du citoyen car elle ralentit l'activité des services administratifs, tandis que la préparation et le soutien de la prise de décision sur base de ces informations sont parfois peu fiables ou difficiles à réaliser.

Or, l'objectif général est d'assurer et de faire assurer avec une efficacité croissante le service public, par l'échange et la communication d'informations précises et exactes. De plus en plus, l'Etat rend au citoyen des services individualisés qu'il est souhaitable de fournir le plus rapidement possible.

La quantité de ces services ne peut faire oublier leur nécessaire qualité.

Pour ces raisons, il serait souhaitable de développer un ensemble d'instruments pouvant servir la gestion sociale globale. Dans une bonne gestion, la qualité de l'information est un élément déterminant.

La création de la banque de données sociales doit se situer dans ce contexte et doit être considérée comme le point de départ de l'élaboration progressive d'un système d'information sociale fiable et intégré.

Le Conseil national du Travail s'est prononcé en faveur de la création d'une banque de données sociales répondant aux objectifs décrits dans cet exposé. Il constate en outre qu'une banque active — c'est-à-dire qui récolte des données dès que l'information existe — permettrait « d'éviter les doubles emplois en actualisant à tout instant l'information et en donnant à celle-ci les caractères d'exhaustivité et de sûreté » (avis n° 513 du 27 février 1976).

La banque de données sociales devrait être créée en vue d'abord de faciliter le travail administratif par une concentration et une diffusion des informations en provenance et en direction des services chargés de l'application de la législation sociale, ensuite en vue d'étayer la prise de décision en matière de politique sociale.

La fonction de la banque de données sociales serait ainsi à la fois nouvelle par rapport aux réalisations informatiques actuelles, et difficilement exercable dans le cadre de ces réalisations — ces dernières n'étant absolument pas remises en question.

Les activités de la banque de données sociales devraient être subordonnées à un principe essentiel : le respect de la vie privée.

De ces considérations, il résulte que la création de la banque de données sociales nécessite l'intervention du législateur. A cet égard, l'article 16 du projet de loi établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés l'institue tout en confiant au législateur le soin d'en préciser sa mission, son statut et son mode de fonctionnement.

5. Mesures d'économie

Certains membres mettent en question les mesures d'économie dans le secteur de l'assurance maladie-invalidité :

- a) le contrôle de l'incapacité de travail (2 milliards);
- b) la suppression de 5 % de lits d'hôpitaux (1 milliard).

Zullen deze maatregelen de in het vooruitzicht gestelde besparingen met zich brengen? Hoe zullen deze besparingsmaatregelen in de werkelijkheid worden toegepast?

Wat de verbetering van de controle op de arbeidsongeschiktheid betreft antwoordt de Minister dat in april 1980 terzake een aantal maatregelen werden getroffen. Het gaat om de volgende maatregelen:

1) Het zwaartepunt van de medische controle op de primaire arbeidsongeschiktheid moet op de eerste maand van de arbeidsongeschiktheid worden gelegd.

2) Bij afwezigheid op de controlezitting zonder geldige rede dient principieel gesteld dat een huisbezoek dient te worden verricht hetzij door de adviserend geneesheer hetzij door de geneesheer-inspecteur van de Dienst voor geneeskundige controle (cfr. art. 48 van de wet van 9 augustus 1963).

3) Bij hervalling moet een vroegtijdig onderzoek van de verzekerde plaatsvinden binnen drie dagen na de kennisgeving, Alvorens de arbeidsongeschiktheid opnieuw kan worden aanvaard. (Deze maatregel geldt eveneens voor de invaliditeit.)

4) Ten laatste bij het verstrijken van de zes eerste maanden van de arbeidsongeschiktheid, dient de adviserend geneesheer over een volledig medisch dossier te beschikken, dat zowel de geneeskundige als de arbeidskundige aspecten bevat, en dat voor nazicht moet openstaan voor de geneesheren-inspecteurs van de controlediensten van het R. I. Z. I. V.

5) De controle van de invaliden moet beter georganiseerd, dit met het oog op de beteugeling van de sluikarbeid; deze aangelegenheid wordt momenteel besproken in het Beheerscomité van de Dienst voor uitkeringen.

Verder werd de geneesheren-inspecteurs van het R. I. Z. I. V. de opdracht gegeven de uitvoering van de aan de geneesheren adviseurs opgedragen taken nauwlettend te controleren. De doorgevoerde maatregelen moeten ertoe leiden dat niet te verantwoorden verschillen in de duur van de arbeidsongeschiktheid tussen de provincies en tussen de landsbonden worden opgeheven; hierdoor kan een gevoelige besparing worden gerealiseerd. De Minister wenst hier te benadrukken dat de ziekenfondsen terzake een belangrijke verantwoordelijkheid dragen; de erkennung van de arbeidsongeschiktheid behoort inderdaad tot de bevoegdheid van de adviserend geneesheer van de ziekenfondsen.

Wat betreft de praktische maatregelen ter uitvoering van de vermindering met 5% van het aantal ziekenhuisbedden, verwacht vermeldt de Minister tegen 20 december aanstaande hieromtrent voorstellen van de ziekenhuisraad en van de nationale programmaticcommissie.

Zal de niet-indexering van de medische honoraria een weerslag hebben op de indexering van de wedden van het personeel en zullen met name de subsidies aan de verpleegsters en de instellingen worden verminderd?

De Minister antwoordt dat nog geen akkoord werd bereikt omtrent de lonen van de verpleegkundigen. Er is een conventie met de geneesheren en de apothekers die gewijzigd wordt ofwel niet. In het laatste geval zal langs wettelijke weg moeten opgetreden worden.

Met kinesitherapeuten en tandartsen is er nog geen conventie gesloten.

Ces mesures vont-elles rapporter l'économie prévue? Comment va-t-on réellement appliquer ces mesures d'économie?

En ce qui concerne le contrôle de l'incapacité de travail, le Ministre répond qu'un certain nombre de mesures ont été prises en ce domaine au mois d'avril 1980. Il s'agit des mesures suivantes :

1) Le contrôle médical de l'incapacité de travail primaire doit surtout porter sur le premier mois de l'incapacité de travail.

2) En cas d'absence au contrôle sans motif valable il faut en principe décider qu'une visite à domicile sera effectuée soit par le médecin-conseil, soit par le médecin-inspecteur du service de contrôle médical (cfr. l'art. 48 de la loi du 9 août 1963).

3) En cas de rechute, un examen précoce de l'assuré doit avoir lieu dans les trois jours du certificat avant que l'incapacité de travail puisse être admise à nouveau. (Cette mesure s'applique également à l'invalidité.)

4) Au plus tard à l'expiration des six premiers mois de l'incapacité de travail, le médecin-conseil doit disposer d'un dossier médical complet, qui porte aussi bien sur l'aspect médical que sur le travail et qui doit pouvoir être contrôlé par les médecins-inspecteurs des services de contrôle de l'I. N. A. M. I.

5) Un meilleur contrôle des invalides doit être organisé en vue de la répressions du travail clandestin; ce problème fait actuellement l'objet de discussions au Comité de gestion du Service des indemnités.

D'autre part, les médecins-inspecteurs de l'I. N. A. M. I. ont reçu l'ordre de contrôler minutieusement l'exécution des tâches confiées aux médecins-conseils. Les mesures appliquées doivent aboutir à la suppression de différences injustifiables en matière de durée de l'incapacité de travail entre les provinces et entre les unions nationales; ces mesures peuvent permettre de réaliser des économies appréciables. Le Ministre entend souligner à cette occasion que les mutuelles portent une responsabilité considérable en ce domaine : la reconnaissance de l'incapacité de travail est, en effet, de la compétence du médecin-conseil des mutuelles.

En ce qui concerne les mesures d'exécution de la réduction de 5% du nombre de lits d'hôpitaux, le Ministre attend des propositions pour le 20 décembre de la part du Conseil des hôpitaux et de la Commission nationale de programmation.

La non-indexation des fonoriaires médicaux aura-t-elle une répercussion sur l'indexation des salaires du personnel et notamment des infirmières et les instituts vont-ils connaître une diminution de leurs subventions?

Le Ministre répond qu'aucun accord n'a encore été conclu en ce qui concerne la rémunération du personnel infirmier. Il y a une convention avec les médecins et les pharmaciens, qui peut être modifiée ou non. Dans ce dernier cas, il conviendra de prendre des mesures légales.

Il n'existe pas encore de convention avec les kinésithérapeutes et les dentistes.

De totale indexering zou + 5 miljard kosten.

Er moet echter een onderscheid gemaakt worden tussen het werkelijk ereloon (60 %) en het gedeelte van het ereloon dat bestemd is tot betalen van het personeel (40 %). Dit gedeelte zou wel geïndexeerd worden op 1 juli 1981, wat een uitgaven van ± 2 miljard zou meebrengen.

Uiteindelijk zou dus een besparing van ± 3 miljard gerealiseerd worden.

De Minister hoopt dat er een nieuwe conventie kan afgesloten worden.

6. Begroting

A. Bespreking

Een lid vraagt waarop de 439 miljoen slaan, die voorkomen in de begroting van Financiën voor 1980 (art. 01.04).

De Minister antwoordt dat de 439 miljoen F die op de begroting van Financiën zijn uitgetrokken, en die moeten worden overgedragen naar artikel 33.06 (betaling van tegemoetkomingen aan minder-validen) van de begroting van het Ministerie van Sociale Voorzorg, het nodige krediet vormen om in 1980 de uitgaven te dekken die voortvloeien uit :

1° de verhoging per 1 januari 1980 van de tegemoetkoming voor hulp van een derde persoon.

Kostprijs : 202 miljoen F.

Die maatregel vormt de derde trap van de verhoging met 25 % van de bewuste tegemoetkoming; deze moet namelijk verdubbelen tegenover de bedragen die op 1 januari 1976 van toepassing waren.

Dit werd uitgevoerd bij het koninklijk besluit van 13 augustus 1980 tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 november 1969, houdende algemeen reglement betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de mindervaliden (*Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 1980).

Tegen het indexcijfer van de consumptieprijsen 114,20 zijn de jaarlijkse bedragen van die tegemoetkoming als volgt geëvolueerd :

L'indexation complète entraînerait une dépense d'environ 5 milliards.

Il convient toutefois de distinguer les honoraires propres dits (60 %) et la part des honoraires qui est affectée à la rémunération du personnel (40 %). Cette part pourrait être indexés au 1er juillet 1981, ce qui entraînerait une dépense d'environ 2 milliards.

L'économie représenterait donc quelque 3 milliards.

Le Ministre espère qu'il sera possible de conclure une nouvelle convention.

6. Budget

A. Discussion

Un membre demande ce que représentent les 439 millions figurant au budget des Finances 1980 sous l'article 01.04.

Le Ministre répond que les 439 millions de F inscrits au budget des Finances, à transférer à l'article 33.06 (paiement des allocations aux handicapés) du budget du Ministère de la Prévoyance sociale, représentent le crédit nécessaire pour couvrir en 1980 les dépenses résultant :

1° de l'augmentation de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne au 1er janvier 1980.

Coût : 202 millions de F.

Cette mesure représente la troisième phase d'augmentation de 25 % de l'allocation en cause en vue de la doubler par rapport aux montants en vigueur au 1er janvier 1976.

Elle a été concrétisée par l'arrêté royal du 13 août 1980 modifiant l'arrêté royal du 17 novembre 1969 portant règlement général relatif à l'octroi d'allocations aux handicapés (*Moniteur belge* du 27 août 1980).

A l'indice 114,20 des prix à la consommation, les montants annuels de cette allocation ont évolué comme suit :

	Koninklijk besluit van 24 december 1975 (uitwerking op 1 januari 1976)	(+ 25 % verhoging) koninklijk besluit van 22 december 1977 (uitwerking op 1 januari 1978)	(+ 50 % verhoging) koninklijk besluit van 20 juni 1979 (uitwerking op 1 juli 1979)	(+ 75 % verhoging) koninklijk besluit van 13 augustus 1980 (uitwerking op 1 januari 1980)	
Arrêté royal du 24 décembre 1975 (avec effet au 1 ^{er} janvier 1976)		(+ 25 % d'augmentation) arrêté royal du 22 décembre 1977 (avec effet au 1 ^{er} janvier 1978)	(+ 50 % d'augmentation) arrêté royal du 20 juin 1979 (avec effet au 1 ^{er} juillet 1979)	(+ 75 % d'augmentation) arrêté royal du 13 août 1980 (avec effet au 1 ^{er} janvier 1980)	
Categorie I	6 614	8 268	9 921	11 575	Catégorie I.
Categorie II	9 922	12 403	14 883	17 364	Catégorie II.
Categorie III	13 229	16 536	19 844	23 151	Catégorie III.

Op 1 januari 1980 en tegen het indexcijfer van de consumentenprijzen 134,77 zijn de jaarlijkse bedragen van de tegemoetkoming voor hulp van derden gelijk aan :

Categorie I	... ...	22 249 F
Categorie II	... ...	33 377 F
Categorie III	... ...	44 501 F

2° de verhoging per 1 januari 1980 van de basisbedragen der gewone en bijzondere tegemoetkomingen die werden ingevoerd bij het koninklijk besluit van 24 december 1974.

Kostprijs : 237 miljoen F.

Zoals met betrekking tot de tegemoetkoming voor hulp van derden, hebben de regeringsverklaring van 7 juni 1977 en de volgende regeringsverklaringen een aamkerkelijke verhoging in het vooruitzicht gesteld van het zogenaamde « gewaarborgde inkomen » (bestaansminimum, gewaarborgd inkomen voor bejaarden en basisbedragen van de gewone en bijzondere tegemoetkomingen aan minder-validen, ingevoerd bij het koninklijk besluit van 24 december 1974) om het geleidelijk te brengen op 180 000 F voor gehuwden en 140 000 F voor alleenstaanden.

De beslissing om de bedragen per 1 januari 1980 te herwaarderen werd ten uitvoer gebracht bij het koninklijk besluit van 12 augustus 1980 tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1974 betreffende de gewone en bijzondere tegemoetkomingen aan minder-validen (*Belgisch Staatsblad* van 27 augustus 1980).

De jaarlijkse basisbedragen van die tegemoetkomingen werden dan ook verhoogd als volgt :

Au 1er janvier 1980 et à l'indice 134,77 des prix à la consommation, les montants annuels de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne s'élèvent à :

Catégorie I	... ...	22 249 F
Catégorie II	... ...	33 377 F
Catégorie III	... ...	44 501 F

2° de l'augmentation des montants de base des allocations ordinaires et spéciales instaurées par l'arrêté royal du 24 décembre 1974, au 1er janvier 1980.

Coût : 237 millions de F.

Comme en matière d'allocation pour l'aide d'une tierce personne, la déclaration gouvernementale du 7 juin 1977 et les déclarations gouvernementales subséquentes ont prévu un relèvement sensible de ce qui constitue le « revenu garanti » (minimum de moyens d'existence, revenu garanti aux personnes âgées et montants de base des allocations ordinaires et spéciales de handicapés instaurées par l'arrêté royal du 24 décembre 1974) en vue de le porter progressivement à 180 000 F pour un marié et à 140 000 F pour un isolé.

La décision de revalorisation au 1er janvier 1980 a été concrétisée par l'arrêté royal du 12 août 1980 modifiant l'arrêté royal du 24 décembre 1974 relatif aux allocations ordinaires et spéciales de handicapés (*Moniteur belge* du 27 août 1980).

Les montants annuels de base des dites allocations ont dès lors été majorés comme suit :

	Op 1 december 1979 (indexcijfer 134,77)	Op 1 januari 1980 (indexcijfer 134,77)	Bedrag van de verhoging Montants de l'augmentation	Percentage van de verhoging Pourcentages d'augmentation	
	Au 1 ^{er} decembre 1979 (indice 134,77)	Au 1 ^{er} janvier 1980 (indice 134,77)			
Gehuwden	135 306	148 469	+ 13 163	9,72 %	Taux « marié ».
Alleenstaanden	97 419	106 985	+ 9 476	9,72 %	Taux « isolé ».
Samenwonenden	67 652	74 237	+ 6 585	9,73 %	Taux « cohabitant ».

Een lid vraagt hoeveel het Rijk percentsgewijze bijdraagt in de uitgaven voor sociale prestaties in de verschillende sectoren.

De Minister geeft volgend antwoord :

Het percentage van de Rijksbijdragen in de prestaties (in miljoenen F).

Voor het jaar 1981 bedraagt het percentage van de Rijks-subsidies t.o.v. de prestaties (niet t.o.v. de uitgaven) :

$$\text{Werknemerspensioenen : } \frac{35\ 656,3}{205\ 500} = 17,35 \%$$

$$\text{Invaliditeit mijnwerkers : } \frac{5\ 243}{5\ 243} = 100 \%$$

$$\text{Werkloosheid : } \frac{69\ 319}{98\ 400} = 70,45 \%$$

Un membre demande quels sont les pourcentages des sub-sides de l'Etat par rapport aux dépenses de prestations sociales dans les différents secteurs.

Le Ministre fournit la réponse suivante :

Pourcentage des sub-sides de l'Etat par rapport aux prestations (en millions de F).

Pour l'année 1981, le pourcentage des sub-sides de l'Etat par rapport aux prestations (et non aux dépenses) est :

$$\text{Pensions des travailleurs salariés : } \frac{35\ 656,3}{205\ 500} = 17,35 \%$$

$$\text{Invalidité des ouvriers mineurs : } \frac{5\ 243}{5\ 243} = 100 \%$$

$$\text{Chômage : } \frac{69\ 319}{98\ 400} = 70,45 \%$$

Gezondheidszorgen : $\frac{53\,071}{129\,300}$	= 41,04 %
Uitkeringen : $\frac{30\,802}{58\,700}$	= 52,17 %
Beroepsziekten : $\frac{8\,164,4}{14\,900}$	= 54,82 %

Gezinsprestaties : 0 %

Arbeidsongevallen : 0 %

Jaarlijks verlof : 0 %

Een lid vraagt nadere toelichtingen in verband met artikel 11.05 van de begroting waarbij 600 000 F wordt uitgetrokken voor de instelling van een V. Z. W.

De Minister verklaart dat de sociale dienst van het departement van Sociale Voorzorg geen juridische structuur heeft en dat het de bedoeling is om van die sociale dienst een V. Z. W. te maken zoals in andere departementen.

In verband met artikel 12.29 vraagt een lid hoeveel er van het krediet van 1,17 miljoen zal worden besteed aan het Internationale Jaar van de gehandicapten.

De Minister antwoordt dat bij artikel 12.29 een krediet van 500 000 F wordt uitgetrokken voor het Internationale Jaar van de gehandicapten.

Een lid vraagt nadere toelichtingen in verband met artikel 33.14 : « Toelagen aan organismen, instellingen enz... die door activiteiten deelnemen aan de bevordering van de sociale vooruitgang ».

De Minister antwoordt dat een krediet van 200 000 F in artikel 33.14 opgenomen is om de initiatieven voor de bevordering van de sociale vooruitgang aan te moedigen. Die initiatieven zijn thans nog niet bekend.

Een lid vraagt of het algemene totaal van 178,4 miljoen dat op de laatste bladzijde in de laatste tabel voorkomt, wel toereikend is.

De Minister wijst erop dat de uitgetrokken bedragen tegen 100 % berekend zijn en dat men daarbij de index- en aanciënheitsverhogingen nog moet voegen.

Een lid wijst erop dat overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de gemeenschappen bevoegd zijn voor de bijstand aan personen, het gezinsbeleid en de gehandicaptenzorg.

Hij vraagt welke de budgettaire terugslag is van die wet, inzonderheid wat de voorliggende begroting betreft.

De Minister antwoordt dat geen enkel krediet van de Sociale Voorzorg overgedragen werd naar de gemeenschappen.

B. Rekenhof

Het Hof heeft aan de commissie een stuk overgemaakt waarin de begroting per dienst wordt ontleed. Op haar vergaderingen werd de commissie bijgestaan door een Raadsheer bij het Hof, de heer Defossé, die de opmerkingen van het Hof over beide begrotingen heeft gecommuniceerd en aangevuld.

De Commissie wenst het Hof te bedanken voor zijn nauwere samenwerking.

1. Schriftelijke opmerkingen van het Hof

— Artikelen 42.07 en 42.08 (pro memorie).

De artikelen 115 en 117 van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 leggen de uitgaven waarin gewoonlijk door de artikelen 42.07 en 42.08

Soins de santé : $\frac{53.071}{129.300}$	= 41,04 %
Indemnités : $\frac{30\,802}{58\,700}$	= 52,17 %
Maladies professionnelles : $\frac{8\,164,4}{14\,900}$	= 54,82 %

Prestations familiales : 0 %

Accidents du travail : 0 %

Vacances annuelles : 0 %

Un membre demande des précisions à propos de l'article 11.05 du budget qui prévoit 600 000 F pour l'instauration d'une A. S. B. L.

Le Ministre explique que le service social du département de la Prévoyance sociale n'a aucune structure juridique. Il est envisagé de l'instituer en A. S. B. L. à l'instar des services sociaux d'autres départements.

A propos de l'article 12.29 un membre demande quelle est la part destinée à l'année internationale des handicapés dans le crédit de 1,17 millions inscrits.

Le Ministre répond que l'article 12.29 prévoit un crédit de 500 000 F pour l'année internationale des handicapés.

Un membre demande des précisions à propos de l'article 33.14 : « Subsides aux organismes, institutions, etc... ayant des activités concernant à la promotion du progrès social 0,2 million ».

D'après le Ministre, l'article 33.14 prévoit un crédit de 200 000 F pour encourager les initiatives relatives à la promotion du progrès social. Celles-ci ne sont pas encore connues à l'heure actuelle.

Un membre demande si le dernier total de 178,4 millions repris à la dernière page, dernier tableau, n'est pas trop peu élevé.

Le Ministre fait remarquer que les montants sont inscrits à 100 %, il faut donc ajouter l'indexation ainsi que l'augmentation résultant de l'ancienneté de service.

Un membre constate que depuis la loi du 8 août 1980 sur les réformes institutionnelles les communautés sont compétentes pour l'aide aux personnes, la politique familiale et l'aide aux handicapés.

Il demande quelles sont les répercussions budgétaires de cette loi et comment cela se traduit dans le budget.

Le Ministre répond qu'aucun crédit de la Prévoyance sociale n'a été communautarisé.

B. Cour des Comptes

La Cour a mis à la disposition de la commission un document contenant l'analyse du budget par service. En séance, la commission a pu bénéficier de l'assistance d'un Conseiller de la Cour, M. Defossé qui a commencé et complété les observations de la Cour concernant les deux budgets.

La Commission tient à remercier la Cour pour la collaboration plus étroite dont elle a pu bénéficier.

1. Observations écrites de la Cour

— Articles 42.07 et 42.08 (pour mémoire).

Les articles 115 et 117 de la loi du 8 août 1980 relative aux propositions budgétaires 1979-1980 mettent à charge de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs

wordt voorzien en die normaal door het Rijk betaald worden, ten laste van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers. Aangezien die wetsartikelen slechts voor 1980 gelden, behoort met het oog op de naleving van de vigerende wetsbepalingen een krediet onder de artikelen 42.07 en 42.08 te worden uitgetrokken.

— Artikel 01.01. (provisioneel krediet om voor heel de begroting de uitgaven te dekken, die uit een eventuele stijging van het indexcijfer van de consumptieprijsen en uit de sociale programmatie voortkomen : 1 078,4 miljoen). Dit krediet waarmee voor 1980 een bedrag van 2 485,1 miljoen gemoeid was, is voor 1981 op 1 078,4 miljoen vastgesteld, evenwel zonder dat het verantwoordingsprogramma dienaangaande ook maar enige uitleg verstrekt.

De Minister antwoordt dat er onder de artikelen 42.07 en 42.08, die respectievelijk betrekking hebben op de terugbetaling aan de R. K. W. van kinderbijslagen voor kinderen van minder-validen en van studenten, voor kinderen die zelf minder-validen zijn, en ook van gewaarborgde gezinsprestaties, geen kredieten staan vermeld omdat zulks strookt met de artikelen 1 tot 5 van het wetsontwerp houdende maatregelen om te voorzien in de uitvoering van de begroting 1980-1981 van Sociale Voorzorg, dat vanmorgen door deze Commissie is aangenomen.

De indexprovisie onder artikel 01.01 zal waarschijnlijk ontoereikend zijn omdat het indexcijfer waartegen de begroting 1981 is aangenomen thans reeds is bereikt. Niettemin is dit een provisioneel krediet en de Regering zal de financiële behoeften opnieuw moeten ramen, rekening houdend met de weerslag van de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijsen op de geïndexeerde begrotingsbedragen.

De Minister betreurt dat het Parlement niet over de begrotingsontwerpen van de instellingen van openbaar nut beschikt. Hij beseft dat de goedkeuring ervan een omslachtige procedure vormt, maar toch verkiest hij dat de door de parastatale instellingen ingediende begrotingsvoorstellen, ook al zijn ze niet goedgekeurd, aan het secretariaat van de Commissie worden overgezonden. Het is evenwel uitgesloten dat elk lid een exemplaar van die begrotingen ontvangt, omdat de stukken te lijvig zijn.

Niettemin stelt hij voor bij het rapport een beknopt overzicht van de begrotingsvoorstellen te voegen, en daarbij te beklemtonen dat ze later bij de goedkeuring kunnen worden gewijzigd en bijgevolg niet definitief zijn (zie bijlage VI).

2. Bijkomende opmerkingen die de raadsheer van het Hof tijdens de vergadering heeft gemaakt.

— Art. 42.06 : de berekening werd gemaakt overeenkomstig de richtlijnen van de Regering. In het verantwoordingsprogramma met betrekking tot het krediet van 5 173,6 miljoen staat :

« Rekening gehouden met de elementen medegedeeld door het R. I. Z. I. V., mag de Rijksbijdrage voor het stelsel van de zelfstandigen op 5 173 600 000 F geraamd worden. »

Toch moet worden aangestipt dat de cijfers van het R. I. Z. I. V., namelijk theoretische vooruitzichten opcond van de huidige wetsbepalingen, verschillend zijn.

De toegevoegde voor het stelsel van ziekte- en invaliditeitsverzekering van de zelfstandigen is voorafgaand vastgesteld bij artikel 7 van het wetsontwerp houdende maatregelen om te voorzien in de uitvoering van de begroting 1980-1981 van Sociale Voorzorg. De vooruitzichten van het R. I. Z. I. V. steunen op de geldende bepalingen.

— Art. 66.08 : De instelling is niet bevoegd om de bijdrage van de Staat, die op de fiscale ontvangsten wordt voorafgenomen, vast te stellen.

salariés les dépenses prévues habituellement par les articles 42.07 et 42.08 et qui incombent normalement à l'Etat, n'ayant d'effet que pour l'année 1980, il importe de prévoir un crédit sous les deux articles susvisés pour respecter les dispositions légales applicables en la matière.

— Article 01.01 : (crédit provisionnel destiné à couvrir, pour tout le budget les charges résultant d'une augmentation éventuelle de l'indice des prix à la consommation et de la programmation sociale : 1 078,4 millions). Ce crédit qui était de 2 485,1 millions pour 1980 a été fixé à 1 078,4 millions pour 1981 sans que le programme justificatif fournit la moindre explication à ce sujet.

Le Ministre répond que l'absence de crédit aux articles 42.07 et 42.08 qui visent respectivement le remboursement à l'O. N. A. F. T. S. du paiement des allocations familiales aux enfants d'handicapés, d'étudiants, aux enfants handicapés eux-mêmes ainsi que des prestations familiales garanties se justifie au regard des dispositions des articles 1 à 5 du projet de loi relatif aux mesures pour assurer l'exécution du budget 1980-1981 de la Prévoyance sociale lequel a été voté ce matin même par cette Commission.

Quant à la provision index de l'article 01.01, elle sera probablement insuffisante puisque l'indice auquel a été calculé le budget 1981 est déjà atteint. Il s'agit toutefois, d'un crédit provisionnel et il appartiendra au Gouvernement de reconstruire les besoins de crédit au vu de l'incidence de l'évolution de l'indice des prix à la consommation sur les masses budgétaires indexables.

Le Ministre regrette que le Parlement ne soit pas en possession des projets de budget des organismes d'intérêt public. Il n'ignore pas la longueur des procédures d'approbation mais il serait partisan de communiquer au secrétariat de la Commission les propositions budgétaires introduites par les parastataux même non approuvées. Il est cependant exclu de remettre à chaque membre un exemplaire de ces budgets compte tenu du volume des pièces.

Il propose néanmoins de joindre au rapport un aperçu synthétique des propositions budgétaires en insistant sur le fait qu'elles peuvent être modifiées lors de leur approbation ultérieure et que de ce fait elles ne sont pas définitives (voir annexe VI).

2. Observations complémentaires formulées en séance par le conseiller de la Cour.

— Art. 42.06 : calcul établi selon les directives du Gouvernement. Le programme justificatif du crédit de 5 173,6 millions dit :

« Compte tenu des éléments communiqués par l'I.N.A.M.I., la subvention de l'Etat au régime des travailleurs indépendants peut être estimé à 5 173,6 F. »

Il faut toutefois signaler que les chiffres obtenus à l'I.N.A.M.I., prévisions établies par l'organisme en principe en application des dispositions légales existantes sont différents.

Le Ministre répond que le subside au régime d'assurance maladie-invalidité, secteur indépendant, est fixé forfaitairement par l'article 7 du projet de loi relatif aux mesures pour assurer l'exécution du budget 1980-1981 de la Prévoyance sociale. Les prévisions de l'I.N.A.M.I. sont basées sur les dispositions en vigueur.

— Art. 66.08 : Il n'appartient pas à l'organisme de fixer l'intervention de l'Etat par prélevement sur les recettes fiscales.

Toch mag wel eens worden gewezen op het feit dat de bedragen die de Staat bij wijze van aandeel in rookbelasting tot nog toe aan het R. I. Z. I. V. heeft uitgekeerd, niet overeenstemmen met de vooruitzichten van de laatste jaren :

in 1978 : 2 miljard betaald, vooruitzichten 4,5 miljard;
in 1979 : 3,5 miljard betaald, vooruitzichten 3,5 miljard;
in 1980 : tot nog toe werd niets betaald, er is 4,3 miljard uitgetrokken, maar het jaar is nog niet om;
voor 1981 mogen de verwachte 4,89 miljard als relatief optimistisch worden beschouwd.

De Minister antwoordt dat het bedrag van de rookbelasting dat aan het R. I. Z. I. V. moet worden uitgekeerd, bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit wordt vastgesteld. Het is gelijk aan 4,3 miljard voor 1980 en 4,89 miljard voor 1981. Dit bedrag zal vermeld worden in de bepalingen over de vaststelling van de bijdrage van de Staat ten voordele van de sociale zekerheid der werknemers. In 1982 wordt het gedeelte van de opbrengst van de rookbelasting niet meer uitbetaald.

II. — AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET JAAR 1980

Rekenhof

Het Rekenhof heeft over dit bijblad de volgende opmerkingen gemaakt.

Het wijst erop dat de artikel 2 van bedoeld ontwerp, dat het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering machtigt het saldo van de onder artikel 42.06 van de begrotingen 1978 en 1979 ingeschreven subsidies te gebruiken om de lasten van het begrotingsjaar 1980 te verkleinen, strijdig is met het principe van de jaarlijkse begroting, dat vraagt dat het jaarlijkse overschat van de door de Staat toegekende subsidies om de werking van de instellingen van openbaar nut mogelijk te maken, aan de Schatkist terugbetaald moet worden.

Het Hof merkt op dat de algemene vergadering dat procedé al meermaals bekritiseerd heeft, met name bij het onderzoek van het ontwerp houdende aanpassing van de begrotingen 1978 en 1979 van Volksgezondheid en het Gezin, evenals in zijn 134e Boek van Opmerkingen (blz. 158).

Het maakt er eveneens attent op dat volgens inlichtingen van het R. I. Z. I. V. het onder artikel 42.05 ingeschreven krediet van 2 103 200 000 F, dat volgens de toelichting uit de afgesloten rekeningen van het begrotingsjaar 1978 voortkomt, 2 496 800 000 F te laag geschat zou zijn.

Volgens dezelfde bron is die te lage schatting het gevolg van het feit dat de subsidie 1978 op basis van een overgang van 30 000 bejaarde invaliden naar de pensioensector vastgesteld is, hoewel die overgang slechts 4 000 personen betrof.

De Minister deelt het standpunt van het Rekenhof dat het beginsel van de jaarlijkse goedkeuring moet worden in acht genomen. Het zou nochtans wenselijk zijn dat een bepaalde techniek wordt uitgedokterd om te voorkomen dat het saldo van de toelage van het vorige jaar aan de Schatkist wordt terugbetaald, en om tegelijk duidelijk het juiste bedrag van het krediet voor het lopende jaar te bepalen.

Volgens de rekeningen van de Z. I. V. voor het jaar 1978 blijft de Staat inderdaad een bedrag van 2 496 800 000 F schuldig, omdat ongeveer 26 000 bejaarde invaliden niet met brugpensioen gegaan zijn. Dat probleem werd overigens besproken bij de behandeling van dit wetsontwerp. De Regering moet er nog een standpunt over innemen.

Il paraît toutefois utile de signaler que dans le passé les versements effectués par l'Etat à l'I. N. A. M. I. à titre de part sur la taxe tabac, ne correspond pas aux prévisions au cours des dernières années :

en 1978 : 2 milliards versés, prévisions 4,5 milliards;
en 1979 : 3,5 milliards versés, prévisions 3,5 milliards;
en 1980 : jusqu'à présent rien n'a été versé, il est prévu 4,3 milliards, mais l'année n'est pas encore terminée;
pour 1981 la prévision de 4,89 milliards peut être considérée comme relativement optimiste.

Le Ministre répond que le montant de la taxe tabac à verser à l'I. N. A. M. I. est fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres. Il est de 4,3 milliards pour 1980 et de 4,89 milliards pour 1981. Ce dernier montant sera prévu dans les dispositions relatives à la fixation des interventions de l'Etat au profit de la sécurité sociale des travailleurs salariés. En 1982, il n'est plus question de prévoir le versement d'une partie du produit de la taxe tabac.

II. — ADAPTATION DU BUDGET DE L'ANNEE 1980

Cour des comptes

La Cour des comptes a formulé les observations suivantes sur ce feuilleton d'adaptation.

Elle fait remarquer que l'article 2 dudit projet qui autorise l'Institut national d'assurance maladie-invalidité à utiliser le solde des subventions imputées à l'article 42.06 des budgets de 1978 et de 1979 pour réduire les charges de l'année budgétaire 1980 est contraire au principe de l'annualité du budget qui postule que l'excédent annuel des subventions accordées par l'Etat pour assurer le fonctionnement des organismes d'intérêt public doit être restitué au Trésor.

Elle signale que son collège a, à plusieurs reprises, critiqué le recours à ce procédé, notamment lors de l'examen du projet d'ajustement des budgets de la Santé publique et de la Famille pour les années 1978 et 1979, ainsi que dans son 134e Cahier d'observations (p. 159).

D'autre part, elle fait remarquer que, selon les renseignements émanant de l'I. N. A. M. I., le crédit de 2 103 200 000 F prévu à l'article 42.05 et résultant, d'après le programme justificatif, des comptes définitifs de l'année budgétaire 1978, serait sous-évalué de 2 496 800 000 F.

Selon les mêmes sources, cette sous-évaluation proviendrait du fait que la subvention de 1978 a été établie sur la base d'un transfert de 30 000 invalides âgés au secteur pension alors que ce transfert n'a touché que 4 000 personnes.

Le Ministre partage le point de vue de la Cour des comptes sur la nécessité de respecter le principe de l'annualité. Il serait souhaitable cependant de mettre au point une technique qui tout à la fois évite le versement au Trésor du solde de la subvention de l'année précédente et détermine clairement le montant exact du crédit de l'année en cours.

Il est exact que sur base des comptes 1978 de l'A. M. I., l'Etat reste redévable d'une somme de 2 496 800 000 F résultant du non-passage à la préension de quelque 26 000 invalides âgés. Ce problème a d'ailleurs été débattu lors de l'examen de ce projet de budget. Le Gouvernement doit encore prendre attitude sur ce problème.

III. — STEMMINGEN

De artikelen van beide ontwerpen en de ontwerpen in hun geheel werden met 12 tegen 3 stemmen aangenomen.

Een lid keurde beide ontwerpen goed, alhoewel het voorbehoud maakte omdat bepaalde maatregelen in beraad werden gehouden.

De Rapporteur,

M. SMET

De Voorzitter,

G. BRASSEUR

III. — VOTES

Les articles des deux projets et l'ensemble des projets ont été adoptés par 12 voix contre 3.

Un membre a approuvé les deux projets, tout en formulant des réserves en raison du fait que certaines mesures sont laissées en suspens.

Le Rapporteur,

M. SMET

Le Président,

G. BRASSEUR

ERRATA

(bij de begroting voor het jaar 1981)

ERRATA

(au budget pour l'année 1981)

1) In artikel 12.19. — Werkingskosten van het kabinet (blz. 6), leze men « 10,2 » in plaats van « 10,8 ».

2) In artikel 42.11, in de Nederlandse tekst (blz. 11), leze men de titel als volgt : « *Toelage aan het Fonds voor de beroepsziekten als tegemoetkoming...* » in plaats van « *Toelage aan het Fonds voor de beroepsrechten als tegemoetkoming...* ».

3) In het verantwoordingsprogramma, in artikel 33.04. — Nederlandse tekst (blz. 36), leze men : « a) 42 % van het bedrag der bijdragen... » in plaats van « a) 44 % van het bedrag der bijdragen... ».

1) A l'article 12.19. — Frais de fonctionnement du cabinet (page 6), il y a lieu de lire : « 10,2 » au lieu de « 10,8 ».

2) A l'article 42.11, dans le texte néerlandais (page 11), il y a lieu de lire l'intitulé comme suit : « *Toelage aan het Fonds voor de beroepsziekten als tegemoetkoming...* » au lieu de « *Toelage aan het Fonds voor de beroepsrechten als tegemoetkoming...* ».

3) Dans le programme justificatif, à l'article 33.04. — texte néerlandais (page 36), il y a lieu de lire : a) 42 % van het bedrag der bijdragen... » au lieu de « a) 44 % van het bedrag der bijdragen... ».

BIJLAGE I

Overzicht van de verdeling der staatstegemoetkomingen
(zie blz. 5)

	Criterium of percentage voor de groei gebruikt Critère ou taux utilisé pour la croissance	1980	1981	Verdeling Répartition		Eindkrediet Crédit final			
				2 800	1 500				
Pensioenen							Pensions		
— org. toelage	+ 8,24	20 313,5	21 988,0	—	—	—	— subv. org.		
— werkloosheid	+ 8,24	7 182,2	7 774,3	—	—	—	— chômage.		
— nat. erk. statuut		670,4	815,0	—	—	—	— statut rec. nat.		
— Eupen-Malmédy		4,6	5,0	—	—	—	— Eupen-Malmédy.		
— supp. mijnwerkers		1 916,5	2 074,0	—	—	—	— suppl. mineurs.		
		30 087,2	32 656,3	2 000	1 000	35 656,3			
Gezondheidszorgen							Soins de santé		
— 27 %	+ 8,24	33 942,5	36 739,4	—	—	—	— 27 %.		
— 95 %	+ 8,24	6 012,2	6 507,6	—	—	—	— 95 %.		
— werkloosheid		6 839	7 934	—	—	—	— chômage.		
— tabak belasting		4 300	4 890	—	—	—	— taxe tabac.		
		51 093,7	56 071	—	—	56 071			
Uitkeringen							Indemnités		
— invaliditeit	+ 8,24	18 807,8	20 357,6	—	—	—	— invalidité.		
— begrafenis kosten	+ 8,24	746,9	808,4	—	—	—	— frais fam.		
— werkloosheid		4 559,4	5 336,4	—	—	—	— chômage.		
		24 114,1	26 502,4	800	500	27 802,4			
Beroepsziekten							Maladies professionnelles		
		7 737,3	8 168,4	—	—	8 168,4			
Invaliditeit van de mijnwerkers							Invalidité mineurs		
		4 631	5 243,3	—	—	5 243,3			
Werkloosheid							Chômage		
		64 038,1	—	—	—	69 318,6			
		181 701,4	197 960	2 800	1 500	202 260			

$\frac{145,88}{134,77} = 1,0824$ = groei bepaald bij de budget-dienstbrief van 7 maart 1980, vastgesteld door de dienstbrief van 23 mei 1980.

$\frac{145,88}{134,77} = 1,0824$ = croissance prévue par la circulaire du budget du 7 mars 1980, confirmée par circulaire du 23 mai 1980.

ANNEXE I

Aperçu de la ventilation des interventions de l'Etat
(cfr. p. 5)

BIJLAGE II

Wijze van dekking van het tekort der sociale zekerheid in 1981,
zoals het voortvloeit uit het aan de Nationale Arbeidsconferentie
voorgelegde akkoord
(zie blz. 5)

Mode de couverture du déficit de la sécurité sociale de 1981,
tel qu'il découle de l'accord soumis à la Conférence nationale du Travail

(cfr. p. 5)

	Pensioenen Pensions	Z. I. V. — A. M. I.		Uitk. voor de mijnwerk. Indem. mineurs	Kinder- bijslag All. fam.	Arbeids- ongeval. Acc. travail	Beroeps- ziekten Maladies prof.	Werkloosh. Chômage	Totaal Total	
		Gezondhz. S. S.	Uitkering. Indem.							
<i>Ontvangsten :</i>										
Bijdragen	149	86	30	0,3	87,4	4,4	7,1	24,1		
Staatstoelagen	32,6563	56,071	26,5024	5,2433	—	—	8,1684	69,3186	197,960	Cotisations. Subv. Etat. Autres recettes.
Andere ontvangsten	4,6	3,6	0,9	0,2	0,5	0,6	0,1	—	—	
Totale ontvangsten	186,3	145,7	57,4024	5,7	87,9	5,0	15,4	93,4	—	Total recettes.
<i>Uitgaven :</i>										
Prestaties	206,5	134,3	60,2	5,4	81,4	4,8	14,9	98,4		
Werkingsuitgaven	2,4	9,2	4,5	0,1	0,8	0,2	0,6	—	—	Prestations. Frais fonc.
Andere uitgaven	1,9	2,7	—	0,2	—	—	—	—	—	Autres dépenses.
Lasten leningen	—	1,3	0,8	—	—	—	0,2	—	—	Charges emprunts.
Totale uitgaven	210,8	147,5	65,5	5,7	82,2	5,0	15,7	98,4	—	Total dépenses.
Resultaat	— 24,5	— 1,8	— 8,1	—	+ 5,7	—	— 0,3	— 5,0	— 34,0	Résultat.
<i>a) Te verwachten bezuinigingen : gen :</i>										
	2,0	6,0	2,0	—	—	—	—	5,0	15,0	a) Les économies à réaliser :
Nieuw resultaat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	22,5	+ 4,2	— 6,1	0	+ 5,7	0	— 0,3	0	— 19,0	Nouveau résultat.
<i>b) Meeropbrengst van 12,4 miljard bijdragen, transfert en meeropbrengst van 1 miljard uit arbeidsongevallen :</i>										
	5,4 + 6,7 + 5,6	—	1,0 0,3	—	—	+ 1/- 1 —	—	+ 7,0 — 7,0	{ + 13,4	b) Apport de 12,4 milliards de cotisations et transfert + apport de 1 milliard des accidents de travail :
Nieuw resultaat	— 4,8	+ 4,2	— 4,8	0	+ 0,1	0	— 0,3	0	— 5,6	Nouveau résultat.
<i>c) Verdeling van 2,8 miljard staats-toelagen :</i>										
	+ 2,0	—	+ 0,8	—	—	—	—	—	+ 2,8	c) Répartition de 2,8 milliards de subventions de l'Etat.
Nieuw resultaat	— 2,8	+ 4,2	— 4,0	0	0,1	0	— 0,3	0	— 2,8	Nouveau résultat.
<i>d) Afname op de reserves :</i>										
	+ 2,8	—	—	—	—	—	—	—	+ 2,8	d) Mise à disposition des réserves :
Nieuw resultaat	0	4,2	— 4,0	0	0,1	0	— 0,3	0	0	Nouveau résultat.
<i>p.m.: Verhoging van de kleine pensioenen :</i>										
	+ 1,0 — 1,0	—	+ 0,5 — 0,5	—	—	—	—	—	+ 1,5 — 1,5	p.m.: Relèvement des petites pensions :
Nieuw resultaat	0	4,2	— 4,0	0	0,1	0	— 0,3	0	0	Nouveau résultat.

BIJLAGE III

Tegemoetkomingen aan minder-validen

Evolutie van de uitgaven in duizenden F

(Telkens desgevallend met inbegrip van de uitgaven voor tegemoetkoming voor hulp van derde)

(zie blz. 16)

ANNEXE III

Allocations aux handicapés

Evolution des dépenses en milliers de F

(Le cas échéant, y compris les dépenses sous forme d'allocations pour l'aide d'une tierce personne)

(cfr. p. 16)

	Gewone tegemoetkoming maandbedragen Allocation ordinaire : montants mensuels	Bijzondere tegemoetkoming maandbedragen Allocations spéciales : montants mensuels	Gewone en bijzondere tegemoetkomingen achterstellen Allocations ordinaires et allocations spéciales : arriérées	Aanvullende tegemoetkoming Tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden Allocations complémentaires Allocations destinées à compléter le revenu garanti des personnes âgées	Totaal Total
1970	1 451 179	149 109	241 310	114 600	1 956 198
1971	1 603 850	282 089	220 079	174 180	2 280 198
1972	1 822 410	575 250	285 472	172 834	2 855 966
1973	2 214 906	902 059	293 111	231 421	3 641 497
1974	2 605 157	1 223 327	467 261	390 197	4 685 942
1975	3 183 000	1 564 606	642 171	610 567	6 000 344
1976	3 611 827	1 945 563	485 506	820 424	6 863 320
1977	3 742 044	2 306 140	793 883	907 259	7 749 326
1978	3 828 941	2 668 076	576 432	1 135 325	8 208 774
1979	3 846 666	3 001 000	822 465	1 365 862	9 035 993
1980 tot en met oktober. — jusqu'au mois d'octobre	3 306 775	2 840 091			
tot en met september. — jusqu'au mois de septembre	6 146 866			1 256 978	
tot en met augustus. — jusqu'au mois d'août			615 542 (*)		

(*) Met inbegrip van 210 600 voor de verhogingen van de basisbedragen in augustus 1980.

(*) Y compris 210 600 en vue des majorations, en août 1980, des taux de base.

BIJLAGE IV**Tegemoetkomingen aan minder-validen****Evolutie van het aantal rechthebbenden op 31 december**

(zie blz. 16)

ANNEXE IV**Allocations aux handicapés****Evolution du nombre d'ayants-droit au 31 décembre**

(cfr. p. 16)

Jaar Année	Aard van de tegemoetkoming Nature de l'intervention					
	Gewone Ordinaire	Bijzondere Spéciales	Aanvullende Complémentaires	Aanvulling van gewaarborgd inkomen Complément revenu garanti	Uitsluitend hulp van derde Excepté l'aide d'un tiers	Totaal Total
1970	66 819	10 254	3 641	—	—	80 714
1971	66 763	13 918	7 270	—	—	87 951
1972	67 388	17 551	6 788	—	—	91 727
1973	66 999	18 959	7 616	—	—	93 574
1974	65 970	20 071	9 412	—	—	95 453
1975	64 508	21 120	10 376	—	—	96 004
1976	61 034	22 142	11 304	—	—	94 480
1977	57 152	23 781	15 248	—	—	96 181
1978	53 453	25 160	12 421	1 536	3 350	96 120
1979	50 347	27 458	13 425	3 355	3 951	98 536
1980 (Oktober) ... (Octobre)	47 366	27 944	—	—	—	—

BIJLAGE V
Sancties ten aanzien van zorgenverstrekkers
(zie blz. 22 en 23)

ANNEXE V
Sanctions à l'égard des dispensateurs de soins
(cfr. pp. 22 et 23)

Categorieën	Aantal gevallen — Nombre de cas	Duur van de uitgesproken sanctie				Aantal beroepen bij de Commissies van Beroep	Catégories
		Jaar — Année	Maanden — Mois	Weken — Semaines	Dagen — Jours		
1. Geneesheren	21					11	1. Médecins.
a) Algemeen geneeskundigen	4	—	—	—	8	1	a) Généralistes.
		—	—	—	8	1	
		—	3	—	—	—	
		—	1	—	—	—	
b) Geneesheren specialisten	17					10	b) Médecins spécialistes.
in :							en :
— anesthesiologie	1	—	—	—	14	1	— anesthésiologie.
— klinische biologie	3	—	—	—	15	—	— biologie clinique.
— heelkunde	5	—	—	3	—	1	— chirurgie.
		—	—	1	—	1	
		—	6	—	—	—	
		—	2	—	—	—	
		—	—	8	—	—	
— inwendige geneeskunde	2	—	—	3	—	1	— médecine interne.
— neuropsychiatrie	1	—	1	—	—	—	— neuropsychiatrie.
— O.R.L.	1	—	—	4	—	1	— O.R.L.
— fysiotherapie	3	—	—	5	—	1	— physiothérapie.
— stomatologie	1	—	1	—	—	—	— stomatologie.
2. Tandheelkundigen	2	—	1	—	—	1	2. Dentistes.
3. Apothekers	1	—	2	—	—	—	3. Pharmaciens.
4. Verplegingsinrichtingen	1	—	—	—	5	—	4. Etablissements de santé.
5. Paramedici	19					8	5. Professions paramédicales.
— verplegers	12	—	—	6	—	2	— infirmiers.
		—	4	—	—	—	
		—	—	5	—	1	
		—	1	—	—	—	
		—	2	—	—	—	
		—	—	8	—	—	
		—	1	—	—	—	

BIJLAGE V (vervolg)

ANNEXE V (suite)

Categorieën	Aantal gevallen — Nombre de cas	Duur van de uitgesproken sanctie Durée de la sanction				Aantal beroepen bij de Commissies van Beroep — Nombre d'appels devant les Commissions d'appel	Catégories
		Jaar — Année	Maanden — Mois	Weken — Semaines	Dagen — Jours		
— kinesitherapeuten	6	—	8	—	—	5 1	— kinésithérapeutes.
		—	2	—	—	1 1	
		—	—	—	15	—	
		—	2	—	—	1 1	
		—	2	—	—	1 1	
— orthopedisten-prothesisten ...	1	—	—	7	—	1 1	— orthopédistes-prothésistes.
Totalen	44	—	—	—	—	20	Totaux.

BIJLAGE VI

Begrotingsvooruitzichten 1981, ingediend
door de instellingen van sociale zekerheid, maar nog niet goedgekeurd
(zie blz. 44)

(In miljoenen F)

ANNEXE VI

Prévisions budgétaires 1981, introduites
par les organismes de sécurité sociale, mais non encore approuvées
(cfr. p. 44)

(En millions de F)

Instellingen Organismes	Ontvangsten — Recettes	Aandeel in de ontvangsten. — Part des recettes						Uitgaven — Dépenses	Aandeel in de uitgaven. — Part des dépenses				Saldo — Solde
		Begrotings- ontvangsten — Recettes budgettaires total	Bijdragen sociale zekerheid — Cotisations de sécurité sociale	Persoonlijke bijdragen — Cotisations personnelles	Rijks- bijdragen — Interventions de l'Etat	Inkomsten van beleggingen — Recettes de placements	Verwezenlij- kingen van beleggingen — Réalisations de placements		Sociale prestatie — Prestations sociales	Administra- tieve uitgaven — Dépenses d'adminis- tration	Lasten van leningen — Charges d'emprunts	Interesten — Intérêts	Terug- betaling — Rembour- sement
Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid. — Office national de sécurité sociale ...	468 571,2	467 749,0	—	—	48,0	—	464 468,7	—	1 210,7	—	—	+ 4 102,5	[54]
Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers. — Fonds national de retraite des ouvriers mineurs	13 745,7	6 589,4	—	5 758,5	413,0	608,8	13 640,2	7 969,9	273,4	—	—	+ 105,5	
Dienst voor maatschappelijke veiligheid der zeelieden ter koopvaardij. — Office de sécurité sociale des marins de la marine marchande	695,0	599,0	2,4	86,3	5,0	—	689,0	—	5,8 (1)	—	—	+ 6,0	
Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag. — Caisse de secours et de prévoyance des marins naviguant sous pavillon belge	299,6	120,4	—	20,8	18,0	35,0	299,6	220,8	24,1	—	—	—	
Rijksdienst voor werknemerpensioenen. — Office national de pensions des travailleurs salariés	189 756,0	148 666,0	148,0	36 520,0	1 775,0	5 732,0	210 226,0	6,0	911,0	—	—	- 20 470,0	
Nationale Kas voor bediendenpensioenen. — Caisse nationale des pensions pour employés	7 419,0	—	70,0	36,0	1 350,0	1 248,0	7 419,0	3 900,0	265,0	—	—	—	
Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen. — Caisse nationale des pensions de retraite et de survie	249 950,0	—	—	6 812,0	40,0	—	248 846,0	248 000,0	850,0	—	—	+ 1 104,0	

Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie. — Office national des vacances annuelles	75 688,3	72 173,9	761,5	—	1 143,2 + 127,4	548,5	75 750,4	34 854,6 + 39 808,8 (2)	382,9	—	—	—	62,1
Kinderbijslagfondsen. — Caisses d'allocations familiales :													
— Binnenscheepvaart. — Navigation intérieure	555,0	—	—	—	2,3	—	554,4	70,8	2,4	—	—	—	+ 0,6
— Diamantnijverheid. — Industrie diamantaire	292,1	—	—	—	1,4	—	290,6	272,7	15,4	—	—	—	+ 1,5
— Scheepsherstelling. — Réparateurs de navires	135,9	—	—	—	0,1	—	135,9	131,7	2,2	—	—	—	—
— Scheepsrederijen. — Armateurs de navires	59,3	—	—	—	—	—	59,3	56,4	0,3	—	—	—	—
— Zeevaartgewesten. — Régions maritimes	715,6	—	—	—	—	—	715,6	700,0	0,5	—	—	—	—
Plaatselijke en gewestelijke overheidsdiensten. — Institutions locales et régionales	4 322,5	—	4 106,0	—	100,0	—	4 419,4	4 240,0	143,0	—	—	—	96,9
Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers. — Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés	91 384,7	85 688,7	1 743,3	1 197,6	551,8 226,2 (F.C.U.D.)	275,1 5,5 (F.C.U.D.)	85 859,0	8 505,4 + 73 611,5 (*)	578,9 + 1 226,5 (***)	—	—	—	+ 5 525,7
Fonds voor beroepsziekten. — Fonds des maladies professionnelles	15 428,6	7 110,5	—	8 168,4	20,0	—	15 745,9	14 895,3	635,9	85,6	127,3	—	317,3
Fonds voor arbeidsongevallen. — Fonds des accidents du travail	5 105,6	4 436,9	35,5	0,3	183,2	61,0	5 092,3	4 801,1	171,5	—	—	—	+ 13,3
Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering. — Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité	3 113,0	—	13,0	—	7,0	—	3 113,0	2 579,0	210,0	—	1,0	—	—
Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering. — Institut national d'assurance maladie-invalidité	218 422,0	122 601,0	—	89 047,0	30,0	—	232 283,0	224 955,0 (**)	1 291,0	1 630,0	3 073,0	—	13 861,0
Totaal. — Total			6 879,7	147 646,9	6 041,6	8 513,9		669 579,0	8 200,5	1 715,6	3 200,3		

(1) Verstrekt door hulp- en voorzorgskas voor zeelieden.

(2) Vakantie fondsen.

(3) Geleverd door vrije kinderbijslagfondsen.

(4) Geleverd door verzekeringinstellingen.

(5) Administratiekosten van de instellingen voor kinderbijslag.

(1) Supportés par la caisse de secours et de prévoyance des marins.

(2) Caisse de vacances.

(3) Payées par les caisses libres d'allocations familiales.

(4) Payées par les organismes assureurs.

(5) Frais d'administration des organismes d'allocations familiales.